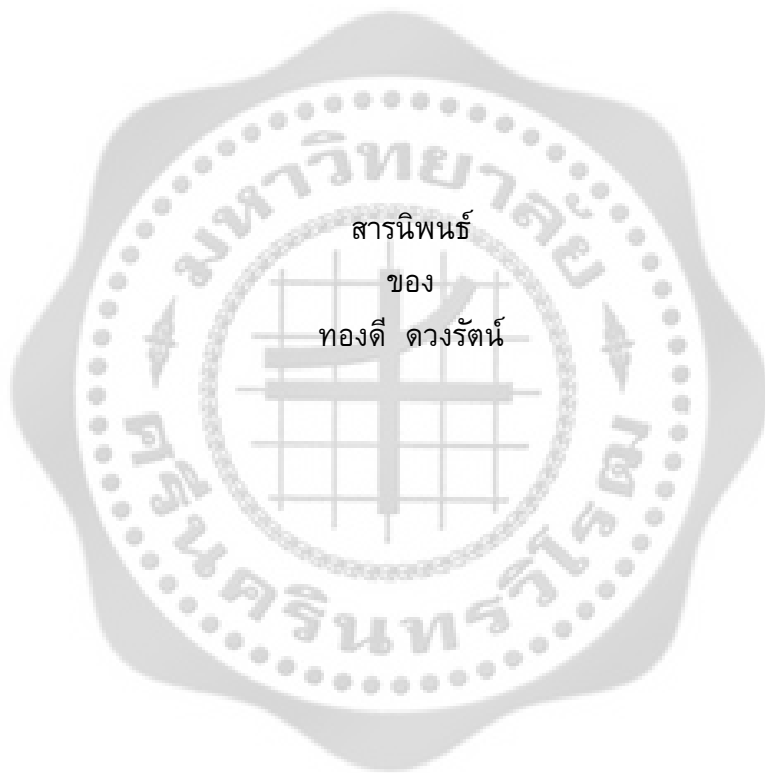

การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2554

การศึกษาคความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2554
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2554

ทองดี ดวงรัตน์. (2553).การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียน
ปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา
สารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ
อุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน 2) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการพัฒนาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น
ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน
106 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบ
สัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์
จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัด
การเรียนการสอน และด้านนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยใน
5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารมีนโยบายในการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวกับการ
ส่งเสริมการอ่านยังไม่ครอบคลุม มีข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการ
สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านบุคลากร พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรให้
มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ แต่ครูผู้สอนมีภาระงานมาก
บางครั้งจึงไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยมี
ข้อเสนอแนะว่าครูควรมีการวางแผนจัดตารางเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าห้องสมุดมีขนาดเล็กไม่เพียงพอ ได้มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีการ
เพิ่มงบประมาณในการขยายห้องสมุด 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูให้ความสำคัญกับ
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน แต่นักเรียนกลุ่มอ่อนยังไม่
สนใจการอ่าน มีข้อเสนอแนะว่าควรให้ครูเพิ่มกิจกรรมด้านการอ่านสำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อนให้
มากขึ้น 5) ด้านนักเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มอ่อนไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม
การอ่าน มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีมาตรการให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการเข้า
ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และต้องให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการฝึกอ่านด้วย

STUDYING IN READINESS OF THAI LANGUAGE READING
PROMOTION OF PARIYAYARNGSAN SCHOOL,
PHETCHABURU PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirments for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

January 2011

Thongdee Doungrat. (2010). *A Study of Readiness in Thai Language Reading Promotion of Pariyatrangsan School, Phetchaburi Province*. Master's Project, M.Ed. (Education Administration). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr.Puongrat Kesonpat.

The objectives of this research included the following: 1) To study readiness in Thai language reading promotion of Pariyatrangsan School, Phetchaburi Province, in 5 aspects: administrator, teachers, materials and equipment, learning activity management, and students. 2) To study problems and suggestions concerning the readiness in the development of Thai language reading promotion of Pariyatrangsan School. The samples of this study consisted of 106 Pratomsuksa and Mathayomsuksa teachers in Pariyatrangsan School. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire and an interview form. The data were analyzed by Mean ($\bar{X}$) and Standard Deviation (S.D.) and content analysis.

The results were as follows.

1. The readiness in Thai language reading promotion of Pariyatrangsan School, as a whole, and individual aspects, i.e. administrator, teachers, materials and equipment, learning activity management, and students were at the high level.

2. The problems and suggestions regarding the 5 aspects included the following.

1) Administrator. The school administrator did not have policy covered the budget supporting the reading promotion. Therefore, the administrator should recognize the importance of the policy regarding continuous provision of budget. 2) Teachers. The school had implemented personnel development for teachers to gain competencies in the management of reading promotion activities. However, due to teachers' hard burden, they often lacked time to prepare the management of Thai language reading promotion activities. Thus, the teachers should plan the schedule for the management of the reading promotion activities. 3) Materials and equipment. It was found that the school library was of small-sized and insufficient. More budget should be provided for the library's expansion. 4) Learning activity management. Teachers recognized the importance of the management of reading promotion activities and student reading habits; weak student groups did not pay attention to reading. Teachers should provide them more reading activities. 5) Students. weak student groups did not recognize the importance of attending reading promotion activities. The school should establish measures regarding students using leisure time in attending reading promotion activities; parents should also participate in reading practices

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่า ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน จนทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ในครั้งนี้ อีกทั้งผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูริย์ อ่อนมั่ง อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา นายถวัลย์ สนั่นนุเคราะห์ นายเชมณัฐ จันทรวงศ์ และนายสุพล อนามัย ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ที่ได้ให้ทุนในการศึกษาครั้งนี้ และขอบคุณคณะครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์และเพื่อน ๆ ป.โท (ภาคพิเศษ) รุ่นที่ 20 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ความสำเร็จในครั้งนี้ต้องขอขอบคุณ พันเอกจำเนียร ดวงรัตน์ ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้อย่างสูงสุดพร้อมทั้งบุตร ธิดาและญาติพี่น้องทุกท่าน

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน

ทองดี ดวงรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี.....	12
สภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาโรงเรียน.....	12
การส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์.....	15
การประเมินการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์.....	31
ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนปริยัติรังสรรค์.....	33
ผลการประเมินการอ่านโดยหน่วยงานภายนอก.....	35
หลักการเกี่ยวกับการอ่าน.....	36
ทฤษฎีการอ่าน.....	37
วิธีการสอนอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน.....	38
ความหมายของการอ่าน.....	42
ความสำคัญของการอ่าน.....	43
ประเภทของการอ่าน.....	45
จุดประสงค์ของการอ่าน.....	46
หลักจิตวิทยานำมาใช้ในการสอนอ่าน.....	50
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	53
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	53
คุณภาพผู้เรียน.....	54
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการอ่าน.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การส่งเสริมการอ่าน.....	69
การรณรงค์ให้เด็กไทยรักการอ่าน โดยถือเป็นวาระแห่งชาติ.....	77
บทบาทผู้บริหารในการสร้างนิสัยรักการอ่าน.....	81
บทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่าน.....	84
คุณภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	90
ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย.....	91
ความหมายความพร้อม.....	91
องค์ประกอบของความพร้อม.....	93
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน.....	117
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	123
งานวิจัยในประเทศ.....	123
งานวิจัยต่างประเทศ.....	125
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	127
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	127
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	127
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	129
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	132
สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	132
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	132
5 สรุปผลอภิปรายผล.....	145
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	145
ประชากรและผู้ให้ข้อมูล.....	145
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	146
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	146

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
สรุปผลการวิจัย.....	147
อภิปรายผล.....	148
ข้อเสนอแนะ.....	152
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	165
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของครู.....	133
2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายข้อ.....	134
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านบุคลากรตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายข้อ.....	135
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านวัสดุอุปกรณ์ตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายข้อ.....	136
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายข้อ.....	137
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านนักเรียนตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายข้อ.....	138
7 ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี.....	143
8 ค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี.....	144

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันรวมทั้งเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ การพัฒนาความรู้ การคิดวิเคราะห์ ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจ การใช้ภาษาจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ เพื่อการนำไปใช้และการอนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่ชาติต่อไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการอ่านซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้บุคคลเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่รักการเรียนรู้ บุคคลที่มีความสามารถในการอ่าน จะเป็นผู้ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตสูงกว่าบุคคลที่ไร้ความสามารถในการอ่าน การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่นำบุคคลสู่ความสำเร็จ และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา และฝึกฝนให้มีทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ และความจรรโลงใจ เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (เปลื้อง ณ นคร. 2538: คำนำ; กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 ข: 6) ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย และถือว่าเป็นมรดกอันล้ำค่าของชาวไทยภาษาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนไทยให้เข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายตลอดจนใช้การแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ คนไทยจึงจำเป็นต้องเรียนภาษาไทยให้มีความเข้าใจและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ข้อหนึ่งว่า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดลักษณะอันพึงประสงค์ คือ มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า และยังได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย สาระที่ 1 : การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใ้ว่าใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) 2549 ได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 19)

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดนั้น สถานศึกษาจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้งการใช้งานวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจัดการเรียนได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 3)

นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายสำคัญที่จะเร่งแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทย เป็นกลยุทธ์ขับเคลื่อนต่อเนื่องจากปี 2550 เนื่องจากปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น พร้อมทั้งเร่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ในปีงบประมาณ 2551 ให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านออกเขียนได้ และช่วงชั้นที่ 2 อ่านคล่องเขียนคล่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 21)

การส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนตลอดจนดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สามารถดำเนินการประสบผลสำเร็จเพียงใด ต้องอาศัยผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิสัยทัศน์ และสนใจงานด้านการอ่านอย่างจริงจัง ทั้งในแง่การเป็นคนรักการอ่าน และเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน เพราะการรักและเข้าใจความสำคัญของการอ่านจะทำให้ผู้บริหารวางนโยบาย เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีทิศทางชัดเจน รวมทั้งช่วยหนุนให้บุคลากรคนทำงาน มีกำลังใจในการทำงาน และพร้อมฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงานให้ลุล่วงไปสู่ผลสำเร็จ (อัจฉรา ประดิษฐ์. 2550: 27)

ดังนั้นการจัดและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักแก่ครูทุกคนให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย แม้ครูที่สอนสาระการเรียนรู้อื่นโดยเป็นแบบอย่างที่ดีและร่วมกันส่งเสริมการใช้ภาษาไทยของนักเรียน มีการคัดเลือกครูดีมีประสิทธิภาพให้สอนภาษาไทย เช่น เข้าใจเด็ก อดทน และเสียสละเวลาให้ความสำคัญแก่เด็กที่มีปัญหาการเรียน รู้จักชื่นชมความดีความสามารถของเด็กให้ปรากฏบ้าง สนับสนุนเด็กที่มีความสามารถให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีการวิเคราะห์และจัดอัตราเวลาเรียนที่เหมาะสมในการสอนภาษาไทยแต่ละช่วงชั้น จัดเวลาสำหรับซ่อมเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล มีการส่งเสริมให้ครูเลือกสรรวิธีสอนและวัดผลประเมินผลรูปแบบต่างๆ จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาทุกด้านอย่างปกติ มิใช่เน้นการทำข้อทดสอบ และเน้นนักเรียนเข้าประกวดกิจกรรมภาษาไทยเฉพาะรายเท่านั้น มีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนและการเรียนสาระการเรียนรู้อื่นอย่างเหมาะสม สร้างความรับผิดชอบร่วมกันของครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการสนับสนุนครูให้จัดทำสื่อเสริมต่างๆ สำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอพัฒนาสื่อที่มีในท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานและแพร่หลาย รวมทั้งส่งเสริมนักเรียนให้สามารถผลิตสื่อได้เองด้วย เช่น การแต่งเรื่องประกอบภาพ การจัดทำหนังสือทำมือ เป็นต้นและมีการนิเทศภายในสถานศึกษาและพัฒนาอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 23)

สำหรับโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ได้มีนโยบายมุ่งเน้นพัฒนาครูอาจารย์ให้เป็นนักจิตวิทยาที่ดี สามารถกระตุ้น แนะนำ ชี้แนะ เป็นผู้ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้หลัก วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด ได้จัดส่งครู อาจารย์เข้าร่วมอบรม สัมมนาในหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถผลิต พัฒนาสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดทำเนติการดังกล่าวเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม การจัดการเรียนการสอนจึงผสมผสานสาระความรู้ร่วมกับการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2552: 30-31)

ในปีการศึกษา 2551 โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ได้มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านโดยได้ให้จัดโครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และเพื่อให้ นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน การประชุมคณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบสำรวจนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 – 3 ขอความร่วมมือครูผู้สอนทุกท่าน และแบ่งนักเรียนให้ช่วยดูแลรับผิดชอบฝึกการอ่านของนักเรียนโดยครู 1 คน ต่อนักเรียน 2 – 3 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่าน ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 จำนวนช่วงชั้นละ 1 เล่ม และให้ครูผู้สอนดำเนินการดูแลรับผิดชอบฝึกการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านตลอดปีการศึกษา โรงเรียนได้มีการประเมินโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตและแบบทดสอบประเมินการอ่าน ผลจากการดำเนินโครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านส่วนใหญ่จะอ่านไม่คล่อง เนื่องจากจำรูปสระไม่ได้ สับสนในเรื่องรูปสระโดยเฉพาะสระที่มีการลดรูป และนักเรียนบางคนอ่านช้า ๆ ก็ไม่สามารถที่จะจำคำที่ฝึกอ่านได้ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนเองไม่ได้ฝึกอ่านขณะที่อยู่บ้าน นักเรียนบางส่วนมีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และค้าขายไม่มีเวลาดูแลในการทำการบ้านและฝึกอ่านหนังสือที่บ้าน นอกจากนี้นักเรียนบางส่วนมีสถานภาพทางครอบครัวที่ผู้ปกครองแยกทางกัน นักเรียนต้องอยู่ในความดูแลของปู่ ย่า ตา ยาย ที่ไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ได้ จึงไม่ได้ให้ความสนใจในการเรียนของนักเรียนเท่าที่ควร (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2551: รายงานการประชุม)

นอกจากนั้น โรงเรียนได้มีการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการอ่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เพื่อให้นักเรียนอ่านหนังสือ สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และเพื่อให้นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการประชุมคณะกรรมการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ จัดหาข้อมูลเอกสารแบบฝึกการอ่านและจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน ขอความร่วมมือกับครูประจำชั้นทุกท่าน ให้ดูแลรับผิดชอบการฝึกการอ่านของนักเรียนทุกคน ฝึกนักเรียนอ่านหนังสือช่วงเช้าและช่วงพักกลางวัน แล้วประเมิน

การอ่านของนักเรียนโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตและแบบทดสอบประเมินการอ่าน ซึ่งพบว่านักเรียนร้อยละ 97.00 อ่านหนังสือกับครูประจำชั้นทุกคน การประเมินการอ่านของนักเรียน ครูประจำชั้นจะบันทึกข้อบกพร่อง ในการอ่านของนักเรียนไว้ ได้แก่ อ่านตก อ่านเกิน อ่านซ้ำ อ่านซ้ำอ่านๆ หยุดๆ อ่านไม่ได้ ซึ่งอ่านผิดแล้วแก้พฤติกรรมในการอ่าน เช่น ใช้มือชี้คำในขณะที่อ่าน วิธีสรุปการอ่านโดยครูประจำชั้นจะรวบรวมความถี่ของข้อบกพร่องไว้เป็นรายบุคคลและทั้งชั้น แต่ผลการดำเนินงานก็ยังพบว่า มีนักเรียนบางส่วนยังอ่านไม่คล่อง เนื่องจากต้องประสมคำก่อนอ่านเป็นคำ สาเหตุส่วนหนึ่งจากจำรูปสระไม่ได้ โดยเฉพาะสระที่มีการลดรูป จำหลักเกณฑ์ในการสะกดคำต่างๆ ไม่ได้ เช่น อ่านคำที่ใช้อักษรต่ำและอักษรสูงที่มีวรรณยุกต์ อ่านคำที่ใช้ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา อ่านคำที่มีอักษรนำ และคำควบกล้ำผิด (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2551: รายงานโครงการพัฒนาคุณภาพการอ่าน)

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ หัวหน้าวิชาการระดับประถมศึกษา โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ยังพบว่ามีปัญหาของการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กล่าวคือนักเรียนมีทักษะในการอ่านน้อย ไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ไม่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สรุปความสำคัญไม่ได้ เนื่องจากหัวใจของการอ่านคือ ความเข้าใจ และมีผู้เรียนบางส่วนที่มีปัญหาการอ่าน เช่น อ่านข้ามบรรทัด อ่านสลับคำออกเสียงผิด อ่านคำง่าย ๆ ไม่ได้ ไม่รู้จักสระสลับสนในเรื่องราวสระ จำรูปสระไม่ได้ จำแนกพยัญชนะกับสระไม่ได้ โดยเฉพาะสระที่มีการลดรูป เมื่อมีตัวสะกด เช่น สระโอะ สระเออ และสระอัว สาเหตุจากปัญหาดังกล่าว คือ นักเรียนไม่สนใจเรียนในขณะที่ครูสอน นักเรียนขาดการฝึกอ่าน และนักเรียนบางคนมีพื้นฐานการอ่านไม่ดี ซึ่งปัญหาด้านการอ่านภาษาไทยนี้ส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่นๆ ตามมา ทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านของผู้เรียนลดน้อยลง ส่งผลให้นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการอ่านและไม่ชอบเรียนในวิชาภาษาไทยอีกด้วย ดังที่ ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544: 26) กล่าวว่า ปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านนี้พบมากที่สุดและเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในวัยประถมศึกษา และจิรพร วัฒนวิทย์ กิจ (2535: 49) ได้กล่าวไว้ว่านักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่ได้ จับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ อ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามได้นักเรียนบางคนอ่านได้ แต่ไม่รู้เรื่องที่อ่านและจับใจความของเรื่องไม่ได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมายและไม่มีประโยชน์เพราะไม่ได้รู้เรื่องหรือได้สาระความรู้จากเรื่องที่อ่าน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การอ่านที่ประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านสังคม องค์ประกอบทางด้านความพร้อม และองค์ประกอบทางด้านโรงเรียน ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามประการควรศึกษาให้ละเอียดเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการสอนอ่าน ได้จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านไว้เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ ปัจจัยที่เป็นความสามารถและบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้อ่าน ปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพการเรียนการสอนอ่านในโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโดยเฉพาะซึ่งรวมถึงความสามารถทางภาษา ความสามารถในการอ่าน ปัจจัยที่เป็นลักษณะของสื่อที่ใช้อ่าน

(พูนทรัพย์ นาคนาคา. 2539: 31) นอกจากนั้น ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านตั้งแต่เด็ก ตัวครู วิธีการสอน สื่อการสอน การประเมินผล (วรรณิ โสมประยูร. 2544: 130-132) และได้ศึกษาตัวแปรเจตคติต่อการอ่าน นิสัร้การอ่าน สภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน ความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอด มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นิศา การุญ. 2551: บทคัดย่อ) ดังนั้น การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งเพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในทักษะวิชาด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต และมีองค์ประกอบที่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จ คือ มีการเตรียมความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติ และจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการส่งเสริมการอ่าน เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงการอ่านภาษาไทยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การผลักดันให้การส่งเสริมการอ่านภาษาไทยในสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์กรที่เอื้อให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจการอ่านภาษาไทย ตลอดจนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ทำให้นักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรม เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านด้วยความ เต็มใจ ไม่ใช่จากการบังคับ เพื่อพัฒนาไปถึงระดับการอ่านเป็น และอ่านจนเป็นนิสัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ผลของการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครู เพื่อนำไปพัฒนาการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของนักเรียนให้ถึงระดับการอ่านเป็น และมีนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในด้านความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการอ่านภาษาไทยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาความพร้อมในการพัฒนาการอ่านภาษาไทยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ถูกต้อง ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 154 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 106 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

1. ด้านผู้บริหาร
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านนักเรียน

นียมศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของคำศัพท์ในการศึกษาดังนี้

1. **ความพร้อม** หมายถึง สภาพขององค์กรที่มีความครบครันเอื้อให้ในการปฏิบัติหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจการอ่านภาษาไทย ตลอดจนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ทำให้นักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรม เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านด้วยความเต็มใจ ไม่ใช่จากการบังคับ เพื่อพัฒนาไปถึงระดับการอ่านเป็น และอ่านจนเป็นนิสัย

2. **ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย** หมายถึง สภาพขององค์กรการดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่นักเรียน ประกอบด้วย ความพร้อมในการส่งเสริมทางด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ดังนี้

2.1 **ด้านผู้บริหาร** หมายถึง ความพร้อมในการส่งเสริมให้มีการดำเนินการกำหนดนโยบายแนวปฏิบัติจัดงบประมาณซื้อหนังสือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สนับสนุนการจัดโครงการพัฒนาการอ่าน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สนับสนุนงบประมาณจัดทำสื่อ วัสดุอุปกรณ์ มีการส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการอ่าน กำหนดตัวชี้วัดการส่งเสริมการอ่าน มีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการอ่าน และการติดตามนิเทศประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.2 **ด้านบุคลากร** หมายถึง การส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมให้ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอ่านหนังสือ ส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความ เร้าใจ มีแรงจูงใจ และน่าสนใจ สนับสนุนให้ครูส่งเสริมนักเรียนอ่านหนังสือ นอกเหนือไปจากบทเรียน มีการส่งเสริมให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมและชักจูงนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.3 **ด้านวัสดุอุปกรณ์** หมายถึง สิ่งที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ซึ่งโรงเรียนมีสื่อวัสดุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ หนังสือ แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย และโรงเรียนมีเอกสารประกอบการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย

2.4 **ด้านการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมให้บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งการอ่านหนังสือให้จัดหาหนังสือใหม่ ๆ ตามความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และมีมุมหนังสือที่เอื้อต่อการอ่าน ส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการหนังสือให้กับนักเรียน มีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่านทุกช่วงชั้น ทุกกลุ่มสาระ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดหาหนังสือ

และสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน

2.5 ด้านนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการอ่านหนังสือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนนำทักษะการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นต่อการอ่าน และใช้กระบวนการอ่านแก้ปัญหาของสังคม

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการในโรงเรียน ปรียัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาโรงเรียนปรียัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

5. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ที่ดูแล ให้ความอุปการะนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปรียัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

6. โรงเรียนปรียัติรังสรรค์ หมายถึง โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่เปิดสอน ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 57 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรียัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาโดยอาศัยแนวคิดของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 21) โดยมีนโยบายสำคัญที่จะเร่งแก้ไขปัญหาคาดการณ์การเขียนภาษาไทย เป็นกลยุทธ์ขับเคลื่อนต่อเนื่องจากปี 2550 เนื่องจากปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น พร้อมทั้งเร่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ในปีงบประมาณ 2551 ให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านออกเขียนได้ และช่วงชั้นที่ 2 อ่านคล่องเขียนคล่อง ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542: 9) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของนักเรียน ไว้ 3 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านครู และด้านครอบครัว

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การส่งเสริมการอ่านภาษาไทยจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการอ่านของนักเรียนในโรงเรียน ปรียัติรังสรรค์ ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรียัติรังสรรค์ โดยศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ วรณี โสมประยูร (2544: 130-132) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน ดังนี้ 1) ตัวเด็ก

2) ตัวครู 3) วิธีการสอน 4) สื่อการสอน 5) การประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ติวกานท์ ปทุมสูติ. (2548: 12-16) กล่าวว่า เหตุแห่งปัญหาที่ส่งผลต่อการอ่าน ได้แก่ 1) ปัญหาจากตัวครู 2) ปัญหาจากตัวเด็ก 3) ปัญหาจากตัวผู้บริหารและสอดคล้องกับพฤติกรรมในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านผู้บริหาร ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2538: 154-158) ได้กล่าวถึงผู้บริหารมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมรักการอ่าน เพียงแต่ผู้บริหารปฏิบัติดังต่อไปนี้ 1) กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่แน่นอนในการสอนโดยใช้ห้องสมุด 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดห้องสมุดโรงเรียน 3) จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดโดยตรงและปฏิบัติงานเต็มเวลาอย่างน้อย 1 คน 4) ให้ผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดมีส่วนร่วมเห็นในการจัดงบประมาณ และวางแผนการดำเนินงานห้องสมุด โดยการปรึกษาร่วมกัน 5) ให้กำลังใจแก่ผู้ทำงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ธีระรุญเจริญ; ประชาญา กล้าผจญ; และสัมพันธ์ (2547: 36-39) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประกอบด้วยเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 3) การเป็นผู้อำนวยการสะดวก 4) การประสานความสัมพันธ์ 5) การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร 6) การสร้างแรงจูงใจ 7) การประเมินผล 8) การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 10) การส่งเสริมเทคโนโลยี

ด้านบุคลากร มานพ ศรีเทียม (2545: 46-51) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูกับการส่งเสริมการอ่านไว้ว่า ครูอาจารย์ทุกคนในโรงเรียนควรถือเป็นหน้าที่ที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริอร อินทร์ตลาดชุม (2545: 13) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูกับการส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้ 1) การจัดตั้งชมรมหรือชุมนุมรักอ่าน 2) รมรงค์ส่งเสริมการอ่านด้วยการให้ครูจัดหาหนังสือนิทานเรื่องสั้น ๆ เพราะเป็นการกระตุ้นให้อยากอ่าน 3) การใช้นาฏการประกอบการสอน 4) การจัดนิทรรศการหนังสือหรือการปริทัศน์หนังสือ 5) หมวตวิชาจัดห้องสมุดและมุมหนังสือของหมวตวิชา 6) ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน 7) การจัดกิจกรรมประกวดการอ่าน 8) การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา 9) การจัดค่ายเยาวชนเพื่อการอ่าน

ด้านวัสดุอุปกรณ์ รัตนา ธรรมวงศ์ (2541: 15) กล่าวถึงสื่อและอุปกรณ์ว่า เป็นสื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจและช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ วราพรรณ เครื่องพัด (2541: 14-15) กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภทมีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างน่าสนใจสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนการสอนพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540: 124-128) กล่าวถึง การใช้สื่อการเรียนการสอนว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนจึงควรมีความหลากหลาย ซึ่งได้แก่ วัสดุ เครื่องมือ คน และสถานที่

ด้านการจัดการเรียนการสอน ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 86) กล่าวถึง การเรียนการสอนอ่าน ว่าโรงเรียนมีห้องสมุดที่น่าสนใจ น่าเข้าไปอ่าน ครูและบรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ ทำให้เด็กอยากเข้าไปเรียน ไปอ่าน และอยากร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูและ

บรรณารักษ์จัดขึ้น เช่น เล่านิทาน จัดนิทรรศการ ประกวดการเล่านิทาน แข่งขันตอบปัญหา ได้ว่าที่แสดงละคร สนทนาเรื่องหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึงการสอนอ่านจำเป็นที่ครูจะต้องให้นักเรียนเข้าใจและรับรู้ความหมายของคำก่อน เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่างๆ ได้ การอ่านที่ดีจะต้องให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร และครูจะต้องมีเป้าหมายในการสอนว่าต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านทางด้านใดบ้าง และวรรณิ โสมประยูร (2544: 130-132) กล่าวถึง การเรียนการสอนอ่านสิ่งที่สำคัญคือ 1) บุคลิกภาพของครู 2) ความรู้ของครู 3) ความสามารถของครู 4) ภาษาและสำเนียงการพูดของครู 5) ความศรัทธาในการสอนและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครู 6) การปกครองของครู 7) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู 8) วิธีการสอน 9) สื่อการสอน 10) การประเมินผล

ด้านนักเรียน วรรณิ โสมประยูร (2544: 131-133) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก คือ สิ่งแวดล้อมที่บ้าน ทางโรงเรียน และในชุมชนของเด็กแตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเพื่อจะหาวิธีจัดประสบการณ์ส่วนที่ขาดให้กับเด็กบางกลุ่มและหากิจกรรมที่จะช่วยเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึงการอ่านในปัจจุบันเป็นปัญหาด้านครอบครัวเพราะนักเรียนมาจากสังคมที่แตกต่างกัน และมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน และสิวกานท์ ปทุมสูติ (2545: 12-24) ได้วิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาของการอ่านว่าสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการอ่านของนักเรียนซึ่งเด็กวันนี้มีสมาธิสั้น และเด็กมีปัญหาจากครอบครัว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัด เพชรบุรี ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารงานวิจัย และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตั้งหัวข้อต่อไปนี้

1. โรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี
  - 1.1 สภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาโรงเรียน
  - 1.2 การส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์
  - 1.3 การประเมินการอ่านของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์
  - 1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์
  - 1.5 ผลการประเมินการอ่านโดยหน่วยงานภายนอก
2. หลักการเกี่ยวกับการอ่าน
  - 2.1 ทฤษฎีการอ่าน
  - 2.2 วิธีการสอนอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน
  - 2.3 ความหมายของการอ่าน
  - 2.4 ความสำคัญของการอ่าน
  - 2.5 ประเภทของการอ่าน
  - 2.6 จุดประสงค์ของการอ่าน
  - 2.7 หลักจิตวิทยานำมาใช้ในการสอนอ่าน
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 3.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
  - 3.2 คุณภาพผู้เรียน
  - 3.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการอ่าน
  - 3.4 การส่งเสริมการอ่าน
  - 3.5 การรณรงค์ให้เด็กไทยรักการอ่าน โดยถือเป็นวาระแห่งชาติ
  - 3.6 บทบาทผู้บริหารในการสร้างนิสัยรักการอ่าน
  - 3.7 บทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่าน
  - 3.8 คุณภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
4. ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
  - 4.1 ความหมายความพร้อม
  - 4.2 องค์ประกอบของความพร้อม
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ตั้งอยู่เลขที่ 57 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000 โทรศัพท์ 0-3242-5189 โทรสาร 0-3240-0834 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ พื้นที่ 5 ไร่ 1งาน 22 ตารางวา มีอาคาร 4 หลัง เป็นอาคารเรียนสำหรับ นักเรียน สนามกีฬาโรงเรียน 1 แห่ง อาคารประกอบอาหาร 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง ศาลาการเปรียญ 1 หลัง ชั้นบนใช้เป็นที่หอสมุดและชั้นล่างใช้เป็นห้องศิลปะ (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2551: 1)

1.1 สภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาโรงเรียน

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จัดระดับการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ ปฐมวัย ได้แก่ชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -3

ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ มีปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน คือ “พัฒนาการดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำประชาธิปไตย” หมายถึง การมุ่งเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการครบทุกด้าน อย่างสมดุล มีวินัยใฝ่การเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีจิตใจงาม และเป็นผู้นำด้านประชาธิปไตย สามารถดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำขวัญของโรงเรียน “พัฒนาคน เพื่อพัฒนาสังคม” หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นให้เป็นเอกลักษณ์ของนักเรียน โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ของตนเอง สีประจำโรงเรียน สีประจำโรงเรียนคือ “น้ำเงิน-เหลือง” สีน้ำเงิน หมายถึง ความสดใส และมั่นคงในการปฏิบัติตนของนักเรียนให้เป็นผู้คิดดี ทำดี และปฏิบัติดี สีเหลืองหมายถึง ความเป็น ผู้มีจิตใจงาม มีคุณธรรมและมีวินัยในตนเอง อักษรย่อของโรงเรียน “ป.ร.” วิสัยทัศน์ (Vision) คือ โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จะมุ่งพัฒนาการบริหารและการจัดการให้ครู ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี มีคุณธรรมและมีสติปัญญา สามารถ คิดเป็นและแก้ปัญหาได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ ตลอดจนมีความสามารถในการสื่อสารและ ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2552: 15-16)

นโยบายในการพัฒนาโรงเรียน

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ มีนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนดังนี้ (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์.

2552: 28)

1. การสืบสานและส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและการพัฒนาวัฒนธรรมพื้นบ้าน ส่งเสริมให้มีการพัฒนา รวบรวม องค์ความรู้ดั้งเดิม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยทุกแดน วัฒนธรรมพื้นบ้าน และวัฒนธรรมของชุมชนต่าง ๆ แล้วสืบสานโดยการเผยแพร่คุณค่าออกไปให้แพร่หลาย ด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ รวมทั้งบรรจุไว้เป็นสาระสำคัญในการเรียนรู้ทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ เห็นคุณค่าและยอมรับซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมและนำไปสู่ การเลือกสรรและปรับปรุงให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตในปัจจุบันและอนาคต

2. การทำนุบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรม สืบสาน เสริมสร้างเอกลักษณ์ และเผยแพร่เกี่ยวกับภูมิวัฒนธรรมไทยในสังคมโลก ทำนุบำรุงรักษาสืบสาน สร้างสรรค์และพัฒนา มรดก วัฒนธรรม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ที่ดีเด่นของชาติ ตลอดจน เผยแพร่ภาพลักษณ์เกี่ยวกับภูมิและศักดิ์ศรีของวัฒนธรรมไทยให้แก่คนไทยและสังคมโลก

3. การพัฒนาจิตใจ ให้ศาสนธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาจิตใจของประชาชนให้ เป็นคนดี

4. การบริหารและการจัดการศึกษา ทำนุบำรุงการศึกษาด้วยการปรับปรุงการบริหาร การศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ในการจัดการศึกษาโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ได้กำหนดนโยบายของโรงเรียนให้ สอดคล้องตามความมุ่งหมายของหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีจุดเน้น ในแต่ละด้านดังนี้ (โรงเรียน ปริยัติรังสรรค์. 2552: 30-31)

1. ด้านนักเรียน

ระดับก่อนประถมศึกษา เน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่าง สมดุล และสอดคล้องกับหลักสูตรและเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ระดับประถมศึกษา เน้นกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาตนเองและการร่วมกิจกรรม อย่างมีความสุขในการเรียน คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาได้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวินัยดีงาม

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เน้นกระบวนการเรียนรู้ สามารถค้นพบความสามารถ ความถนัดความสนใจของตนเอง เลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม มีทักษะในการเลือก และตัดสินใจการประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมโดยรวม

2. ด้านครู-อาจารย์

พัฒนาครู-อาจารย์ ให้เป็นนักจิตวิทยาที่ดี สามารถกระตุ้น แนะนำชี้แนะเป็นผู้ช่วย ให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้หลัก วิธีการจัดการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ใน

ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนมีการพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ และได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม

3. ด้านชุมชน

ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ผู้ปกครองและครูมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

4. ด้านอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์

จัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีบรรยากาศร่มรื่นสวยงาม สุขาภิบาลของโรงเรียนมีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ตลอดจนจัดหาสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานการสอนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของนักเรียน

5. ด้านการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการของโรงเรียน ดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียน โดยมีผู้แทนหลายฝ่ายจากภายในและภายนอกโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาโรงเรียนให้ก่อเกิดประโยชน์สูงสุด

ภารกิจหลัก และเป้าหมาย

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์มีภารกิจหลักดังนี้ (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2552: 4-5)

1. จัดการศึกษาและอบรมเลี้ยงดูให้กับนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น
  2. สร้างเสริม ปลูกฝัง คุณธรรม-จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน
  3. พัฒนาการให้ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีสุขภาพ พลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง และมีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมกับวัย
  4. ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพให้กับนักเรียน และบุคคลที่สนใจทั่วไป
  5. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาและชุมชนที่อยู่ห่างไกล
- เป้าหมาย (Goal)
1. จัดการศึกษาทุกระดับ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
  2. มุ่งเน้นการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

3. ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
4. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ข้อมูลต่าง ๆ ในการนำมาตัดสินใจ เพื่อสร้างเสริมในการพัฒนาตนเองและแก้ปัญหาได้ตามความเหมาะสม โดยรับคำปรึกษา ข้อมูลจากครูประจำชั้น คณะผู้บริหารโรงเรียน และฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน
5. มุ่งพัฒนาครูและพัฒนาคณาจารย์ในโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทันทต่อเหตุการณ์ โดยพัฒนาครูและบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา
6. พัฒนาอาคารสถานที่และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ให้พอเพียง และจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนและมีสภาพร่มรื่นสวยงาม
7. ให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนในการวางแผนในการปฏิบัติและการประเมินผล การปฏิบัติงานของโรงเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ มีพระครูวิมลญาณุโยค เจ้าอาวาสวัดกุฎีดาวเป็นผู้รับใบอนุญาต นายสุพล อนามัย เป็นผู้จัดการและผู้อำนวยการ ครูทั้งสิ้นจำนวน 154 คน ครูผู้ชายจำนวน 32 คน ครูหญิง จำนวน 122 คน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 3,132 คน นักเรียนชาย 1,473 คน หญิง 1,496 คน แยกเป็นระดับปฐมวัย 797 คน นักเรียนชาย 410 คน หญิง 387 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 1,798 คน นักเรียนชาย 876 คน นักเรียนหญิง 922 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 537 คน นักเรียนชาย 276 คน นักเรียนหญิง 261 คน

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ยึดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการมีการจัดรายวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีแนวคิดหลักที่ใช้ในการพัฒนาโรงเรียน คือ ระดมทรัพยากรบุคคลและการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ บริหารงานตามวงจร PDCA มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลเป็นระยะๆ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และรายงานผลการดำเนินงาน โดยแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายบริการ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป และฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2552: 7-14)

1.2 การส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์

นโยบายการส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ มุ่งเน้นพัฒนาครู-อาจารย์ทุกท่านให้เป็นนักจิตวิทยาที่ดีสามารถกระตุ้น แนะนำ ชี้แนะ เป็นผู้ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้หลัก วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยจัดส่งครู อาจารย์เข้าร่วมอบรม สัมมนาในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถผลิต พัฒนาสื่อที่เอื้อ

ต่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดทำเนียบการดังกกล่าวเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม การจัดการเรียนการสอนจึงผสมผสานสาระความรู้ร่วมกับการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2552: 30-31)

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ (เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการอ่านและส่งเสริมการอ่านของนักเรียน เพราะถ้านักเรียนอ่านได้ถูกต้อง ก็จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจ เกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน และส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนอีกด้วย และในปีงบประมาณ 2552 ผู้บริหารของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ได้นำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลยุทธ์ขับเคลื่อน พร้อมทั้งเร่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านออกเขียนได้ และช่วงชั้นที่ 2 อ่านคล่องเขียนคล่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 21)

ผู้บริหารของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ได้ส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียน สนับสนุนให้ครูอ่านหนังสืออย่างน้อย 50 หน้า แล้วสรุปส่งห้องสมุดทุกเดือน เพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการอ่าน ได้ส่งเสริมการอ่านให้กับครูและนักเรียน โดยสนับสนุนจัดสรรงบประมาณให้แก่ห้องสมุดจัดหนังสือประเภทต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดมุมหนังสือในห้องสมุด และห้องเรียนทุกห้อง จัดโครงการส่งเสริมรักการอ่านกับห้องสมุด เช่น กิจกรรมทางเดินเพลินพารู้ กิจกรรมคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้สู่โลกกว้าง กิจกรรมตอบปัญหาพาสุนัข กิจกรรมวันสำคัญสานฝันวัฒนธรรม กิจกรรมแฟนพันธุ์แท้ยอดนักอ่าน กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรม วางทูกงานอ่านทุกคน กิจกรรมหนังสือพระราชนิพนธ์ กิจกรรมอ่านคล่องจากซองขนม กิจกรรมตะกร้า หนูน้อย กิจกรรมบรรณนิทัศน์ กิจกรรมประกวดการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง และกิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมไทย (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2551: รายงานการประชุม) โครงการที่ผู้วิจัยได้ติดตาม ดูแลการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการพัฒนาการอ่าน โครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา และโครงการส่งเสริมรักการอ่านกับห้องสมุด รายละเอียดของโครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาการอ่าน มีหลักการและเหตุผลว่า การอ่านหนังสือได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน นักเรียนต้องอ่านข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ยังมีนักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่ถูกต้อง ขาดความกระตือรือร้นในการอ่าน หากนักเรียนได้รับการฝึกการอ่านอยู่เสมอ จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน และยังเป็นการปลูกฝังให้นักเรียน มีนิสัยรักการอ่านอีกด้วย สำหรับรายละเอียดของโครงการมีดังนี้ (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2551: รายงานการดำเนินโครงการพัฒนาการอ่าน)

1. วัตถุประสงค์
    - 1.1 เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
    - 1.2 เพื่อให้นักเรียนอ่านหนังสือแล้ว สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
    - 1.3 เพื่อให้นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน
  2. การดำเนินโครงการ
    - 2.1 เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ
    - 2.2 ประชุมคณะกรรมการแข่งขันที่รับผิดชอบ
    - 2.3 จัดหาข้อมูลเอกสารแบบฝึกการอ่านและจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านขอความร่วมมือกับครูประจำชั้นทุกท่าน ให้ดูแลรับผิดชอบการฝึกการอ่านของนักเรียนทุกคน
    - 2.4 ขอความร่วมมือกับครูประจำชั้นทุกท่าน ให้ดูแลรับผิดชอบการฝึกการอ่านของนักเรียนทุกคน
    - 2.5 ฝึกนักเรียนอ่านหนังสือช่วงเช้าและช่วงพักกลางวัน
    - 2.6 ประเมินโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบทดสอบประเมินการอ่าน
    - 2.7 จัดทำเอกสารสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการอ่าน
  3. การประเมินผล (ตัวชี้วัดความสำเร็จ)
    - 3.1 ผลผลิต (outputs)
      - 3.1.1 นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 – 3 ร้อยละ 85 มีความสนใจต่อการอ่านมากขึ้น
      - 3.1.2 รายงานสรุปผลการจัดทำโครงการ
    - 3.2 ผลลัพธ์ (outcomes)
      - 3.2.1 นักเรียนมีพัฒนาการใช้ด้านการอ่าน โดยนำทักษะไปใช้ในการสื่อสารได้
      - 3.2.2 นักเรียนสามารถอ่านหนังสือ แล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
      - 3.2.3 นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการอ่าน พบว่า นักเรียนร้อยละ 97.00 อ่านหนังสือกับครูประจำชั้นทุกคน การประเมินการอ่านของนักเรียน ครูประจำชั้นจะบันทึกข้อบกพร่อง ในการอ่านของนักเรียนไว้ ได้แก่ อ่านตก อ่านเกิน อ่านซ้ำ อ่านช้า อ่านๆ หยุดๆ อ่านไม่ได้ ซึ่งอ่านผิดแล้วแก้พฤติกรรมในการอ่าน เช่น ใช้มือชี้คำในขณะที่อ่าน วิธีสรุปการอ่านโดยครู

ประจำชั้นจะรวบรวมความถี่ของข้อบกพร่องไว้เป็นรายบุคคลและทั้งชั้น จากผลการประเมิน พบว่ามีนักเรียนบางส่วนยังอ่านไม่คล่อง เนื่องจากต้องประสมคำก่อนอ่านเป็นคำ สาเหตุส่วนหนึ่งจากจำรูปสระไม่ได้ โดยเฉพาะสระที่มีการลดรูป จำหลักเกณฑ์ในการสะกดคำต่าง ๆ ไม่ได้ เช่น อ่านคำที่ใช้อักษรต่ำและอักษรสูงที่มีวรรณยุกต์ อ่านคำที่ใช้ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา อ่านคำที่มีอักษรนำ และคำควบกล้ำผิด

2. โครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา มีหลักการและเหตุผลว่า กระบวนการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญ อันจะนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อีกหลากหลาย นักเรียนที่มีทักษะการอ่านดี ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาต่าง ๆ ย่อมดีตามไปด้วย นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะด้านการอ่านดี แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มีทักษะการอ่านอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ด้วยเหตุนี้ทางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงได้จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในกลุ่มนี้ให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพดีขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป สำหรับรายละเอียดของโครงการมีดังนี้ (โรงเรียนปรีดิรัฐศรีธรรม 2551: รายงานการดำเนินโครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา)

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านดีขึ้น
- 1.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
- 1.3 เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน
- 1.4 เพื่อให้นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การดำเนินโครงการ

- 2.1 เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ
- 2.2 ประชุมคณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ
- 2.3 สรรวจนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 - 3
- 2.4 ขอความร่วมมือครูผู้สอนทุกท่าน และแบ่งนักเรียนให้ช่วยดูแล

รับผิดชอบฝึกการอ่านของนักเรียนโดยครู 1 คน ต่อนักเรียน 2 - 3

- 2.5 จัดทำแบบฝึกทักษะการอ่าน
- 2.6 ครูผู้สอนดำเนินการดูแลรับผิดชอบฝึกการอ่านของนักเรียน
- 2.7 ฝึกนักเรียนอ่านหนังสือตลอดปีการศึกษา
- 2.8 ประเมินโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบทดสอบประเมินการ

อ่าน

- 2.9 จัดทำเอกสารสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา

3. การประเมินผล (ตัวชี้วัดความสำเร็จ)

อุปกรณ์

1. ป้ายสำนวน สุภาษิต ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. สมุดบันทึกกิจกรรม

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ครูผู้สอนนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางเดินเพลินพารู้
2. นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้ลงในสมุด และทำกิจกรรมดังนี้
  - นักเรียนชั้น ป.1-ป.3 ตอบคำถามจากป้ายสำนวน สุภาษิต
  - นักเรียนชั้น ป.4-ป.6 วาดภาพแต่งเนื้อเรื่องจากสำนวน สุภาษิตและ

ตอบคำถาม

3. ครูผู้สอน/ครูบรรณารักษ์ตรวจสอบความถูกต้อง
4. สรุป/ประเมินผล

ประเมินผลกิจกรรม

- การตอบคำถาม
- การวาดภาพแต่งเนื้อเรื่องจากสำนวน สุภาษิต

ผลจากการดำเนินกิจกรรมทางเดินเพลินพารู้ พบว่า นักเรียนร้อยละ 100 มีนักเรียนนิยักรักการอ่านจากแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัว โดยนักเรียนชั้น ป.1-ป.3 มีส่วนร่วมในกิจกรรมตอบคำถามจากป้ายสำนวน สุภาษิตและนักเรียนชั้น ป.4 - ป.6 เข้าร่วมกิจกรรมวาดภาพแต่งเนื้อเรื่องจากสำนวน สุภาษิต และตอบคำถาม ซึ่งจากการประเมินผลกิจกรรมการตอบคำถาม และวาดภาพแต่งเนื้อเรื่องจากสำนวน สุภาษิต นักเรียนรู้จักนำสุภาษิตไปใช้ได้ถูกต้อง มีตระหนักและเห็นคุณค่าของภาษาไทยและภาษาอังกฤษในรูปแบบของสุภาษิต

2) กิจกรรมคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้สู่โลกกว้าง รูปแบบกิจกรรม เป็นการค้นคว้าหาความรู้ด้วยคอมพิวเตอร์และการสืบค้นข้อมูลด้วยระบบอินเทอร์เน็ต ทำกิจกรรมตามคำสั่ง ข้อเสนอ การตอบคำถามและการเล่นเกม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า
2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีแหล่งฝึกฝนทักษะการใช้คอมพิวเตอร์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

อุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. ใบงาน

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและครูประจำชั้นทราบ
2. บรรณารักษ์/ผู้รับผิดชอบให้บริการคอมพิวเตอร์

3. เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมคอมพิวเตอร์
4. รับสมัครนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม
5. ดำเนินการจัดกิจกรรม โดยให้นักเรียนค้นหาความรู้จากคอมพิวเตอร์ด้วยระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อความรวดเร็วสูง ตามใบงาน หรือใบคำสั่ง
6. ครูผู้รับผิดชอบตรวจผลงาน ตัดสินผลงาน
7. สรุปผลรายงานผู้บริหาร

ประเมินผลกิจกรรม

- ผลงานของนักเรียน
- การสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้สู่โลกกว้าง จากการประเมินใบงาน หรือใบคำสั่ง พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 98.56 มีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการฝึกฝนทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ด้วยระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อความรวดเร็วสูง

3) กิจกรรมตอบปัญหาพาสหุก รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านโดยตรง สามารถจัดได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และจัดได้หลายรูปแบบ ซึ่งทางห้องสมุดได้จัดรูปแบบต่างๆ สลับกัน เช่น การตอบปัญหาภายในห้องสมุด โดยตั้งคำถามไว้ที่ป้ายนิเทศ การตอบปัญหาวันสำคัญต่างๆ หรือการตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้รอบตัว ซึ่งคำถามจะต้องเป็นคำถามที่ใกล้ตัว น่าสนใจ และกระตุ้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้รอบรู้ในเรื่องราวต่างๆ

อุปกรณ์

1. กระดาษตอบคำถาม
2. ป้ายนิเทศ

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและครูประจำชั้นทราบ
2. ตั้งคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสิน
3. บรรณารักษ์/ผู้รับผิดชอบจัดทำใบตอบคำถามส่งไปตามห้องเรียน
4. เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ประชาสัมพันธ์คำถามให้นักเรียนทราบ
5. ครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบแต่ละห้องเรียนให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ ที่ทางห้องสมุดจัดให้
6. ครูประจำชั้นตรวจคำตอบและรวบรวมส่งเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์

7. ผู้บริการ คณะครู จับฉลากคำตอบผู้โชคดีเพื่อรับรางวัล

8. สรุปผลรายงานผู้บริหาร

ประเมินผลกิจกรรม

- ความถูกต้องในการตอบคำถาม
- การสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมตอบปัญหาพาสุนัข มีนักเรียนร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภายในห้องสมุด โดยติดคำถามไว้ที่ป้ายนิเทศ การตอบปัญหาวันสำคัญต่างๆ หรือการตอบปัญหาเกี่ยวกับความรู้รอบตัว นักเรียนร้อยละ 92.58 มีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความรอบรู้ในเรื่องราวต่างๆ

4) กิจกรรมวันสำคัญสานฝันวัฒนธรรม รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวันสำคัญต่างๆ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับบุคคล วัฒนธรรม ประเพณี โดยบอกความเป็นมา ความสำคัญ เช่น วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ การจัดหาข้อมูลความรู้มาให้นักเรียนอ่าน และทำความเข้าใจให้นักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพนับเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและเป็นการสืบทอดทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระตุ้นการอ่านอันเป็นพื้นฐานในการเขียน
2. เพื่อให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพทางการเขียน
3. เพื่อการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมไทย
4. เพื่อส่งเสริมนิสัยการรักการอ่าน

อุปกรณ์

1. ใบงานเกี่ยวกับเรื่องวันสำคัญต่างๆ ที่ประกอบด้วยเนื้อเรื่อง ภาพประกอบ คำสั่งให้ทำกิจกรรม เช่น อ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถาม เขียนเรียงความประกอบภาพกิจกรรมวันสำคัญ

2. คำถามเรื่องวันสำคัญ

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์โครงการนี้เป็นโครงการต่อเนื่องตลอดปี
2. ตั้งคณะทำงานออกแบบใบงานและเกณฑ์การตัดสินผลงาน ตามโอกาสวันสำคัญ โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือต่างๆ
3. บรรณารักษ์/ผู้รับผิดชอบจัดทำสำเนาเอกสารใบงาน เรื่องวันสำคัญต่างๆ ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ ความสำคัญ ภาพประกอบ และเนื้อหาของวันสำคัญนั้นๆ ส่งไปตามห้องเรียนต่างๆ ก่อนวันสำคัญ

4. ครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบแต่ละห้องเรียนใช้เวลาให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานอย่างอิสระ โดยกำหนดระยะเวลาในการส่งใบงาน

5. ครูประจำชั้นตรวจและรวบรวมผลงานทั้งหมด โดยคัดเลือกผลงานดีเด่นห้องเรียนละ 3 คน

6. คณะทำงานในข้อ 3 รวบรวมและคัดเลือกผลงานเพื่อมอบรางวัล

7. สรุปผลรายงานผู้บริหาร

ประเมินผลกิจกรรม

- ประเมินจากผลงานการเขียน

ผลจากการดำเนินกิจกรรมวันสำคัญสัปดาห์วัฒนธรรม ผลงานการเขียนของนักเรียนที่ครูประจำชั้นตรวจและรวบรวมผลงานทั้งหมด และคัดเลือกผลงานดีเด่น ห้องเรียนละ 3 คน เกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ บุคคล และวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น พบว่า นักเรียนร้อยละ 96.54 มีนิสัยรักการอ่านซึ่งส่งผลต่อศักยภาพทางด้านการเขียน มีแนวคิดในการสืบทอดประเพณีในท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย

5) **กิจกรรมแฟนพันธุ์แท้ยอดนักอ่าน** รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาในการอ่านหนังสือที่ตนเองชอบหรือสนใจจากห้องสมุด แล้วบันทึกลงในแบบฟอร์มแฟนพันธุ์แท้ยอดนักอ่านประจำเดือน ที่ทางห้องสมุดกำหนดขึ้น และในทุกๆสิ้นเดือนทางห้องสมุดก็จะประกาศผลมอบรางวัลให้แก่นักเรียนที่อ่านหนังสือได้มากที่สุดประจำเดือนนั้นๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการอ่านให้กว้างขวางขึ้นและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แพร่หลาย

2. เพื่อเป็นกำลังใจให้ผู้ที่รักการอ่านได้พัฒนาการอ่านไปตลอดชีวิต

3. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนๆ ได้เห็นคุณค่าของการอ่าน

อุปกรณ์

1. หนังสือ

2. บันทึกแฟนพันธุ์แท้

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชุมวางแผนการจัดงานกิจกรรมที่จะจัด

2. บรรณารักษ์เตรียมแบบบันทึกแฟนพันธุ์แท้ไว้ในห้องสมุด

3. รับสมัครนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแฟนพันธุ์แท้

4. นักเรียนใช้เวลาว่างอ่านหนังสือแล้วบันทึกการอ่านลงในแบบฟอร์มแฟนพันธุ์แท้

5. ครูบรรณารักษ์ประกาศผลและมอบรางวัล นักเรียนที่เป็นยอดนักอ่าน

ประจำเดือน

6. สรุปผลรายงานผู้บริหาร

ประเมินผลกิจกรรม

- บันทึกการอ่าน
- การสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมแฟนพันธุ์แท้ยอดนักอ่าน พบว่า นักเรียนร้อยละ 86.31 รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือที่ตนเองชอบหรือสนใจจากห้องสมุด แล้วบันทึกลงในแบบฟอร์มแฟนพันธุ์แท้ยอดนักอ่านประจำเดือน ที่ทางห้องสมุดกำหนดขึ้น ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ย่านและมีนิสัยรักการอ่าน

6) กิจกรรมเล่านิทาน รูปแบบกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ถ่ายทอดเรื่องราวจากหนังสือโดยใช้ภาษาที่ออกเสียงเป็นสื่อ เป็นศิลปะของการใช้เสียง ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ให้ผู้ฟังติดตามเรื่องราว นึกถึงมโนภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม การเล่านิทานเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนชอบและสนใจ ช่วยให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือมากขึ้น ซึ่งทางห้องสมุดของโรงเรียน ได้ จัดกิจกรรมเล่านิทานทุกวันศุกร์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านและรู้จักเลือกหนังสืออ่าน
2. ส่งเสริมทักษะการอ่านสู่การนำเสนอด้วยการเล่า
3. นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องต่อหน้าชุมชน

อุปกรณ์

1. หุ่นมือ
2. เรื่อ,ฉาก
3. แบบบันทึกการฟังนิทาน

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. บรรณารักษ์/ผู้รับผิดชอบกำหนดวันและเวลาในการเล่านิทาน
2. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าชมการเล่านิทาน
3. บรรณารักษ์น้อยจัดเตรียมหุ่นมือตามเนื้อเรื่องที่เล่า
4. บรรณารักษ์น้อยจัดฉากตามความเหมาะสมกับเรื่อง
5. บรรณารักษ์น้อยทำการฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริง
6. ดำเนินการแสดง
7. นักเรียนที่เข้าชมการเล่านิทานบันทึกการฟังและดู

ประเมินผลกิจกรรม

- บันทึกการฟังนิทาน

ผลจากการดำเนินกิจกรรมเล่านิทาน พบว่า ผลจากการบันทึกการฟังนิทาน นักเรียนร้อยละ 98.24 ให้ความสนใจในกิจกรรมเล่านิทาน มีความกล้าแสดงออก รู้จักใช้เสียง ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ให้ผู้ฟังติดตามเรื่องราว เกิดความรู้สึกคล้อยตามโดยเฉพาะนักเรียน

ช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งการเล่านิทานเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนชอบและสนใจ ช่วยให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือมากขึ้น

7) กิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน รูปแบบกิจกรรมเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ และเป็นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมการดำเนินชีวิต การให้บริการส่งเสริมการอ่านแก่ผู้ใช้ห้องสมุด เป็นการให้ทุกคนได้อ่านหนังสือ อ่านเรื่องราวหลากหลายประเภทและเป็นแบบอย่างดีๆ ให้กับผู้อ่าน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน
2. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีความสามารถในการเลือกหนังสือเพื่ออ่าน
3. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเอง

อุปกรณ์

1. หนังสือทุกประเภท
2. แบบบันทึกการอ่าน

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชุมนักเรียนเพื่อชี้แจงหลักการดำเนินตามโครงการ
2. ให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่ตนเองสนใจ แล้วสรุปการอ่านโดยการวาดภาพหรือเขียนบันทึกการอ่าน
3. นักเรียนส่งแบบสรุปการอ่านให้ครูทุกๆ สัปดาห์
4. ครูบันทึกสถิติการอ่านนำส่งผลงาน เก็บรวบรวมคัดเลือกผลงานดีเด่น จัดแสดงผลงาน หรือป้ายนิเทศ

ประเมินผลกิจกรรม

1. สังเกตจากการอ่าน
2. ตรวจสอบบันทึกหลังจากดำเนินกิจกรรม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน จากสถิติการอ่านของนักเรียนแล้ว วาดภาพและเขียนบันทึกการอ่านแล้วนำเสนอครูประจำชั้นทุกๆ สัปดาห์ พบว่า นักเรียนร้อยละ 89.67 เห็นความสำคัญของการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน มีความสามารถในการเลือกหนังสือเพื่ออ่าน และ นำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเอง

8) กิจกรรมหนังสือพระราชนิพนธ์ รูปแบบกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านหนังสือพระราชนิพนธ์ ซึ่งเป็นหนังสือที่มีคุณค่า นักเรียนจะได้อ่านหนังสือที่แตกต่างและหลากหลายกว่าเดิม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและรู้จักเลือกหนังสืออ่าน
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของหนังสือพระราชนิพนธ์

อุปกรณ์

1. หนังสือพระราชนิพนธ์
2. ใบงาน
3. บัตรคำถาม/คำตอบ

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชุมคณะกรรมการห้องสมุดและบรรณารักษ์เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรม
2. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รับทราบ
3. ครูประจำชั้นคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับการแข่งขันการอ่านหนังสือพระราชนิพนธ์
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนอ่านหนังสือพระราชนิพนธ์ที่กำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้เขียนสรุปลงในใบงาน ส่งให้ครูประจำชั้น
5. ผู้รับผิดชอบ/ครูบรรณารักษ์ คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้ารับการแข่งขันตอบคำถามต่อไป
6. กำหนดวันและเวลาในการแข่งขันการตอบคำถามจากหนังสือพระราชนิพนธ์

ที่อ่าน

7. สรุป/ประเมินผล

ประเมินผลกิจกรรม

- การเขียนสรุปหนังสือพระราชนิพนธ์
- การตอบคำถาม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมหนังสือพระราชนิพนธ์ พบว่า นักเรียนร้อยละ 95.06 เข้าร่วมกิจกรรมและส่งผลงานการเขียนสรุปหนังสือพระราชนิพนธ์ ซึ่งแสดงถึงความมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน เห็นคุณค่า และประโยชน์ของหนังสือพระราชนิพนธ์ รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่าน

9) กิจกรรมอ่านคล่องจากซองขนม รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่สามารถเกิดได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกสถานที่ โดยให้นักเรียนอ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ หรือวัสดุที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น จากซองขนม กล่องอาหาร แล้วให้นักเรียนแต่งประโยคหรือเนื้อเรื่อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากสื่อ สิ่งพิมพ์ต่าง ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อฝึกทักษะการอ่าน การเขียนและการแต่งเนื้อเรื่อง
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งเหลือใช้

อุปกรณ์

1. ใบงาน
2. สิ่งพิมพ์ต่างๆ หรือ วัสดุ

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. เสนอโครงการกิจกรรมรักการอ่านจากของขนม
2. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและครูประจำชั้นทราบ
3. ตั้งคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสิน
4. บรรณารักษ์/ผู้รับผิดชอบจัดทำใบงานส่งไปตามห้องเรียนโดยกิจกรรมให้นักเรียนสะสมของขนม แล้วบันทึกสาระที่ได้จากการอ่านวัสดุที่เป็นกล่อง ของขนมต่างๆ
5. ครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบแต่ละห้องเรียนใช้เวลาให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรมใบงานอย่างอิสระ โดยกำหนดระยะเวลาในการส่งใบงาน
6. ครูประจำชั้นตรวจผลงานและรวบรวมผลงานทั้งหมด โดยคัดเลือกผลงานดีเด่นให้แก่บรรณารักษ์หรือผู้รับผิดชอบ
7. บรรณารักษ์/ผู้รับผิดชอบ คัดเลือกผลงานเพื่อรับรางวัล
8. สรุปผลรายงานผู้บริหาร

ประเมินผลกิจกรรม

- ประเมินจากผลงานการเขียน
- ผลจากการดำเนินกิจกรรมอ่านคลังจากของขนม พบว่า นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมร้อยละ 81.59 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักอ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ หรือวัสดุที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น จากของขนม กล่องอาหาร แล้วแต่งประโยคหรือเนื้อเรื่อง ซึ่งแสดงถึงความมีนิสัยรักการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน มีทักษะในการอ่าน การเขียน และการแต่งเนื้อเรื่อง และเห็นคุณค่าของสิ่งเหลือใช้

10) กิจกรรมตะกร้าหนูน้อย รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนักเรียนในระดับปฐมวัยและนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีการจัดหนังสือสำหรับเด็กใส่ตะกร้าไปยังห้องเรียน และผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนหนังสือทุกสัปดาห์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียน

2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางด้านทักษะการฟังและอ่านภาษาไทย

อุปกรณ์

1. ตะกร้าใส่หนังสือ
2. หนังสือสำหรับเด็กอนุบาลและประถมศึกษา

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและครูประจำชั้นทราบ
2. บรรณารักษ์จัดหนังสือใส่ตะกร้าหนูน้อยส่งไปตามชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา ทุกชั้น

3. บรรณารักษ์เปลี่ยนหนังสือในตระกร้าทุกสัปดาห์
 4. ครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบแต่ละห้องเรียนอ่านหนังสือให้นักเรียนฟังหรือให้นักเรียนได้อ่านแล้วบันทึก

5. ครูผู้สอนสรุปผลการอ่านและความพึงพอใจเกี่ยวกับหนังสือของนักเรียน
6. สรุปผลรายงานผู้บริหาร

ประเมินผลกิจกรรม

- ไปตอบคำถาม
- การสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมตระกร้าหนังสือ พบว่า นักเรียนร้อยละ 98.94 ให้ความสนใจและมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม นักเรียนได้รับฟังการอ่านเรื่องต่างๆ ของครูและเพื่อน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางด้านทักษะการฟัง การอ่านภาษาไทย และการเขียนโดยบันทึกลงในสมุด

11) กิจกรรมบรรณนิทัศน์ บรรณนิทัศน์มาจากคำว่า Annotation หมายถึงการนำเสนอเรื่องราวโดยสังเขป เกี่ยวกับหนังสือเล่มที่บรรณารักษ์ต้องการแนะนำผู้อ่าน อาจนำสาระหรือตอนที่เด่นมีคุณค่าน่าสนใจในเล่มแจ้งให้ผู้อ่านได้ทราบ และเพื่อเป็นการเชิญชวนให้ผู้อ่านอ่านหนังสือเล่มดังกล่าวรูปแบบของกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านอีกวิธีหนึ่ง โดยบรรณารักษ์ห้องสมุด เลือกรหัสหนังสือที่น่าสนใจหรือหนังสือที่ชื่อเข้ามาใหม่ อ่านและเขียนเรียบเรียงให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องโดยตลอด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการเขียนสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์
3. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า

อุปกรณ์

1. ปฏิทินแบบตั้งโต๊ะ
2. แบบฟอร์มบรรณนิทัศน์

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ประชุมวางแผน กำหนดการจัดกิจกรรม
2. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม
3. ดำเนินการจัดกิจกรรม โดยให้นักเรียนอ่านหนังสือที่สนใจ แล้วสรุปลงในแบบฟอร์มบรรณนิทัศน์ ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อ สำนักพิมพ์ จำนวนหน้า ราคา และการสรุปใจความสำคัญ เป็นต้น แล้วนำแบบฟอร์มผลงาน แปะติดกับปฏิทินแบบตั้งโต๊ะ
4. ผู้รับผิดชอบ/ครูบรรณารักษ์ ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
5. สรุป/ประเมินผล

ประเมินผลกิจกรรม

- ประเมินผลจากแบบฟอร์มการเขียนบรรณนิทัศน์

ผลจากการดำเนินกิจกรรมบรรณนิทัศน์ พบว่า นักเรียนร้อยละ 85.37 ให้ความสนใจอ่านหนังสือประเภทต่างๆ ในห้องสมุดตามที่ตนเองสนใจ แล้วสรุปลงในแบบฟอร์มบรรณนิทัศน์ แล้วนำแบบฟอร์มผลงานแปะติดกับปฏิทินแบบตั้งโต๊ะนำเสนอครู ซึ่งแสดงถึงการมีทักษะการเขียนสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน การมีความคิดสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน และการค้นคว้า

12) กิจกรรมประกวดการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านบทร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกทักษะการอ่านบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรองที่ไพเราะ และมีคุณค่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและสนใจอ่านร้อยแก้วและร้อยกรองมากขึ้น
2. เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านบทร้อยแก้วร้อยกรองที่ไพเราะ
3. เพื่อให้นักเรียนอ่านบทร้อยแก้วร้อยกรองได้ถูกอักขระวิธี
4. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยการรักการอ่าน

อุปกรณ์

1. บทร้อยแก้วและร้อยกรอง
2. ใบกิจกรรม

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. จัดทำโครงการ
2. ประชุมกรรมการ เพื่อเลือกเนื้อเรื่อง จัดทำเอกสาร กำหนดวิธีการ และช่วงเวลาที่จะจัดกิจกรรม
3. ประชุมนักเรียน แจกบทร้อยแก้วและร้อยกรอง ครูภาษาไทยสาธิตการอ่านแบบออกเสียงบทกลอน และการอ่านทำนองเสนาะ
4. นักเรียนนำเอกสารไปเรียนในวิชาภาษาไทยทุกครั้ง เพื่อจะได้ฝึกฝนเพิ่มเติม และถือเป็นคะแนนการอ่านในวิชาภาษาไทยด้วย
5. ให้แต่ละห้องส่งตัวแทนเข้าแข่งขัน อ่านทำนองเสนาะ 4 คน เวียนกัน จับฉลากอ่านทำนองเสนาะ หรือบทร้อยแก้วร้อยกรอง
6. ดำเนินการแข่งขัน
7. มอบรางวัล ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและครูทราบ และอ่านให้เพื่อนๆ ฟังหลังเคารพธงชาติ

ประเมินผลกิจกรรม

- ทดสอบการอ่านในวิชาภาษาไทย
- การแข่งขันการอ่าน

ผลจากการดำเนินกิจกรรมประกวดการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง พบว่า นักเรียนร้อยละ 96.39 ให้ความสนใจในการฝึกอ่านบทร้อยกรอง เพราะเรียนวิชาภาษาไทยทุกครั้ง นักเรียนต้องอ่าน และถือเป็นคะแนนการอ่านในวิชาภาษาไทยด้วย อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เห็นคุณค่า สนใจอ่านร้อยแก้วและร้อยกรองมากขึ้น รู้จักพัฒนาทักษะการอ่านบทร้อยแก้วร้อยกรองที่ไพเราะและถูกต้องอักขระวิธี

13) กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมไทย รูปแบบกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง จากสารานุกรมไทย ซึ่งทางห้องสมุดจะกำหนดคำถามจากสารานุกรม จำนวน 3-5 คำถาม เพื่อให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองตอบพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในอันที่จะเสริมให้เยาวชนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการศึกษาหาความรู้
3. เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ห้องสมุดในการจัดเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ให้มากขึ้น

4. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยการรักการอ่าน

อุปกรณ์

1. หนังสือสารานุกรม
2. ใบคำถาม/คำตอบ
3. กล่องรับคำตอบ

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

1. บรรณารักษ์จัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านหนังสือสารานุกรมไทย
2. บรรณารักษ์จัดบอร์ดคำถามจากสารานุกรมไว้หน้าห้องสมุดโดยแบ่งระดับชั้น
3. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาอ่านคำถามที่หน้าห้องสมุด และศึกษาค้นคว้าหาคำตอบจากหนังสือสารานุกรมในห้องสมุด

4. นักเรียนเขียนคำตอบและใส่ลงในกล่องรับคำตอบห้องสมุด
5. จับฉลากผู้ที่ตอบคำถามถูก และมอบรางวัล
6. สรุป/ประเมินผล

ประเมินผลกิจกรรม

- การตอบคำถาม

ผลจากการดำเนินกิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมไทย พบว่า นักเรียนร้อยละ 84.27 ให้ความสนใจอ่านหนังสือสารานุกรมไทย และส่งคำตอบเข้าร่วมกับห้องสมุด ซึ่งแสดงถึงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีนิสัยการรักการอ่าน

1.3 การประเมินการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์

จากการที่โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ได้จัดกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านตามโครงการและกิจกรรมที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยชอบอ่านหนังสือ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้เกิดทักษะเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย นักเรียนทราบและเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งในการประเมินการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ได้ใช้แบบประเมินวัดผลด้านการอ่านดังนี้

1. แบบสังเกตการอ่านออกเสียง คะแนนเต็ม 25 คะแนน มีเกณฑ์ในการประเมินคะแนนข้อละ 5 คะแนน ได้แก่ ท่าทางในการอ่านถูกต้อง อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี อ่านเว้นวรรคตอนถูกต้อง อ่านคำไม่ตกและไม่เติมคำ และการใช้น้ำเสียงได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ผลรวมการประเมินต้องผ่านร้อยละ 80

2. แบบประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ คะแนนเต็ม 80 คะแนน มีเกณฑ์ในการประเมิน ได้แก่ อ่านจับใจความสำคัญได้ 40 คะแนน มีสมาธิในการอ่าน 20 คะแนน การใช้ภาษา 10 คะแนน ท่าทางในการอ่าน 10 คะแนน และ เวลาในการอ่าน 20 คะแนน ผลรวมการประเมินต้องผ่านร้อยละ 80

3. แบบทดสอบ คะแนนเต็ม 50 คะแนน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทั้งในลักษณะที่เป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ ถูก-ผิด และแบบทดสอบชนิดให้ผู้สอบสร้างคำตอบ ได้แก่ เติมข้อความในช่องว่างคำตอบสั้นเป็นประโยค และเป็นข้อความ คะแนน ผลรวมการประเมินต้องผ่านร้อยละ 80

สำหรับการประเมินผลการอ่านผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างมีแบบแผน โดยมีคณะกรรมการที่เป็นครูและนักเรียนเข้าร่วมในการประเมิน และการประเมินผลการอ่านผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2545ก: 24-27) ที่กล่าวถึง การประเมินผลการอ่านว่า หมายถึง การพิจารณาตัดสินว่าเด็กมีทักษะหรือความสามารถการอ่านมากน้อยเพียงใดในการประเมินผลทักษะการอ่าน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงการอ่าน
2. ประเมินผลการอ่านโดยคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน
3. ประเมินผลการอ่านอย่างเป็นระบบที่ผสมผสานกับการสอน
4. การประเมินผลการอ่านต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
5. ประเมินให้รอบด้านทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการประเมินผล
7. บอกเกณฑ์การประเมินผล และแนวปฏิบัติที่นำไปสู่การบรรลุซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดให้เด็กทราบตั้งแต่เริ่มการสอน
8. ควรจะมีการประเมินผลก่อนและหลังเรียนอ่านเพื่อครูจะได้ทราบว่าก่อนเรียนอ่านเด็กมีความสามารถระดับใด

เมื่อเรียนแล้วมีพัฒนาการขึ้นเพียงใดเพื่อให้การประเมินผลการอ่านของเด็กถูกต้อง จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือประเมินผลการอ่านต่อไปนี้

1. การใช้ข้อทดสอบ ข้อทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง วัดได้หลายอย่างตามความต้องการของครู เช่น วัดความรู้ ความเข้าใจ ความจำ ความสามารถในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เรียงลำดับเหตุการณ์ ข้อทดสอบนี้จะแบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ

1.1 แบบอัตนัย เป็นข้อสอบที่มักจะให้บรรยายความคิด ความเข้าใจ วิเคราะห์ การออกข้อสอบแบบนี้ต้องออกให้ครอบคลุมสิ่งสำคัญตามจุดมุ่งหมายที่นักเรียนรู้มากที่สุด กำหนดคำตอบให้พอดีกับเวลาสอบ พร้อมทั้งบอกคะแนนกำกับด้วย

1.2 แบบปรนัย แบ่งออกเป็น

1.2.1 แบบเลือกตอบในการออกข้อสอบแบบนี้ต้องมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงหนึ่งคำตอบตายตัว เรียงลำดับคำตอบให้ดูง่าย

1.2.2 แบบถูกผิด ข้อสอบต้องใช้ภาษาชัดเจน ข้อความต้องแต่งใหม่ ไม่ควรลอกจากตำราเรียน และใช้ในตอนต้นๆ ของข้อสอบ

1.2.3 แบบเติมคำ ข้อสอบแบบนี้คำตอบที่ให้เติมต้องเด่น ชัดเจน เว้นช่องว่างให้พอกับคำตอบ

นอกจากข้อสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัยแล้ว ครูผู้สอนสามารถทำการทดสอบการอ่านของเด็กด้วยการใช้บัตรคำให้อ่านเป็นคำก็ได้ แต่การทดสอบการอ่านนั้นนิยมให้อ่านเป็นเรื่องมากกว่าการอ่านเป็นคำคำถามที่ใช้ในข้อทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่านของเด็ก ควรจะมีลักษณะดังนี้ คือ

1) คำถามควรจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่เด็กอ่านมากกว่าขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็ก เด็กไม่ควรได้ใช้ประสบการณ์เพื่อตอบคำถามนั้นๆ เช่น ในเรื่องกล่าวว่อย่างไร เราควรตั้งคำถามจากเนื้อหาที่เด็กอ่านไป เมื่อถามแล้วเด็กสามารถหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านมาตอบได้

2) คำถามประเภทที่จับผิดผู้อ่านหรือคำถามที่หลงให้หลงไม่ควรนำมาใช้ในการทดสอบ

3) ภาษาที่ใช้ในคำถามควรเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องราวที่ให้อ่าน

4) ไม่ใช่คำถามประเภทที่ช่วยให้เด็กนึกถึงเรื่องที่เคยอ่านมาแล้วในอดีตมา

ตอบ

5) ควรใช้คำถามประเภทที่ผู้ตอบใช้ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

2. การซักถามหรือสัมภาษณ์ อาจใช้ร่วมกับการสังเกต เป็นการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจในการอ่าน ความสามารถในการวิจารณ์ ความจำ และความสามารถในการตอบคำถาม และสรุปข้อความสำคัญสิ่งที่จะสอบถาม เช่น

2.1 ความรู้ ความเข้าใจจากเนื้อหาของบทเรียน

2.2 ให้เล่าเรื่องให้ฟัง

2.3 ได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่าน

2.4 ชอบอ่านหนังสือเองหรือให้คนอื่นอ่านให้ฟัง เป็นต้น

จากข้อมูลทั้งหมดครูได้จากการสัมภาษณ์หรือซักถามเด็กแล้วครูควรบันทึกไว้ สิ่งใดที่ไม่ดีหรือยังไม่ถูกต้อง ครูควรหาทางแก้ไขปรับปรุงเด็กเพื่อให้พัฒนาการในการอ่านมากขึ้น

3. การใช้บันทึก เพื่อดูความสนใจในการอ่าน ดูพัฒนาการอ่านของเด็กแล้วหาทางแก้ไขวิธีการนี้เป็นวิธีการที่จะทำได้หลังจากมีการวัดผลด้วยวิธีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ครูต้องบันทึกผลของการวัดในแต่ละครั้งไว้แล้วศึกษาหาทางแก้ไขต่อไป วิธีการบันทึกอาจใช้คำถามที่เป็นแนวทางในการบันทึกหรือการใช้การบันทึกเสียงให้เด็กอ่านแล้วบันทึกเสียงไว้ แล้วเอามาเปิดให้เด็กฟัง หาข้อบกพร่องและจะได้แก้ไขในคราวต่อไปหรืออาจใช้การบันทึกในแบบวัดพฤติกรรม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2529: 401-403)

สรุปได้ว่า การประเมินการอ่านของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ มีการประเมินผลก่อนและหลังเรียน ตามหลักการอ่านและกฎเกณฑ์ที่กำหนดในหลักภาษา ซึ่งใช้หลักการประเมินเพื่อปรับปรุงการอ่าน โดยคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน มีการประเมินการอ่านอย่างเป็นระบบ ผสมผสานกับการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มีการประเมินรอบด้านทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการประเมินผล

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนปริยัติรังสรรค์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 295 คน ปีการศึกษา 2551 ได้คะแนนรวมคิดเป็นร้อยละ 66.34 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ จากสภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดังกล่าวจึงได้มีการศึกษาสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการสังเกต และสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านการอ่าน เพราะนักเรียนบางคนยังอ่านไม่คล่อง ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ อีกด้วย (โรงเรียนปริยัติรังสรรค์. 2551: 3)จากปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารของโรงเรียน ซึ่งมอบหมายงานให้ ผู้วิจัยได้วางแผนและดำเนินการพัฒนาการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการวางแผนแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. แต่งตั้งครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จัดทำแบบทดสอบประเมินการอ่านของนักเรียน
3. ให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินการคัด

นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านโดยใช้แบบทดสอบประเมินการอ่านของนักเรียน และผลจากการทดสอบประเมินการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 295 คน สรุปผลได้ดังนี้

อ่านคล่อง	จำนวน 269 คน	คิดเป็นร้อยละ 91.19
อ่านไม่คล่อง	จำนวน 26 คน	คิดเป็นร้อยละ 8.81
สำหรับนักเรียนที่อ่านไม่คล่อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดย่อยของการอ่านไม่คล่องของนักเรียน จำนวน 26 คน ดังนี้		
อ่านเกือบคล่อง	จำนวน 14 คน	คิดเป็นร้อยละ 53.85
อ่านช้า	จำนวน 5 คน	คิดเป็นร้อยละ 19.23
อ่านไม่ออก	จำนวน 7 คน	คิดเป็นร้อยละ 26.92

4. ประชุมชี้แจงข้อมูลให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้รับทราบปัญหาและการดำเนินการแก้ปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียน

5. แต่งตั้งครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้รวบรวมและจัดทำแบบฝึกอ่านภาษาไทยของนักเรียน

6. ขอความร่วมมือกับครูที่เกี่ยวข้องทุกคนให้ช่วยฝึกการอ่านให้นักเรียนทุกวันโดยใช้แบบฝึกอ่านภาษาไทยของนักเรียน

7. ดำเนินการประเมินผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง (1 ภาคเรียน) โดยใช้แบบประเมินการอ่านที่จัดทำขึ้น

8. ประเมินผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านโดยใช้แบบฝึกอ่านภาษาไทยของนักเรียน แบบประเมินการอ่าน การสังเกต และการสัมภาษณ์นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน การดำเนินการแก้ปัญหาและพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนข้างต้น สรุปได้ว่านักเรียนจำนวน 26 คน ที่มีปัญหาด้านการอ่าน สามารถอ่านเองได้ดี แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนยังอ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง อ่านไม่ถูกต้อง และต้องสะกดทีละคำก่อนอ่านออกเสียง

จากการสัมภาษณ์ วิชชุตา บัวคลี่ (2552: สัมภาษณ์) หัวหน้าวิชาการระดับประถมศึกษา โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ซึ่งกล่าวถึง ปัญหาของการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พบ คือ นักเรียนมีทักษะในการอ่านน้อย คือ ไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ไม่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สรุปความสำคัญไม่ได้ เนื่องจากหัวใจของการอ่านคือความเข้าใจ และมีผู้เรียนบางส่วนที่มีปัญหาการอ่านอย่างเช่น อ่านข้ามบรรทัด อ่านสลับคำออกเสียงผิด อ่านค่างาย ๆ ไม่ได้ ไม่รู้จักสระ สับสนในเรื่องราวรูปสระ จำรูปสระไม่ได้ จำแนกพยัญชนะกับสระไม่ได้ โดยเฉพาะสระที่มีการลดรูป เมื่อมีตัวสะกด เช่น สระโอะ สระเออ และสระอัว ซึ่งสาเหตุจากปัญหาดังกล่าว คือ นักเรียนไม่สนใจเรียนในขณะที่ครูสอน นักเรียนขาดการฝึกอ่าน และนักเรียนบางคนมีพื้นฐานการอ่านไม่ดี ซึ่งปัญหาด้านการอ่านภาษาไทยนี้ส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ

ตามมา ทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนลดน้อยลง ส่งผลให้นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการอ่านและไม่ชอบเรียนในวิชาภาษาไทยอีกด้วย

จากปัญหาด้านการอ่านข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป และรับผิดชอบดูแลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการอ่านและโครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญาพบว่าในปัจจุบันการสอนอ่านมีปัญหามากมายที่ทำให้การเรียนการสอนอ่านไม่บรรลุผล สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะเกิดจากปัจจัยหลายด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ซึ่งผลของการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครูในการส่งเสริมและพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนให้ถึงระดับการอ่านเป็นและมีนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนต่อไป

1.5 ผลการประเมินการอ่านโดยหน่วยงานภายนอก

จากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบแรกพบว่าในมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 2 รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษามีร่องรอยความพยายาม คือ ผู้เรียนได้รับการฝึกให้รู้จักค้นคว้าจากห้องสมุด แต่มีหนังสือประกอบการค้นคว้าไม่มากเนื่องจากอยู่ในระหว่างปรับปรุงพัฒนา ห้องสมุดยังมีขนาดเล็ก ไม่สามารถอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ต่อผู้เรียนที่มีจำนวนมาก และกิจกรรมการเรียนเน้นการศึกษาค้นคว้าน้อยไป มีการพาผู้เรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้าง แต่กิจกรรมส่วนใหญ่ยังเน้นการอธิบายจากผู้สอนตามแบบเรียนและให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดตามแบบเรียน โดยผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง ส่วนใหญ่ผู้สอนจะเป็นผู้สรุปบทเรียนและกำหนดกรอบงานให้ปฏิบัติ ผู้เรียนมีผลงานได้แก่ แบบฝึกหัด แฟ้มสะสมงาน รายงานโครงการ การทำหนังสือเล่มเล็ก หนังสือประกอบภาพ มีการเรียนรู้จากที่ผู้สอนนำเสนอ การจัดการเรียนรู้อย่างขาดการเน้นให้เกิดผลตามคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้ ผลการประเมิน ผู้เรียนมีคุณภาพระดับพอใช้ทุกตัวบ่งชี้ โดยมีร่องรอยความพยายามพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน ผู้เรียนได้รับการฝึกให้รู้จักตอบข้อซักถาม มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นตามสาระการเรียนรู้ มีโอกาสได้ทำผลงานการเรียนรู้ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ได้รับโอกาสให้ฝึกค้นคว้าจากห้องสมุด มีการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและความสามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองอยู่ในระดับพอใช้

สรุปมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับพอใช้จุดเด่น ผู้เรียนส่วนใหญ่สนใจต่อการเรียนรู้ รู้จักตั้งคำถามตามที่ตนเองสนใจ รู้จักแสดงความคิดเห็น มีการจัดห้องสมุดและจัดหมวดหมู่หนังสือให้

สะดวกต่อการค้นคว้ามีการจัดห้องสื่อที่มีสื่อการสอนที่หลากหลาย จุดที่ควรพัฒนา ผู้เรียนบางส่วนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการสรุปประเด็นการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะผู้เรียนต้องได้รับการเรียนรู้ตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร รวมทั้งคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับสถานศึกษา และผู้เรียนควรรู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ นอกจากนั้นควรจัดห้องสมุดและบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องสมุด โดยครูจัดกิจกรรมให้ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าสำหรับผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546: 12)

สำหรับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ครั้งที่ 2 มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 68.89 ซึ่งมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ผลสำเร็จมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 69.00 ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผลสำเร็จมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.00 และตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ผลสำเร็จมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 71.67 ความพยายามในการปฏิบัติ จากการสัมภาษณ์บุคคลทุกฝ่าย ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่าสถานศึกษาได้กำหนดผู้รับผิดชอบ วางแผนโครงการส่งเสริมการอ่าน วางทุกงาน อ่านทุกคน มุมหนังสือในห้องเรียน ครู ผู้สอนทุกคนเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม การดำเนินการเป็นระบบต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจร้อยละ 80 แสดงให้เห็นถึงความพยายามอย่างเด่นชัด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 14)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทั้ง 2 ครั้ง ในมาตรฐานที่ 6 แสดงให้เห็นถึงการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรม โครงการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอยู่ในระดับดีมาก

2. หลักการเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ ในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ จนได้ชื่อว่า สังคมยุคข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ การอ่านเป็นส่วนสำคัญในการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ต้องอ่านอย่างมีประสิทธิภาพในการติดตามความเปลี่ยนแปลงและการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์ ซึ่งมีข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการอ่าน

ทฤษฎีการอ่านมีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้หลายแนวคิดเพื่อนำมาเป็นพื้นฐาน กำหนดแนวทางการสร้างรูปแบบและวิธีสอนให้เหมาะสม สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 56-58) ได้นำเสนอทฤษฎีการอ่านของนักการศึกษาไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้อง และมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้รับสารต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เห็นว่าระดับของผู้อ่านจะไม่คงที่ในขณะที่อ่านข้อความผู้อ่าน จะควบคุมเพียงโครงสร้าง ผิดเพี้ยน จนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ ดังนั้นลำดับขั้นตอนของการอ่านตามพื้นฐานทฤษฎีนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

ก. การรับสารโดยใช้สายตา

ข. การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริงและภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จักผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้ง จนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

ค. คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่าน

2. ทฤษฎีของ Chase และ Ciark เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความอ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่านดังนี้ คือ

ก. ผู้อ่านรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวหรือยังไม่มีสมาธิ ก็จะใช้การอ่านซ้ำข้อความนั้น

ข. สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบจะเวลาในการรับรู้ไวและนาน หมายความว่าเมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารให้ความรู้สึกทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่า หรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางลบ

ค. ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ และความหมายของคำจะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

3. ทฤษฎีของ Rumeihart ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่จักเพื่อทำความเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้เดิมที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมายการสะกดคำและชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแปลความของสารได้หลักสำคัญของทฤษฎี มีอยู่ 4 ประการคือ

ก. การที่ผู้อ่านจะรับรู้ว่าเป็นคำชนิดใดต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกัน หรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

ข. การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียง อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำใหม่ได้เร็วขึ้น

ค. การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำอื่นที่มาก่อนหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

ง. การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำขึ้นอยู่กับคำชี้แนะของคำบางคำ

จากทฤษฎีการอ่าน สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ของคำประโยคและข้อความ ผู้อ่านจะต้องรู้จักความหมายของคำ ชนิด หน้าที่ รูปร่าง และสะกดได้จะช่วยให้อ่านเข้าใจความหมายของเรื่องราวทั้งหมด นักการศึกษาได้ชี้ให้เห็นการทำงานของกระบวนการอ่าน ซึ่งคล้ายกับระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ แท้จริงเป็นการแยกให้เห็นว่า สมองจะต้องมีความรู้ในเรื่องอะไรบ้าง เป็นการชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสารกับสมองของผู้อ่านนั่นเอง

2.2 วิธีการสอนอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน

การอ่านสามารถแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ถ้าหากพิจารณาการอ่านโดยดูจุดมุ่งหมายของการอ่านเป็นหลัก เราอาจจะแบ่งการอ่านได้ตามแนวความคิดของ วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ (2522: 135) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและการจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น นักเรียนและนักศึกษาควรได้รับการฝึกฝนให้อ่านเป็น ไม่เพียงแต่อ่านได้หรืออ่านออกเท่านั้น แต่จะมีความสามารถดังต่อไปนี้ คือ สรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำ และวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และวิจารณ์เนื้อเรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินและความซาบซึ้งวิธีสอนการอ่านออกเสียง ในการสอนอ่านออกเสียงครูควรดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. พิจารณาประเภทของข้อความที่จะนำมาอ่าน ข้อความแต่ละประเภท เช่น นิทานสารคดี ข่าว และบทความที่ให้ความรู้สึกต่างๆ ย่อมมีวิธีการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้น ครูจึงควรแนะนำให้นักเรียนพิจารณาข้อความก่อนการอ่านเพื่อรู้ว่าเป็นประเภทใด แล้วจึงพิจารณาต่อไปว่าจะอ่านอย่างไร โดยคำนึงถึงหลักสำคัญว่าการอ่านออกเสียงที่ตนจะอ่านนั้นจัดอยู่ในประเภท

ใดใน 4 ข้อนี้

- 1.1 อ่านเพื่อให้ผู้ฟังซึ่งมีสารประเภทเดียวกันกับตนรับรู้
- 1.2 อ่านเพื่อเป็นการติดตามผลการอ่านในใจของตนว่าสามารถเก็บ

ใจความได้ครบถ้วนหรือไม่

- 1.3 อ่านเพื่อให้ผู้ฟังซึ่งไม่มีสารประเภทเดียวกันกับตนรับรู้
- 1.4 อ่านตามจุดมุ่งหมายที่ครูกำหนด เช่น อ่านบทตลก บทตื่นเต้น

บทละคร

บทสนทนา ฯลฯ

2. แนะนำลักษณะของการอ่านออกเสียงที่ดี ควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

- 2.1 ไม่รู้สึกกระดากอายหรือเก้อเขินขณะอ่านออกเสียงต่อหน้าผู้อื่น
- 2.2 ออกเสียงชัดเจนและถูกต้องเพื่อให้ผู้ฟังจับใจความได้ถูกต้อง
- 2.3 ไม่อ่านข้ามหรืออ่านกระโดด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิด เพราะใจความไม่

ต่อเนื่องกัน

- 2.4 เว้นวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง
- 2.5 อ่านใส่ความรู้สึกตามบทของผู้เขียนโดยพิจารณาตามประเภทของ

สารที่อ่าน

3. จัดกิจกรรมการอ่านออกเสียงควบคู่กับการอ่านในใจ หมายความว่า เมื่อมีการอ่านในใจ ควรมีการอ่านออกเสียงต่อกันไป เพื่อให้นักเรียนและเห็นความแตกต่าง เป็นการฝึกความถูกต้องในการอ่านออกเสียง และเป็นการช่วยทำให้กิจกรรมการสอนอ่านมีความสมบูรณ์มากขึ้น

4. การเตรียมสื่อเพื่อใช้ในการอ่านออกเสียง มีหลายวิธี ดังนี้

4.1 นักเรียนเป็นผู้เตรียมสื่อ เช่น แต่งบทละครหรือนิทาน หาข่าว และข้อความอื่นๆ แล้วนำมาอ่านออกเสียง

4.2 ครูเตรียมนิทานที่ตรงกับความสนใจของนักเรียนสื่อที่นำมาใช้อ่านออกเสียงจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนและจะต้องไม่ยาวจนเกินไป เพราะมุ่งที่จะให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้อ่าน หากมีคำที่นักเรียนอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ควรให้เปิดพจนานุกรมทุกครั้ง เพื่อตรวจดูเสียงอ่านของคำที่ถูกต้องต่อไป

5. วิธีฝึกอ่านออกเสียง ควรดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

(สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2545: 157-158)

5.1 อ่านออกเสียงพร้อมกันเป็นกลุ่ม ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5-6 คน ให้นักเรียนที่ซื่ออายุกับนักเรียนที่กล้าแสดงออกคละกัน เพื่อฝึกให้คนที่มึนสยไม่กล้าแสดงออกเกิดความเชื่อมั่นและไม่รู้สึกเคอะเขิน ครูพิจารณาความพร้อมเพรียง และความถูกต้องเป็นประการสำคัญ การอ่านในลักษณะนี้ สามารถใช้เป็นกิจกรรมขั้นพื้นฐานของการฝึกอ่าน

ประสานเสียงและการร้องเพลงประสานเสียงได้เป็นอย่างดี

5.2 อ่านออกเสียงเป็นรายบุคคลตามข้อความหรือบทเรียนที่กำหนดให้ ซึ่งมีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง วิธีการอ่าน ครูควรแจกบทอ่านก่อนลงมืออ่านออกเสียง เพื่อให้ฝึกอ่านคำยาก และเว้นวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง นอกจากนั้น ให้นักเรียนฝึกการเน้นเสียงและใส่อารมณ์ประกอบการอ่านตามข้อความที่กำหนดไว้ ครูอาจจัดทำเป็นเวทีสำหรับผู้ที่อ่านออกเสียงหรืออาจมีฉากประกอบเพื่อให้แลดูตื่นเต้นและสนุกสนานสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม

5.3 ให้ดูตัวอย่างจากผู้ใหญ่ที่อ่านออกเสียงดี เพื่อฝึกหัดตามแบบอย่าง เช่นโฆษณาอ่านข่าวโทรทัศน์ตลอดจนผู้มีชื่อเสียงในการอ่านออกเสียงบทความต่าง ๆ สิ่งสำคัญที่ต้องเน้น คือ การอ่านที่จะได้ผลดีนั้นต้องมีการฝึกฝนทุกวัน

ขั้นตอนการสอนอ่าน

บันลือ พุทธชะวัน (2533: 117-118) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ได้แก่ การเตรียมตัวที่จะสอนนับตั้งแต่เด็กก้าวเข้าโรงเรียนในวันแรก รวมถึงการปฐมนิเทศเด็ก การพัฒนาความพร้อมและการแก้ไขช่วยเหลือให้เด็กได้เรียน และได้เล่นร่วมกันไปด้วย

1.1 การเตรียมการอ่าน ถือว่าเป็นการเริ่มงานในขั้นการปรับปรุงพื้นฐานภาษาพูด กิริยา มารยาท และระเบียบในการอยู่ร่วมกัน โดยใช้การฟัง การพูด ในการเตรียมตัวเด็ก การสังเกต การเรียกชื่อ สิ่งของ สภาพแวดล้อมทั่วไปทั้งในโรงเรียนและทางบ้าน ตลอดจน การเล่าถึงกิจวัตรประจำวัน

1.2 การพัฒนาและตรวจสอบความพร้อมในการอ่าน เช่น การสังเกตความเหมือน ความแตกต่าง ความสัมพันธ์ของกล้ำเนื้อกับสายตา การฝึกลีลามือ การเล่นเกม การขับร้อง การฝึกวาด ปั้น พับกระดาษ เพื่อนำไปสู่การพูด การฟังได้อย่างกว้างขวาง

1.3 การฝึกอ่าน เริ่มนับตั้งแต่การฝึกอ่านพจนานุกรมภาพ (พยัญชนะ) พจนานุกรมเสียง (สระ) การฝึกนึกคำที่เริ่มด้วยพยัญชนะต้นหรือเสียงพร้อมกับการช่วยเหลือ แก้ไขอย่างใกล้ชิดจากผู้สอนไปด้วย

1.4 ฝึกอ่านบัตรคำประกอบภาพ และบัตรประโยคประกอบภาพเรื่องราว หรือนิทานสั้น ๆ โดยฟังจากครูอ่านหนังสือ และเปิดให้ดูภาพไปด้วย

1.5 ฝึกฟังครูเล่านิทาน นิทานพื้นบ้าน เด็กฝึกพูดหรืออ่านตามครูและฝึกให้เด็กที่ฟังเล่าเรื่องอย่างย่อ ๆ ได้

1.6 ฝึกท่องจำบทประพันธ์ง่าย ๆ ต่อคำสัมผัสหรือคำคล้องจองเป็นตอน ๆ

2. ขั้นเริ่มอ่าน หมายถึง การเริ่มอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ นิทานกิจวัตรประจำวันโดยใช้วิธีจำรูปคำ และภาพประกอบ

2.1 ฝึกอ่านคำ และประโยคประกอบภาพ

2.2 ฝึกอ่านประโยค และเรื่องราว โดยอาศัยภาพประกอบช่วย

2.3 ฝึกอ่านนิทานสั้นๆ หรือเรื่องราวที่ครู และนักเรียนจัดเตรียมหรือแต่งขึ้น หรือแผนภูมิประสบการณ์ที่ช่วยขยายประสบการณ์

2.4 ฝึกให้ใช้การเทียบคำ เทียบประโยค เพื่อใช้ประโยชน์ในการอ่าน

3. ชั้นอ่านหนังสือ เด็กหรือมีความก้าวหน้าในการอ่าน ได้แก่ ขมารถใช้การอ่าน ได้ยาวนานขึ้น โดยสามารถใช้วิธีสะกดตัวผสมคำช่วยในการอ่านคำแปลกๆ ใหม่ ๆ

3.1 ฝึกอ่านนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ และกิจวัตรประจำวันที่ใช้คำแปลกๆ

3.2 ฝึกอ่านนิทานที่ยาวขึ้น และสามารถเล่าเรื่องราว ลำดับเหตุการณ์ได้

3.3 ฝึกอ่านบทประพันธ์สั้นๆ โดยการรู้จักลงจังหวะสัมผัส

3.4 ฝึกอ่านเรื่องราว บทความ และสามารถจำรูปคำ เทียบคำ สะกดตัว ใช้เทคนิคการเดารูปประโยค และเข้าใจความหมายได้

3.5 ฝึกอ่านแบบเก็บใจความ และสามารถประเมินตัวละคร บทความต่างๆ ได้ดี จนนำไปใช้แสดงความคิดเห็นรายงานได้

4. ชั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่านที่ดี หมายถึง สามารถอ่านในใจได้เร็ว สามารถอ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ หาความเพลิดเพลินจากการอ่านโดยวิธีอ่านคร่าวๆ

4.1 ฝึกอ่านในใจ และความสนใจในการอ่าน อ่านหนังสือได้หลายรสหลายประเภท

4.2 ฝึกอ่านหนังสืออ่านประกอบเพื่อค้นหาสาระสำคัญ

4.3 ฝึกอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่สนใจและเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ประเมินเรื่องราว และวิจารณ์หนังสือที่อ่านได้

5. ชั้นอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง หมายถึง สามารถเล็งเห็นคุณค่าประโยชน์ของการอ่าน เกิดรสนิยมในการอ่านหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง มีความสนใจในรสวรรณคดี เรียงร้อยและสารคดี จนสามารถหยิบยกส่วนดีเด่นขึ้นอ้างอิง ชักชวนให้ผู้อื่นสนใจภาษาได้

สรุปได้ว่า การอ่านมี 2 ประเภท คือ การอ่านในใจและการอ่านออกเสียงการสอนอ่านที่ดี ครูผู้สอนต้องรู้จักหาข้อความหรือคำที่จะให้เด็กอ่านต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจและเร้าความสนใจให้เด็กอยากอ่าน ก่อนอ่านออกเสียงควรให้เด็กอ่านในใจก่อน เพื่อการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง การฝึกอ่านออกเสียงควรฝึกเป็นกลุ่มก่อนเพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น ก่อนที่จะฝึกอ่านเป็นรายบุคคล นอกจากนั้นการสอนอ่านที่ดีควรมีขั้นตอนการสอน โดยเริ่มจากขั้นเตรียมการอ่านขั้นเริ่มอ่าน ขั้นอ่านหนังสือแตก ชั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่าน ตลอดจนจนชั้นอ่านหนังสือได้ แต่ในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรเริ่มจากขั้นเตรียมการอ่าน และให้อ่านได้อย่างถูกต้องเพื่อให้เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน

2.3 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน มีหลายคุณลักษณะ มีองค์ประกอบทางจิตวิทยาสภาพร่างกาย และสภาพทางสังคมรวมอยู่ด้วย นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ศศิธร วงศ์ชาติ (2542: 12) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการวิเคราะห์คำ ถอดความ ตีความ ขยายความ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

นพดล จันท์เพ็ญ (2542: 73) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือ การแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์ เครื่องสื่อความหมายต่างๆ ที่ปรากฏแก่ตาออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจเชิงสื่อสาร แล้วผู้อ่านสามารถนำความคิด ความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไป

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ การที่ผู้อ่านสามารถจำเรื่องได้ และเก็บไว้ในสมองถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้อื่นฟังก็สามารถเล่าได้อย่างถูกต้อง แต่การที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ก็จะต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ อีกทั้งยังสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ออกจากคำได้ อีกประการหนึ่ง การที่ผู้อ่านจำเรื่องได้มากหรือน้อย ยังขึ้นอยู่กับความสนใจเรื่องนั้นด้วย

แมนมาศ ชวลิต (2544: 3) กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองในการรับสารซึ่งแสดงด้วยถ้อยคำที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์ (ภาพ รหัส แผนภูมิ) และอักษรโดยใช้วิธีสำหรับรับสารที่แสดงเป็นลายลักษณ์อักษร คือ ตา

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546: 28) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่มีการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มองเห็นโดยผ่านกระบวนการคิด เกิดความเข้าใจและถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำที่มีความหมาย สื่อได้ตรงกันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน

สมคิด บุญบูรณ์ (2546: 17) ได้กล่าวว่าการอ่านหมายถึง กระบวนการแปลความหมายจากสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของผู้อ่าน เพื่อสื่อความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่อ่านระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้มีความเข้าใจตรงกัน ทั้งนี้โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมาประกอบ แล้วนำความคิดความเข้าใจที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 7) ให้ความหมายว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

กู๊ดแมน (Goodman. 1979: 5 - 6) กล่าวว่า การอ่านคือ กระบวนการรับรู้ทางภาษา (Receptive Language Process) การอ่านยังเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดในระหว่างที่สายตา มองตามสัญลักษณ์ สมองจะคิดและตีความ ทำความเข้าใจกับข้อความนั้นๆ ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ระหว่างความคิดกับภาษาในการอ่าน ตลอดจนถอดความหมายจากผู้เขียนได้อย่างกลมกลืน

แฮริส และสมิธ (Harris and Smith. 1986: 55) สรุปไว้ว่า การอ่าน คือ แบบของการสื่อสาร เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านตัวอักษร และตามลักษณะการเขียนของตน ผู้อ่านจะรับรู้สัญลักษณ์ หรือตัวอักษรด้วยสายตาเป็นประการแรก จากนั้นก็จะค้นหาความหมายหรือทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์นั้น

รูบิน (Rubin. 1993: 6 - 7) ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรวมณ์ ความเข้าใจในบทอ่าน และรับรู้ถึงความหมายของคำโดยอาศัยกระบวนการคิด เพื่อสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในบทอ่าน

จากความหมายของการอ่านดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของผู้อ่าน เพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้มีความเข้าใจตรงกัน ตลอดจนสามารถอ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ออกจากคำได้

2.4 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งเพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในทักษะวิชาด้านอื่นๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตจึงมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2539: 27) ได้เสนอไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นักเรียนใช้สำหรับเรียนเรื่องราวต่างๆ รอบตัว ผลการเรียนรู้วิชาต่างๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยดีกว่านักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในวิชาอื่นๆ ด้วย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และให้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 39) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิตเพราะการอ่านมักมีโอกาสนำมาพิจารณาในอาชีพ และชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อย และอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่าน เพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกัน ในชีวิตประจำวันต้องอาศัย การอ่าน เพื่อความเข้าใจ

การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราจะต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่าน จับใจความให้ได้ในเวลารวดเร็ว จึงประหยัดเวลา และมีบางคนกล่าวว่าอาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมองถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านมาก

คูเปอร์ และคนอื่นๆ (Cooper and others. 1988: 13) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหา เพื่อจัดรูปแบบของความหมาย โดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นกระบวนการในการสร้างความหมายจากเนื้อหานั้น นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะทางภาษาแล้วการอ่านยังมีความสำคัญและจำเป็นแห่งชีวิตอีกนานัปการ เช่น

1. การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้ การเรียนการสอนย่อมพบอุปสรรคใหญ่หลวง พฤติกรรมในการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไป หงอยเหงา เก็บกด หรือมีเจตนา จะแสดงออกต่างๆ ในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้นก็มี ครูจำเป็นต้องเอาใจใส่ ช่วยเหลือแก้ไข (ช่อมเสริม) ตั้งแต่เริ่มอ่านบทเรียนแรกทันที

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อนๆ ได้ดี ตรงกันข้าม การที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่าน ย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งนี้เพราะไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาใดในโลก ก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่เด็กจะค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างเจาะจงหรือตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้ดี

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงอาชีพเมื่อพ้นวัยประถมศึกษา อาจเรียนรู้จากกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีที่จะรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ของบ้านเมืองการปกครองที่พลเมืองดีจะต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการได้ดี

6. การอ่านเป็นจะเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญในการพินิจ เลือกตัดสินใจที่จะเลือกตัวแทนในด้านการเมือง การปกครอง อันเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. การอ่านย่อมเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะช่วยให้เด็กวัยประถมศึกษา หรือพ้นวัยประถมศึกษาก็ตาม สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยใช้การอ่านทั้งยังจะได้รับความเพลิดเพลินช่วยพัฒนาจิตใจ และอื่นๆ ได้อีกด้วย

8. การอ่านจะทวีความสำคัญมากขึ้น โดยลำดับที่จะช่วยให้รอบรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสื่อสาร การพยากรณ์อากาศ เพื่อปรับตัว ปรับปรุงอาชีพยั้งสังคมเจริญขึ้นมากเพียงใด การอ่านก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของการอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีในการเรียนรู้มีทักษะการพูด การฟัง และการเขียน เกิดความชำนาญ และมีความรู้กว้างขวาง นำมาซึ่งการพัฒนาในด้านความรู้ ความคิด และด้านอื่นๆ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.5 ประเภทของการอ่าน

การแบ่งประเภทของการอ่านช่วยให้ครูผู้สอนตระหนักถึงขอบข่ายการสอนได้เป็นอย่างดี นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

กองทัพ เคลือบพณิชกุล. (2542: 1-2) ได้จำแนกประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ่านออกเสียง คือ การอ่านตามตัวหนังสือเพื่อให้ผู้อื่นฟังผู้อ่านจะต้องอ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม

2. การอ่านในใจ คือ การทำความเข้าใจกับตัวอักษร เป็นการอ่านเพื่อตัวผู้อ่านเอง ซึ่งจะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่านแต่ละคน

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์; และคนอื่นๆ (2522: 135) แบ่งประเภทการอ่านไว้ 2 ชนิดคือ

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้ และความเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันจะมีความสำคัญมาก การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้ อ่านออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำหรือวิเคราะห์ความหมายหรือเนื้อหาและวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้ว เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่างๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความ

ซาบซึ่ง

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533: 68) ได้อธิบายถึงลักษณะของการอ่านไว้ว่ามี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง (Oral Reading) และการอ่านในใจ (Silent Reading) การอ่านออกเสียงนั้นจะใช้ตั้งแต่เด็กเริ่มเรียน ให้เด็กรู้จักการอ่านคำต่างๆ เมื่ออ่านเป็นคำแล้ว อ่านเป็นประโยค อ่านเป็นย่อหน้า อ่านเป็นเรื่องๆ การอ่านในใจจะใช้เมื่อเริ่มอ่านออกเสียงได้ดีแล้ว รู้จักความหมายของคำ สามารถอ่านเป็นข้อความยาวๆ ได้แล้วจากประเภทการอ่านที่กล่าวข้างต้น

สรุปได้ว่าการอ่านมี 2 ประเภท คือการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ การฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กควรเริ่มฝึกที่การอ่านออกเสียงพยางค์และคำให้ชัดเจน ถูกต้อง เมื่อได้ผลดีแล้วจึงฝึกอ่านเพื่อเน้นความเข้าใจในการอ่านด้วยการฝึกอ่านในใจจึงจะทำให้การอ่านนั้นเกิดประโยชน์

2.6 จุดประสงค์ของการอ่าน

ทศนีย์ ศุภเมธี (2534: 9) ได้กล่าวจุดประสงค์ในการอ่านโดยทั่วไปสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาได้ว่า

1. ให้มีความสามารถในการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง รวดเร็ว และเข้าใจเนื้อความที่อ่าน
2. ให้มีความสามารถในการอ่านในใจ เพื่อเก็บข้อความและเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านนั้นได้อย่างถูกต้อง
3. ให้เข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและเก็บใจความได้
4. ให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน เช่น เด็กทราบว่าการอ่านนั้นให้ประโยชน์ทั้งในด้านความรู้ ความเพลิดเพลิน เด็กเต็มใจอ่าน โดยไม่ฝืนใจอ่าน
5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน
6. ให้เด็กรู้จักคำต่างๆ ที่ได้พบและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนได้
7. ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เพราะการอ่าน ย่อมนำไปสู่เรื่องราวต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน
8. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักเลือกหนังสืออ่านตามใจชอบ

ไซลรี ปราโมช ณ อยุธยาและคนอื่นๆ (2535: 48-50) ได้กล่าวว่า ในการอ่านหนังสือผู้อ่านมักมีจุดประสงค์ในการอ่านแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อความรู้ ความรู้ที่ได้มักปรากฏในหนังสือหลายลักษณะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์แขนงใดแขนงหนึ่งโดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ความรู้ลักษณะนี้มีมากในหนังสือประเภทตำรา การอ่านหนังสือเหล่านี้ผู้อ่านจะเลือกอ่านหนังสือหลายๆ เล่ม เพื่อทดสอบความถูกต้องและแม่นยำ การอ่านหนังสือประเภทนี้นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รู้ความก้าวหน้า นอกจากนี้ยังมีหนังสือบางเรื่องที่ทำให้ความรู้ประเภทเสริมให้คนรอบรู้ช่วยให้การประกอบอาชีพสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ช่วยให้เข้าใจผู้อื่นและงานของผู้อื่นดีขึ้น ช่วยให้สะดวกในการวางตัวและรู้จักตนเองดีขึ้น การอ่านหนังสือประเภทนี้จึงเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ ที่ตนสนใจ

2. อ่านเพื่อความคิด ความคิดของคนจะเจริญงอกงามได้โดยอาศัยการกระตุ้นเตือนให้ไปคิด การที่ได้มองเห็นอะไรรอบด้าน จะช่วยให้ทรรศนะของเรากว้างขวางขึ้น ช่วยให้การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจมีความบกพร่องน้อยลง ดังนั้น การที่ได้อ่านความคิดเห็นของคนหลายๆ คนที่พูดในเรื่องเดียวกัน แต่มีประสบการณ์ต่างกัน จะสร้างแนวความคิดให้แก่ผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง หนังสือประเภทที่แสดงความคิดเห็น ได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุปของบทวิจัยหรือบางครั้งแสดงออกในแง่เชิงศิลปะ เช่น แสดงออกมาเป็นโครงเรื่องในรูป นวนิยายเรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ การอ่าน ความคิดเห็นที่ปรากฏในรูปแอมบแฟงเช่นนี้ ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ผู้แต่ง ซึ่งอาจผิดพลาดได้ง่าย จำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดและรอบคอบ ดังนั้น จะต้องจำไว้ว่าความคิดที่ดีต้องมี

เหตุผลและความรู้เป็นพื้นฐาน

3. อ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านด้วยจุดประสงค์ข้อนี้ค่อนข้างได้รับความนิยมนจากผู้อ่าน เพราะเป็นการอ่านเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน หนังสือบางประเภท เช่น หนังสือประเภทร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ มีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้ พัฒนาอารมณ์ ตลอดจนความสะเทือนใจในระดับต่าง ๆ หนังสือประเภทนี้นอกจากทำให้เกิดรสความบันเทิงแล้ว บางครั้งยังให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจึงไม่ควรอ่านเพียงแต่เอารสเท่านั้น ควรอ่านอย่างใคร่ครวญ พิจารณาหาแก่นสารสาระที่ปรากฏอยู่ในเรื่องบ้าง ซึ่งถ้าผู้อ่านสามารถอ่านได้แล้วได้รับความรู้ ความคิดความบันเทิงควบคู่กันไป จึงถือได้ว่า “อ่านเป็น” จากจุดประสงค์ในการสอนอ่านตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) มุ่งหวังให้นักเรียนได้อ่านคำใหม่และ คำยากที่มีอักษรนำ อักษรควบ ตัวการันต์ และการผันวรรณยุกต์ อ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และ ข้อความ การอ่านคล่องและอ่านเร็ว แต่สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จะมีความสามารถในการเรียนรู้ด้านการอ่านช้ากว่าเด็กปกติ ประมาณ 2 ปีเมื่อเทียบกับเด็กปกติที่เรียนอยู่ในระดับเดียวกัน

ผอบ โปษะกฤษณะ (2538: 109) ได้กล่าวจุดประสงค์ของการอ่านว่า แบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. เพื่อให้รู้การอ่านไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องน้อย หรือเรื่องใหญ่ๆ จุดประสงค์ที่มาก่อนก็คือเพื่อให้รู้ เช่น การอ่านสลากยา เพื่อให้รู้จะได้กินยาถูก อ่านประกาศ อ่านตำรา อ่านข่าว ฯลฯ
2. เพื่อให้เกิดความบันเทิง การอ่านเป็นยาอายุวัฒนะอย่างหนึ่งเป็นอาหารใจ ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน หนังสือสามารถสร้างจินตนาการและเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามเกิด ความสนุกสนานราวกับไปอยู่อีกโลกหนึ่งได้ สามารถทำให้ผู้อ่านได้พบอยู่ในสมัยต่างๆ ในถิ่นที่ต่างๆ อย่างที่ผู้อ่านนึกไม่ถึง

สนิท ตั้งทวี (2538: 4) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการอ่านได้ว่า

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่างๆ โดยละเอียดหรือโดยย่อ
2. อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
3. อ่านเพื่อต้องการทราบข่าวสารข้อเท็จจริง
4. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า
5. อ่านเพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับในวงสังคม
6. อ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 28) ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ด้านการอ่าน ออกเป็นประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านทักษะการอ่าน แบ่งออกเป็น

- 1.1 การอ่านออกเสียง

- 1.1.1 การอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง

1.1.2 การอ่านทำนองเสนาะ

1.1.3 การท่องบทอาขยานและนำไปใช้อ้างอิง

1.2 การอ่านในใจ

1.2.1 การอ่านโวหารและการบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ

การจับใจความ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ สรุปความ

1.2.2 การใช้บริบทในการอ่านและเข้าใจความหมายของคำประโยค

ข้อความ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม

2.1 มารยาทและนิสัยรักการอ่าน

2.2 การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. ด้านหลักการอ่าน

3.1 การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ อักษรควบ อักษรนำ

3.2 การผันวรรณยุกต์

3.3 การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 90-92) ได้กล่าวว่า การอ่านควรมีจุดประสงค์ใน

การอ่าน เพราะจะทำให้อ่านได้เร็ว และตรงกับความต้องการ จุดประสงค์ในการอ่าน คือ

1. อ่านเพื่อความรู้ คนเราต้องการให้ความรู้ของตนเองขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิม ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัจจัย เป็นปัญหาไม่เข้าใจต่าง ๆ การอ่านจำเป็นให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเพื่อเข้าใจผู้อื่นเข้าใจตนเองดีขึ้น เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของตน และเพื่อทราบข่าวความเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนอยู่

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ บทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ทรรศนะของการอ่านกว้างขวางขึ้น การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญการจัดลำดับขั้นแนวความคิดของผู้เขียนเป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย

3. อ่านเพื่อความบันเทิง สภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์ และร่างกายของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่เนื้อหาสาระไม่เป็นวิชาการนัก เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิตยสารบันเทิงอื่น ๆ จะช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่กับความรู้ ความคิดได้อย่างมีความสุข ได้หัวเราะ ได้สนุก เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด นับได้ว่าการอ่านความบันเทิงเป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่ง

4. การอ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติ คือ ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการการยอมรับเข้ากับกลุ่มเพื่อนฝูง การมีหน้ามีตาได้รับความนับถือในสังคม ต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในชีวิตจริงทุกคนจะสมปรารถนาไม่ทุกประการ การ

อ่านจะช่วยชดเชยให้ได้ การอาศัยหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์ เป็นประโยชน์ดีกว่าไปหาวิธีการชดเชยวิธีอื่น ผู้อ่านมักใช้หนังสือเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของตน เพื่อสร้างบุคลิกภาพ ขยายขอบเขตของความสนใจในสิ่งใหม่ หางานอดิเรกใหม่ เตรียมตัวหาเหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอแนะของตนหรือหาข้อโต้แย้งที่มีเหตุผลที่มีน้ำหนัก เพื่อแสดงความคิดเห็น คัดค้าน อย่างมีเหตุผลบางครั้งก็อยากรู้เรื่องใหม่ แนวทางใหม่ เพื่อเข้าใจตนเอง และปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 42-43) ได้กำหนดจุดประสงค์การอ่านตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไว้ดังนี้

1. การอ่านคำใหม่และคำยากที่มีอักษรนำ อักษรควบตัวการ์นต์ และการผันวรรณยุกต์
2. การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน
3. การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความ การอ่านคล่องและการอ่านเร็ว
4. การอ่านสำนวน โวหาร การบรรยาย การพรรณนา และการเปรียบเทียบโดยเข้าใจความหมาย
5. การใช้บริบทช่วยความเข้าใจถ้อยคำ สำนวน และเนื้อเรื่องที่อ่าน
6. การอ่านหนังสือจากมุมหนังสือ ห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
7. การอ่านในใจ การจับใจความของเรื่องที่อ่านโดยหาคำสำคัญ ใช้คำถามใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิด
8. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเรื่องที่อ่านการวิเคราะห์ความสรุปความ
9. การใช้ความรู้ ความคิดที่ใช้จากการอ่านไปใช้คิดแก้ปัญหา ตัดสินใจคาดการณ์และพัฒนาตน
10. การอ่านและตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม
11. การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่อง และถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ และการอ่านทำนองเสนาะ
12. การท่องจำ การอธิบายความหมาย และคุณค่าของบทอาขยาน บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ไพเราะ มีความงดงามทางภาษา มีคุณค่าทางความคิด และการนำไปใช้อ้างอิง
13. การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตรงตามจุดประสงค์
14. สุขลักษณะในการอ่านหนังสือ มารยาทการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการแนะนำหนังสือ

เกรลเล็ท (Grellet. 1994: 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
2. การอ่านเพื่อหาความรู้จากข้อมูลต่าง ๆ

จากจุดประสงค์ของการอ่าน สรุปได้ว่าการอ่านของแต่ละคนมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อได้รับความยอมรับในสังคม เพื่อความบันเทิง เพื่อสนองความต้องการของตนเองเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและเพื่อให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์และการดำรงชีวิตประจำวัน

2.7 หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนอ่าน

ในการสอนอ่านนั้นนอกจากครูผู้สอนจะต้องเตรียมเนื้อหากิจกรรม สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลและอื่น ๆ แล้ว ครูยังต้องยึดหลักจิตวิทยาบางประการ เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ดังนี้ (เพราพรธณ เป็เลียนภู่. 2540: 118-123)

1. แรงจูงใจ (Motivation) แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ ครูภาษาไทยจะต้องรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนสนใจตื่นตัวอยู่เสมอ ก่อนที่จะเริ่มสอนเนื้อหาครูจะต้องมีขั้นนำในการสอน หลักการทางจิตวิทยาในเรื่องแรงจูงใจนี้จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนได้ตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้แรงจูงใจแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) แรงจูงใจภายใน คือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนเอง นักเรียนมีความกระตือรือร้นใคร่รู้ใคร่เรียน มีลักษณะช่วยเหลือตนเองได้ เช่น หลังจากครูให้อ่านเรื่อง มอมแล้วบรรยายถึงลักษณะของเรื่องสั้น เทคนิคการแต่งนักเรียนเกิดจินตนาการที่จะแต่งเรื่องสั้นบ้างสิ่งที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจภายใน ดังนั้นการสอนของครูก็ควรให้นักเรียนได้เรียนในลักษณะค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้สอนจะช่วยแนะแนวทางให้เกิดความคิดใหม่ๆ เช่น จะให้แต่งเรื่องสั้น เรียงความ แต่งกลอน ผู้สอนก็อาจจะนำตัวอย่างมาให้ดู ให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยให้เกิดความนึกคิด ซึ่งครูจะช่วยสร้างแรงจูงใจภายนอกให้นักเรียนเกิดศรัทธาจนทำให้เกิดแรงจูงใจภายใน

1.2 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) แรงจูงใจภายนอก คือ แรงจูงใจที่ครูสร้างขึ้นโดยเราใจด้วยการใช้วิธีการต่างๆ โดยสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นเป็นกันเอง ครูและนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสพร้อมที่จะเกิดกระบวนการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้แนะนำ แรงจูงใจภายนอกใช้ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนได้มากเช่น

1. การซักถามพูดคุยกับนักเรียน
2. การใช้เพลงนำเข้าสู่บทเรียน
3. การใช้คำประพันธ์ที่น่าสนใจ
4. การใช้อุปกรณ์นำเข้าสู่บทเรียน
5. การเล่านิทาน ประสบการณ์ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

6. การใช้การแสดงนำเข้าสู่บทเรียน

2. การเสริมแรง ทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์ ซึ่งเชื่อว่า แรงเสริม (Reinforcer) คือ สิ่งเร้าที่ให้ในเวลาที่เหมาะสม (กับการตอบสนอง) จะรักษาระดับหรือพลังของการตอบสนอง หรือทำให้การตอบสนองนั้นคงอยู่ต่อไป ในกรณีการวางเงื่อนไขแบบแสดงการกระทำแรงเสริมคือสิ่งที่เกิดขึ้นทันทีหลังจากการตอบสนอง และเป็นสิ่งที่ทำให้พฤติกรรมหนึ่งๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น เช่น การให้ คำชมเชยเมื่อเด็กพูดจาไพเราะก็จะเกิดขึ้นบ่อยครั้งขึ้น การเสริมแรงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ การได้รับสิ่งซึ่งเพิ่มแนวโน้มในการตอบสนองเนื่องจากเกิดความพอใจ แรงเสริมทางบวก ได้แก่ คำพูด สภาพการณ์หรือสิ่งของ เช่น คำชม ความรักความเอ็นดู อาหาร เงินทอง การให้สิทธิพิเศษการได้รับตำแหน่งการปรับมือ ให้เกียรติ การได้เกรดที่ดี การได้รับความสนใจ การแสดงท่าทางยอมรับนับถือ เป็นต้น

2.2 การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง การเสริมแรงที่เกิดขึ้นจากการนำแรงเสริมทางลบ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความไม่พอใจออกไป เป็นการช่วยให้หนีออกจากสภาพการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา เมื่อกำจัดสิ่งเร้าที่ทำให้ไม่พอใจออกไป ก็จะทำให้การตอบสนองมี พลังมากขึ้น เช่น การให้นักเรียนที่คุยเล่นขณะเรียน ไปนั่งเรียนหลังห้องเรียนเมื่อเขาตั้งใจเรียน จึงให้กลับมานั่งเรียนที่เดิมตามปกติต่อไป ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนมากขึ้นการให้นั่งลงจึงเป็น การเสริมแรง ทางลบ

3. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ จากการทดลองการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก ธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้เสนอกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

3.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เป็นกฎที่กล่าวถึงสภาพการณ์ 3 สภาพการณ์ที่เกิดจากความพร้อมของอินทรีย์ (Organism) ซึ่งสามารถนำไปอธิบายผลที่เกิดกับผู้เรียนว่ามีแนวโน้มที่จะยอมรับปฏิบัติ พอใจ หรือไม่พอใจ ดังนี้

1. การกระทำที่เกิดขึ้นจากความพร้อมของผู้เรียน ถ้าได้กระทำการยอมจะก่อให้เกิดความพอใจ
2. เมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะกระทำสิ่งใด ถ้าไม่ได้กระทำการยอมจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจหรือความรำคาญใจ
3. เมื่อผู้เรียนไม่พร้อมที่จะกระทำสิ่งใดแล้ว ถ้าถูกบังคับให้กระทำการยอมจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจหรือรำคาญใจ

3.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองด้วยการฝึกหัด จะทำให้เกิดความแน่นแฟ้นและมั่นคง แต่ถ้าวการฝึกหัดปฏิบัติไม่ต่อเนื่องกัน หรือการไม่ได้นำไปใช้จะทำให้เกิดการลืมได้

ความหมายของกฎแห่งการฝึกอาจสรุปดังนี้ การเชื่อมโยง หรือข้อต่อจะ กระชับมั่นคงยิ่งขึ้น ถ้ามีการใช้และจะเสื่อมลงหรืออ่อนลง (Weakness of Connection) เมื่อไม่ได้ใช้ สิ่งใดมีการกระทำซ้ำๆ หรือมีการฝึกเสมอๆ ผู้ฝึกย่อมกระทำสิ่งนั้นได้ดี สิ่งใดที่ไม่ได้ทำนานๆ ย่อม ทำสิ่งนั้นไม่ได้เหมือนเดิมพฤติกรรมใดๆ ได้มีการกระทำต่อเนื่องกันอยู่ย่อมมีผลให้การกระทำนั้น สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถ้าพฤติกรรมใดไม่มีโอกาสได้ใช้หรือเว้นว่างไป หรือไม่ได้กระทำซ้ำๆ บ่อยๆ พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะถูกลืม หรือแม้จะไม่ลืมก็ไม่อาจทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นได้

3.3 กฎแห่งผล หรือกฎแห่งการตอบสนอง (Law of Effect) กฎนี้กล่าวว่า เมื่อการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองถูกกระทำขึ้นและติดตามด้วยสภาพการณ์ที่ทำให้ เกิดความพึงพอใจ (Satisfying) แล้วความเข้มแข็งของการเชื่อมโยงก็จะแน่นแฟ้นขึ้น แต่ถ้การ เชื่อมโยงนี้ถูกติดตามด้วยสภาพการณ์ที่มีทำให้เกิดความรำคาญใจ (Ennoying) แล้วการเชื่อมโยงจะ คลายความแน่นแฟ้นลง ดังนั้น สภาพที่ทำให้เกิดความพึงพอใจจึงเป็นสภาพที่มนุษย์หรือสัตว์ไม่ พยายามหลีกเลี่ยง จะพยายามรักษาสถานการณ์ไว้ หรือทำให้เกิดขึ้นมาใหม่ แต่สภาพใดที่ทำให้เกิด ความรำคาญใจเขาจะพยายามหาทางหลีกเลี่ยงไม่ยอมทำได้และต้องการให้สถานการณ์นั้นสิ้นสุด โดยเร็ว

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย การเรียนรู้ความสัมพันธ์เชื่อมโยงด้านภาษา (Verbal Association) การพูดภาษาต่างๆ ของมนุษย์จัดอยู่ในประเภทการเรียนรู้แบบลูกโซ่ (Chaining) มีความแตกต่างกันตรงที่เป็นลูกโซ่ภาษา หรือเป็นทักษะในการปฏิบัติงานต่างๆ เท่านั้น โดยปกติคนจะเรียนรู้ภาษาจากการบอกเล่าหรือสอนผู้เรียนจะเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (การตอบสนอง) เช่น สังเกตรูปร่าง สี ขนาดเหตุการณ์ เป็นต้น แล้วพูดออกมาตามที่เชื่อมโยงได้ในการ เรียนลูกโซ่ภาษา กรณีที่เรียนแบบท่องจำ (Rote learning) คนจะเรียนรู้ได้ประมาณ 7 ตัวเชื่อม (บวกลบอีก 2 ตัวเชื่อม) ถ้าจะจำลูกโซ่ยาวๆ จะต้องแบ่งลูกโซ่ออกเป็นสั้นๆ หรือเป็นตอนๆ แล้วใช้ วิธีท่องจำแล้วท่องแล้วทวนย้อนกลับตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นการย่ำให้จำได้ การจำสิ่งที่เคยเรียนรู้ มาแล้ว หรือเคยคุ้นเคย มาก่อนผู้เรียนจะจำได้มากขึ้น เช่น การท่องจำ โคลงกลอนยาวๆ สูตรยาวๆ การบอกชื่อชิ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องมือ เป็นต้น การเรียนลูกโซ่ภาษานั้นหากผู้เรียนเอาหลักหัวใจ นักปราชญ์มาช่วยจะทำให้เรียน (จำ) ได้ดีขึ้น นอกจากนี้การทบทวนก็เป็นวิธีการเรียนลูกโซ่ที่ดี วิธีการหนึ่ง การอ่านอาจจะเป็นตอนๆ หรืออ่านทั้งหมดก็ได้ การจำพยางค์ไร้ความหมาย (Nonsense Syllable) ขณะที่ให้ผู้เรียนท่องจำควรให้ผู้เรียนได้เห็นคำตอบที่ถูกต้องด้วย เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่จะต้องจำใหม่กับสิ่งที่จำได้แล้วจะทำให้สามารถท่องจำได้เร็ว

จากแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงหลัก จิตวิทยาต่างๆ ในการนำมาจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ หรือสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ตลอดจนเป็น แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ต้องเน้นในเรื่อง กฎของการฝึกหัด กฎของความ พร้อม กฎของผล ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่ครูต้องคำนึงถึงโดยเฉพาะกับเด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้

3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1-2) ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มี 5 สาระ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2-3)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3.2 คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 3-7)

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้
ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับ
เหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจาก
เรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่าง
สม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย
ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่
อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความ
สำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
ได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจ
ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดง
ความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียน
รายงานจาก สิ่งที่ได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความ
เป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้นับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ
ดี ความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็น
โต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียน
กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า
และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ
และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน

3.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการอ่าน

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 7-22)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วยคำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
	3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - นิทาน - เรื่องสั้นๆ - บทร้องเล่นและบทเพลง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		เรียนรู้อื่น
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่ อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นใน ชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน - เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตราย
	8. มีมารยาท ในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ
ป.2	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำและ ข้อความที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป. 1 ไม่น้อยกว่า 800 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นประกอบด้วย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์
		<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มี รร
		<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะและสระที่ไม่ออกเสียง
	<p>3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>5. แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - นิทาน - เรื่องเล่าสั้น ๆ - บทเพลงและบทร้อยกรองง่ายๆ - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
	<p>6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ - การใช้สถานที่สาธารณะ - คำแนะนำการใช้เครื่องใช้ที่จำเป็นในบ้านและในโรงเรียน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ - ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะโงกหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่
ป.3	1. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว 2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.2 ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ รวมทั้งคำที่เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มี รร - คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง - คำพ้อง - คำพิเศษอื่นๆ เช่น คำที่ใช้ ๗ ฤ ฤา
	3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิง	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ</p> <p>5. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น - เรื่องเล่าสั้น ๆ - บทเพลงและบทร้อยกรอง - บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น - ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นและชุมชน
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย
		<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ - คำแนะนำต่างๆ ในชีวิตประจำวัน - ประกาศ ป้ายโฆษณา และคำขวัญ
	8. อธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ
	9. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะโงกหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน
<p>ป.4</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม
		<ul style="list-style-type: none"> - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นคำพังเพย สุภาษิต ปริศนาคำทาย และเครื่องหมายวรรคตอน ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	<ol style="list-style-type: none"> 3. อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ 6. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - สารคดีและบันเทิงคดี
	7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน
ป.5	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา 3. อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บทโฆษณา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง กับนักเรียน
	7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความ สนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - ข่าวสารทางราชการ ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับ วัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
ป.6	8. มีมารยาทในการอ่าน	● มารยาทในการอ่าน
	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง	● การอ่านออกเสียงและการบอก ความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อย กรอง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
		- คำที่มีตัวการ์นต์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่างๆ - ส่วนเปรียบเทียบ ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	<p>3. อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน</p> <p>4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ
	<p>5. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราชาบาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ ● การอ่านเร็ว
	<p>6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และการใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและท้องถิ่น
	7. อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	● การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
	8. อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	● มารยาทในการอ่าน
ม.1	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยาย - บทร้อยกรอง เช่น กลอนสุภาพ กลอนสี่กวาง กาพย์ยานี 11 กาพย์จัมมัง 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 และโคลงสี่สุภาพ
	2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น
	3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริง	- เรื่องเล่าจากประสบการณ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>กับข้อคิดเห็นจากเรื่องี่อ่าน</p> <p>4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน</p> <p>5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น - บทสนทนา - นิทานชาดก - วรรณคดีในบทเรียน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - บทความ
	<p>6. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูง โน้มน้าวใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สารคดี - บันเทิงคดี - เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์
	<p>7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งาน ของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ ในระดับที่ยากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ
	<p>8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	<p>9. มีมารยาทในการอ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายและบทพรรณนา - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว และกาพย์ห่อโคลง
	2. จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน 3. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน 4. อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 5. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน 6. ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บันทึกเหตุการณ์ - บทสนทนา - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	7. อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปกิณฑกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์จัมบัง 16 และโคลงสี่สุภาพ
	2. ระบุความแตกต่างของคำที่มี ความหมายโดยตรงและ ความหมายโดยนัย 3. ระบุใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน 4. อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อ ความและรายงาน 5. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมิน เรื่อง ที่อ่านโดยใช้กลวิธีการ เปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ ดีขึ้น 6. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน 7. วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การ ลำดับความ และความเป็นไปได้ ของเรื่อง 8. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ - บทความ - บันทึกคดี - สารคดี - สารคดีเชิงประวัติ - ตำนาน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	9. ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสืออ่านตามความสนใจและตามวัยของนักเรียน - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด
	10. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน
ม.4-ม.6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วประเภทต่างๆ เช่น บทควา นวนิยาย และความเรียง - บทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และลิลิต
	<p>2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน</p> <p>3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล</p> <p>4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต</p> <p>5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน - บทควา ม - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย - วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>6. ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด</p> <p>7. อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อ ความ และรายงาน</p> <p>8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาต้น พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บทโฆษณา - สารคดี - บันทึกคดี - ปาฐกถา - พระบรมราโชวาท - เทศนา - คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศียรวาท - คำขวัญ
	9. มีมารยาทในการอ่าน	● มารยาทในการอ่าน

3.4 การส่งเสริมการอ่าน

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2520: 17) ได้เสนอวิธีการส่งเสริมการอ่าน พอสรุปได้ ดังนี้

1. ให้เด็กอ่านหนังสือพร้อมกับมีกิจกรรม
2. ให้อ่านหนังสืออ่านเล่นที่เด็กชอบ โดยไม่ต้องคำนึงถึงเนื้อเรื่องมาก
3. ผู้ใหญ่ต้องติดตามชี้แจงในสิ่งที่ถูกผิดเสมอ
4. ให้เด็กเลือกอ่านได้อย่างเสรี

สันทัด อินทริกานนท์ และคณะ (2522: 39 - 40) ได้แนะนำวิธีการง่ายๆ ในการร่า ใจให้เด็กอ่านหนังสือ ดังนี้

1. การเล่านิทานให้เด็กฟัง เด็กๆ ชอบฟังนิทานกันทุกคน เมื่อฟังนิทานแล้ว หากไม่จบก็อยากติดตามเรื่อง ครูก็แนะนำให้อ่านต่อเอง

2. เล่าเรื่องในหนังสือให้เด็กฟัง ซึ่งเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ เช่น เรื่องสัตว์ประหลาด ซึ่งถ้าเด็กสนใจจะสามารถไปหาอ่านเพิ่มเติมได้

3. แนะนำหนังสือแก่เด็ก ทั้งนี้โดยครูนำเอาหนังสือมาอภิปรายกันในชั้น พูดถึงสิ่งที่น่าสนใจ สิ่งที่ควรรู้อื่นๆ เช่นนี้ จะทำให้เด็กรู้สึกอยากอ่านหนังสือเล่มนั้นๆ เพิ่มขึ้น

4. ให้เด็กดูหนังสือภาพ เด็กทุกคนชอบดูภาพ ฉะนั้นการให้เด็กดูภาพจากหนังสือจะช่วยให้เด็กมีความสนใจในหนังสือมากขึ้น มีความต้องการที่จะอ่านยิ่งขึ้น

5. ให้เด็กฟังวิทยุ ชมรายการจากโทรทัศน์ หรือดูภาพยนตร์ในรายการบางรายการที่มีเรื่องราวพาเด็กฟังถึงเรื่องในหนังสือ เมื่อเด็กได้ฟังหรือได้ชมรายการนั้นๆ แล้วอยากทราบรายละเอียดก็จะหาหนังสือมาอ่านด้วยตนเอง

บันลือ พฤษะวัน (2533: 134-135) ได้กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมการอ่านของเด็กไว้ ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน

1.1 การมีหนังสือดีๆ ที่จะให้เด็กอ่านนั้น คือ หนังสือดังกล่าวจะต้องผ่านการคัดเลือกอย่างดี มีหลายรสหลายแบบที่เด็กสนใจ

1.2 เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการจัดที่สำหรับอ่าน จัดหนังสือที่อยู่ในมุมหนังสือหรือในห้องสมุด ทั้งนี้อาจรวมทั้งความรู้จักจัดห้องเรียนที่จะให้เด็กมีโอกาสใช้ในการอ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.3 ครูและเด็กนักเรียน ควรจัดแสดงหนังสือต่างๆ ที่จะให้เด็กทราบ สนใจ ติดตามว่าหนังสือดี หนังสือใหม่ที่น่าสนใจสำหรับเด็กๆ สำหรับห้องเรียนเพิ่มขึ้นอย่างไร ครูอาจจัดป้ายนิทรรศการเขียนข้อความง่ายๆ เพื่อท้าทายให้สงสัยและอยากอ่านหนังสือนั้นๆ

2. ให้เด็กมีส่วนร่วมในการรับรู้โดยตรง ได้แก่ การอ่านให้เด็กฟัง หรืออ่านบางส่วนบางตอน แล้วให้เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงออกด้วย โดยครูอ่านเสียงดังแล้วให้เด็กได้ดูภาพชวนสนทนาถึงเรื่องราวไปด้วย

2.1 จัดหาหนังสือสำหรับการออกเสียง อ่านให้เด็กฟัง หรือให้เด็กมีโอกาสอ่าน อาจเป็นหนังสือภาพให้เด็กเลือกอ่านภาพเอง สิ่งที่ควรระวังนั้น จะต้องกะเวลาให้พอดีกับช่วงความสนใจกับเด็กแต่ละวัยด้วย

2.2 ใช้วิธีเล่านิทานสนุกๆ สั้นๆ ให้ฟังเป็นประจำ อาจเป็นเรื่องในหนังสือประกอบที่มีอยู่ในห้องเรียนก็ได้ และกระตุ้นให้เด็กสนใจอ่าน

2.3 การใช้อุปกรณ์ในการช่วยเล่านิทาน โดยแสดงท่าทางตามที่ครูเล่า จะช่วยเพิ่มความสนใจและเข้าใจเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

3. จัดกิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็ก

4. การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานกับหนังสือเรื่องนั้นๆ ซึ่งเกินความสามารถที่เขาจะอ่านเอง ขณะเดียวกันก็ทำให้เด็กมีความสนใจหนังสือเล่มนั้น และอาจเป็นแรงผลักดันให้เด็กพยายามที่จะอ่านได้เอง ทั้งยังเป็นการแนะนำหนังสือที่ดีที่เด็กควรได้อ่านอีกด้วย ถ้าหากครูพยายามเลือกหนังสือให้กระจายเรื่องประเภทต่างๆ ก็จะทำให้เด็กรู้จักหนังสือประเภทต่างๆ มากขึ้น

แมนมาศ ซวลิต (2544: 223-224) ได้กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งมีหลายแบบ ในที่นี้จะรวมกลุ่มตามลักษณะกิจกรรมดึงดูดความสนใจโดยทางประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันไว้ 4 ประเภท คือ

1. กิจกรรมซึ่งเราโสตประสาท หมายถึง กิจกรรมที่ชวนฟัง ใช้เสียงและคำพูดเป็นหลัก กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การเล่านิทานให้ฟัง การเล่าเรื่องจากหนังสือ การอ่านหนังสือให้ฟัง การแนะนำหนังสือด้วยปากเปล่า การบรรยาย การอภิปราย การโต้วาที ที่เกี่ยวกับหนังสือการบรรเลงดนตรี และการร้องเพลงจากบทละครเรื่อง ทำให้เกิดความเพลิดเพลินในอรรถรสด้วยคำนั้น นอกจากฟังเพราะแล้วยังทำให้มองเห็นภาพ ได้กลิ่น ทำให้รู้สึกอโรย ได้รู้สึกสัมผัสความร้อนหนาว ให้รู้สึกดีใจ เสียใจ เกลียดชัง รัก แซ่มะขี้ สบ ขลย ในการจัดกิจกรรมซึ่งเน้นให้รู้จักเพลิดเพลินในอรรถรส ไม่ควรใช้อุปกรณ์ที่เบี่ยงเบนความสนใจไปทางอื่น เช่น ภาพ การใช้ท่าทาง ขลย ยกเว้นแต่เมื่อจำเป็นที่จะต้องใช้เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่กำลังพูดถึงเท่านั้น

2. กิจกรรมที่เราจักขุประสาท หมายถึง กิจกรรมที่ชวนให้ดู ฟังพินิจ และอ่าน ความหมายของสิ่งที่เห็น กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การจัดแสดงภาพชนิดต่างๆ อาทิ ภาพถ่ายภาพที่ตัดเก็บรวบรวมจากวารสารหรือปฏิบัติ เป็นเรื่อง เป็นชุด ภาพเขียน ภาพประกอบหนังสือ นิทรรศการหนังสือ สิ่งของต่างๆ ในการแสดงภาพ หนังสือ และสิ่งของ จะมีคำบรรยายอธิบายสิ่งที่แสดง สรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงประวัติ (ตามความจำเป็น) มุ่งให้ผู้ชมใช้สมาธิในการชม เช่นเดียวกับเสียง ภาพสิ่งที่แสดง ตลอดจนคำเขียนอธิบายภาพ นอกจากเราจักขุสัมผัสแล้ว ยังมีส่วนทำให้ได้ยินเสียง ได้สัมผัส ได้เกิดความรู้สึกต่างๆ ด้วย

3. กิจกรรมซึ่งเราโสตและจักขุประสาทในขณะเดียวกัน ได้แก่ กิจกรรมซึ่งชวนให้ฟังและดูไปพร้อมๆ กัน ประสานประสาททั้งสองให้ทำงานร่วมกัน อาทิ เล่านิทานโดยให้ดูภาพประกอบซึ่งจัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ เล่านิทานและให้ดูภาพประกอบในหนังสือ เล่านิทานโดยใช้โสตทัศนวัสดุประกอบฉายภาพนิ่งซึ่งมีคำบรรยาย ฉายภาพยนตร์ ฉายแถบบันทึกเสียงและภาพสาธิตเทคนิควิธีการบางอย่างจากหนังสือที่นำมาจัดนิทรรศการ การจัดสัปดาห์ห้องสมุด

4. กิจกรรมซึ่งให้ผู้เรียนเป้าหมายได้ร่วมด้วย กิจกรรมทำนองนี้จะช่วยให้ผู้เป็นเป้าหมายเกิดความสุขและภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ ตัวอย่าง เมื่อเล่านิทานแล้วก็ให้ผู้ฟังวาดภาพประกอบ ให้แสดงท่าทางประกอบ ให้ร้องเพลงตามตัวละครในนิทาน ให้แข่งขันกันเล่าเรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว ให้แข่งขันเรียบเรียงเรื่องที่ได้อ่าน หรือให้เขียนนิทานขึ้นใหม่ตามแก่นของ

นิทานที่ได้ฟังไปแล้ว ให้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร หรือเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งในนิทาน ให้ร่วมในวงสนทนา หรือโต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ

อุทัยวรรณ ชิดสูงเนิน (2533: 22-23) ได้สรุปการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

1. การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมโดยครูจะเลือกหนังสือที่ดีและเหมาะสมกับเด็ก แนะนำว่าหนังสือเล่มนั้นๆ ดีอย่างไร สนุกตรงไหน และเลือกอ่านข้อความบางตอนที่น่าสนใจให้เด็กฟังด้วย
2. การแนะนำหนังสือ กระทำโดยครูจะเลือกหนังสือที่ดีและเหมาะสมกับเด็ก แนะนำว่าหนังสือเล่มนั้นๆ ดีอย่างไร สนุกตรงไหน และเลือกอ่านข้อความบางตอนที่น่าสนใจให้เด็กฟังด้วย
3. การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นกิจกรรมที่ครูนำหนังสือที่เห็นว่าดีและเหมาะสมกับเด็กมาอ่านให้เด็กฟัง การอ่านไม่จำเป็นต้องอ่านวันเดียวจบเล่ม อาจอ่านวันละตอนก็ได้ข้อสำคัญคือ เรื่องที่อ่านต้องสนุก เด็กจึงจะสนใจฟัง
4. การเล่าเรื่องในหนังสือ เหมาะสำหรับเด็กโต เป็นการเล่าเรื่องโครงเรื่องย่อๆ เพื่อจูงใจให้เด็กเห็นว่าหนังสือเล่มนั้นๆ น่าอ่าน
5. การเล่นเกมปัญหา การทายปัญหาควรเป็นปัญหาที่สามารถอ่านค้นคว้าได้จากหนังสือ เช่น ทายชื่อตัวละคร ทายชื่อเมือง ทายคำพูดตัวละคร เป็นต้น การทายปัญหาจะทำให้เด็กตื่นเต้นและอ่านหนังสือ กิจกรรมนี้ควรมีรางวัลให้คนเก่งด้วย
6. การให้เด็กเล่าเรื่องในหนังสือ กระทำโดยให้เด็กไปอ่านหนังสือมาคนละเล่มแล้วผลัดกันออกมาเล่าเรื่อง
7. การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เด็กอยากอ่านหนังสือ โดยครูหาหนังสือที่คิดว่าเหมาะสม หรือเป็นประโยชน์กับเด็ก นำมาจัดเป็นมุมหนังสือขึ้นภายในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนี้ทางห้องสมุดโรงเรียนอาจนำไปจัดด้วยโดยการตกแต่งห้องสมุดให้นำเข้าไปอ่านหนังสือ
8. การจัดนิทรรศการหนังสือเด็ก เป็นกิจกรรมของโรงเรียน โดยการติดต่อกับสำนักพิมพ์หรือห้างร้านต่างๆ ให้มาร่วมจัดนิทรรศการหนังสือเด็กในโรงเรียน หรือโรงเรียนอาจยืมหนังสือมาแสดงหรือจัดแสดงหนังสือเป็นครั้งคราวในห้องสมุด เพื่อเป็นการแนะนำให้เด็กได้เข้ามาอ่านหนังสือก็ได้
9. การอภิปรายเรื่องในหนังสือ เป็นการสนทนาให้ความเห็นเกี่ยวกับหนังสือ เพื่อให้เด็กได้เห็นข้อดีและข้อเสียของหนังสือ
10. การพาเด็กไปชมนิทรรศการและการบรรยายเกี่ยวกับหนังสือ
11. การจัดปาฐกถา โต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ

12. การจัดแสดงจากเรื่องในหนังสือ เป็นการแสดงละครในชั้นเรียนโดยเลือกเรื่องจากหนังสือ หรืออาจจะเป็นเรื่องบางตอนในแบบเรียนในชั้นเรียน จะทำให้เด็กสนุกสนานและสนใจหนังสือเพิ่มขึ้น

13. การจัดชมรมเกี่ยวกับการอ่านในห้องสมุด โดยห้องสมุดโรงเรียนอาจจะกระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือ โดยการจัดชมรมนักอ่าน ประกาศสถิติผู้ยืมหนังสือมากที่สุดในรอบหนึ่งเดือน หรือในแต่ละภาคเรียน จะทำให้เด็กตื่นตัวในการอ่านหนังสือ

สุมนทนา พรหมบุญ (2539: 4) ได้เสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครู และพ่อแม่ จะต้องช่วยกันสำรวจสิ่งต่าง ๆ 6 ประการ ดังนี้

1. พยายามค้นหาประเภทหนังสือที่ลูกใจเด็ก เด็กแต่ละคนจะถูกกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นการบังคับให้เด็กอ่านหนังสือที่เขาไม่ชอบ หรือไม่สนใจ เป็นการปลุกฝังความเกลียดชัง จึงไม่ควรทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเริ่มแรกเช่นนี้

2. พ่อแม่ หรือครู ควรใช้เวลาแก่การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพราะอาจจะเป็นแรงจูงใจให้เด็กรักการอ่านได้ การอ่านให้เด็กฟังก่อนนอนจะช่วยฝึกนิสัยรักการอ่านให้เด็กเป็นอย่างดี วิธีอ่านที่มีชีวิตชีวา และสื่อความหมายให้เหมาะแก่วัย จะเป็นสิ่งกระตุ้นความสนใจของเด็ก ให้เด็กอยากอ่านเองในเวลาต่อไป

3. ควรมีโอกาสให้เด็กอ่านหนังสือที่เด็กเป็นผู้เลือกเอง ทั้งเป็นกิจกรรมการร่วมกันหรือต่างคนต่างอ่านเงียบๆ และใช้เวลาไม่ยาวนานนัก ในระหว่างเรียนหรือก่อนเลิกเรียนเพื่อฝึกนิสัยรักการอ่าน โดยไม่จำเป็นต้องมีการวัดผลในเรื่องที่เด็กอ่าน

4. ควรมีโอกาสการอ่านหนังสือภายในครอบครัว เด็กจะรักการอ่านเมื่อเด็กได้เห็นตัวอย่าง สมาชิกในครอบครัวชอบอ่านหนังสือ จำนวนหนังสือในบ้านไม่ใช่สิ่งสำคัญในการฝึกนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก เพียงแค่หนังสือพิมพ์รายวันก็ฝึกนิสัยรักการอ่านได้

5. ห้องสมุดโรงเรียนควรมีมุมที่แยกสำหรับเด็กโดยเฉพาะ และมีหนังสือที่เลือกสรรอย่างดี มีความหลากหลายและเขียนขึ้นสำหรับเด็กโดยเฉพาะ

6. อาจมีเด็กส่วนน้อยจำนวนหนึ่ง มีความบกพร่องทางด้านการอ่าน โดยอาจมีสาเหตุมาจากทางด้านจิตใจ หรือร่างกาย เด็กกลุ่มนี้จะได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพื่อช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว โดยขอให้ครูและผู้ปกครองอย่าเพิ่งรีบด่วนลงความเห็นว่าเด็กมีความบกพร่องทางสติปัญญาด้านอื่น

พริ้มเพรา คงธนะ (2543: 5) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การกระทำต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและประโยชน์ ตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องอ่าน เกิดความเพลิดเพลินและเกิดความพยายามในการอ่านให้พัฒนาไปถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย ลักษณะสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านคือ ใฝ่ใจ จูงใจ กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็น มีความคิดที่เปิดกว้างจากการอ่าน และที่สำคัญคือ สร้างบรรยากาศการอ่านให้เกิดขึ้นทั้งในบ้าน ในโรงเรียน และในชุมชน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การเล่านิทาน

การเสนอหนังสือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ การแนะนำหนังสือ การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ การโต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือ การทนายปัญหาจากหนังสือ เป็นต้น ผู้บริหารต้องกำหนดให้เป็นนโยบายที่ครูทุกคนต้องถือปฏิบัติในการส่งเสริมการอ่านในทุกวิชา จัดเวลาการอ่านทุกวัน สำหรับทุกคนในสังคม โรงเรียน สนับสนุนการสร้างบรรยากาศจัดหารางวัลสำหรับผู้ชนะการประกวดต่างๆ เป็นต้น

ภุริภัทร ทิศร (2543: 12) ได้กล่าวถึงกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน ไว้ดังนี้

1. รณรงค์ส่งเสริมการอ่านด้วยการให้ครูจัดหาหนังสือนิทานเรื่องสั้นๆ หนังสือพิมพ์ที่ดีพิมพ์ทะเลาะโทรทัศน์ ซึ่งกำลังอยู่ในความนิยมของเด็กๆ ก็จะช่วยได้มาก เพราะเป็นการกระตุ้นให้อยากอ่าน หรือแม้แต่การอ่านการ์ตูนก็สามารถช่วยให้เด็กรักการอ่านมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ครูจะต้องพิจารณาเนื้อหาหนังสือการ์ตูนนั้นว่าให้ความคิดสร้างสรรค์และเขียนคำสะกดถูกต้องหรือไม่

2. ครูสร้างสื่อการสอนโดยการตัดบทอ่านสั้นๆ จากหนังสือพิมพ์ในหน้าสำหรับเยาวชนมาฝึกลงในแผ่น ส.ค.ส. ที่ใช้แล้ว เมื่อครูทำบทอ่านได้มากแล้วก็นำมาใส่กล่องไว้ให้นักเรียนหยิบอ่านได้อย่างสะดวก บทอ่านสั้นๆ เหล่านี้จะทำให้เด็กสนใจอยากอ่าน เพราะ ส.ค.ส. มีสีสันสวยงามและน่าสนใจ จึงเป็นแรงจูงใจให้หยิบมาอ่าน ทั้งนี้ครูจะต้องกระตุ้นบ้าง เช่น จัดการแข่งขันอ่านอย่างย่อยๆ เพื่อสะสมคะแนน หากใครทำคะแนนได้สูงสุดก็จะได้รับรางวัลยอดนักอ่าน

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้ เช่น

3.1 หยุดทุกอย่างเพื่ออ่าน ซึ่งอาจทำได้ในเวลาหลังพิธีหน้าเสาธง โดยให้ครูจัดเตรียมบทอ่านสั้นๆ ที่น่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อนักเรียน ใช้เวลาอ่านประมาณ 3-5 นาทีการเข้าค่าย การอ่านโดยครูและนักเรียนร่วมกันจัดเตรียมวางแผนโครงการในการทำกิจกรรมว่าการเข้าค่าย การอ่าน นักเรียนควรจะมีอะไรบางอย่างที่เกี่ยวกับการอ่าน ข้อสำคัญต้องมีบรรยากาศที่สนุกสนาน มีความสามัคคีและร่วมมือกันเป็นอย่างดี

3.2 การประกวดกิจกรรมยอดการอ่าน ก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านได้เช่นกัน ซึ่งกิจกรรมนี้ครูจะเป็นผู้เชิญชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน โดยกำหนดให้นักเรียนไปอ่านหนังสือทุกประเภทที่เห็นว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือให้นักเรียนอ่านบทความจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารต่างๆ ประมาณ 10 เรื่อง แล้วย่อเรื่องที่นักเรียนชอบมากที่สุด 1 เรื่อง กิจกรรมนี้ควรจะทำเป็นกลุ่มๆ ละ 3-7 คน โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาประจำกลุ่ม เมื่อนักเรียนมีปัญหาครูก็จะแนะนำได้ ควรจะมีการพบปะกันบ้างในกลุ่มของตัวเองเพื่อเล่าเรื่องที่ตนเองไปอ่านมาให้สมาชิกในกลุ่มฟัง

3.3 กิจกรรมประกวดเขียนคำขวัญในหัวข้อรณรงค์รักการอ่านก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ อาจจะจัดทำในงานสัปดาห์การใช้ห้องสมุดก็ได้ โดยรณรงค์ให้นักเรียนทุกระดับชั้นส่งผลงานการเขียนคำขวัญเข้าประกวดแล้วมอบรางวัลแก่ผู้เขียนได้ดี มีความเหมาะสมและไพเราะ

4. เชิญชวนให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการรักการอ่าน เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542

5. ห้องสมุดจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ โดยให้บรรณารักษ์ห้องสมุดนำหนังสือประเภทต่างๆ บรรจุลงในกระเป๋าเข้าแขวนไว้ตามจุดต่างๆ แล้ว จัดที่นั่งให้นักเรียนได้นั่งอ่านกันอย่างสะดวก

ดาราภา ต้นครองจันทร์ (2545: 8-10) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการสร้างนิสัยรักการอ่านในห้องสมุดไว้ดังนี้

1. เพลงพาเพลิน จัดบอร์ดเพลงฮิต มีภาพนักร้องที่เด็กๆ ชื่นชอบ มีหนังสือเพลงที่ทันสมัยทั้งแนวลูกทุ่ง ลูกกรุง สตริง เพลงประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และเพลงจริยศึกษา

2. ปราสาทคำถาม ให้นักเรียนอ่านหนังสือแล้วดึงเนื้อหาหรือถามตอบจากหนังสือมาเขียนลงในกระดาษที่มีขนาดเท่ารูปถ่าย พร้อมทั้งวาดภาพระบายสี แล้วนำผลงานทั้งหมดใส่ในซองอัลบั้ม ตั้งชื่อเรื่อง ทำปกให้สวยงามผลงานของนักเรียนไปจัดวางไว้ในมุมปราสาทคำถาม

3. สารหน้ารู้ ทำแฟ้มภาพการ์ตูนมีหน้าปกสีสวย สดใส ด้านในเป็นปัญหุชนะ สระตัวสะกด วรรณยุกต์เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลินในการประสมสระ

4. รักภาพรักภาษา วาดภาพการ์ตูนประกอบคำ ระบายสี หรือตัดภาพการ์ตูนมาปะติดประกอบคำ แล้วนำมาใส่ไว้ในถุงพลาสติก รวบรวมใส่กล่องหรือกระเป๋าที่ตกแต่งให้สวยงาม สะดุดตา นักเรียนสามารถเรียนรู้คำโดยมีรูปภาพเป็นสื่อและสามารถนำไปเล่นเกมได้อีกด้วย(ควรมีจำนวนภาพประกอบคำประมาณ 400-500 ภาพ)

5. เรียนรู้ด้วยภาพ แบ่งกลุ่มให้นักเรียนไปซื้อภาพชุดการศึกษาตามที่กลุ่มตกลงนำมาตัดและปะติดในสมุดวาดภาพเล่มใหญ่ เขียนชื่อเรื่องและช่วยกันวาดภาพระบายสีให้สวยงาม แล้วนำผลงานของนักเรียนมาจัดวางบนชั้นให้หน้าสนใจ

6. เก็บตกจากหนังสือพิมพ์ ตัดบทความจากหนังสือพิมพ์มาเย็บเข้าเล่มเป็นเล่มเล็กๆ ตัดสินด้วยเทปผ้าหลากสี จัดไว้ในมุมที่ตกแต่งไว้สวยสะดุดตา

7. ศัพท์านุกรมแปลงร่าง นำคำศัพท์พร้อมทั้งความหมายจากหนังสือศัพท์านุกรมเขียนลงในกระดาษแข็งที่ตัดเป็นรูปสัตว์ต่างๆ ผนึกใส่ถุงพลาสติก รวบรวมใส่กระเป๋าที่ผูกโบว์สวยงาม

8. ขวดยาคห้ศจรรย้ แจกกระดาศส้ให้นักเรียนเขียน ความรู้ที่ได้อ่านจากหนังสือ หน้ากระดาศมา ม้วนใส่ในขวดนมเปรี้ยวเล็ก ๆ โดยตัดกระดาศให้สูงกว่าปากขวดเล็กน้อย
  9. ไม้พายวิเศษ เขียนประโยคสัญลักษณ์ลงบนไม้พายอันเล็ก ๆ ส่วนอีกด้านเขียนเฉลย สวมถุงพลาสติกมัดด้วยยางให้เหลือด้ามไม้พายไว้สำหรับถือ ผูกโบว์หลากสีทับเส้นยางเพื่อความสวยงาม
  10. ชงแห่งชัยชนะ แจกกระดาศส้ที่ตัดเป็นผืนธงเล็ก ๆ ให้นักเรียนเขียนความรู้ที่อ่านจากหนังสือลงในกระดาศ แล้วนำผืนธงหลากสีมาทากาวติดกับด้ามไม้ไผ่ รวบรวมปักไว้ในถังทราย
  11. คณิตคิดสนุก เขียนแนวคิดคณิตศาสตร์และแบบฝึก 4-5 ข้อ ลงในกระดาศวาดภาพการ์ตูน ระบายสีประกอบ ผึ่งใส่ถุงพลาสติก วางไว้ให้นักเรียนฝึกคิดเลข
  12. ย่อแล้วจะ ให้นักเรียนอ่านนิทานคนละ 1 เล่ม แล้วย่อให้เหลือ 7-10 บรรทัด โดยให้ได้ใจความครบถ้วน พร้อมทั้งข้อคิดที่ได้คัดลงในกระดาศวาดเขียนเล่มเล็ก โดยวาดภาพประกอบนิทาน 1 ภาพ ระบายสีให้สวยงาม ด้านหลังให้นักเรียนตั้งคำถามจากนิทานด้านหน้า 3-5 ข้อ วาดภาพประกอบคำถามให้สวยงาม ผึ่งใส่ถุงพลาสติกวางไว้ให้แลกเปลี่ยนกันอ่าน
  13. ร้อยแก้วร้อยกรองของหนู ให้นักเรียนเขียนร้อยแก้วร้อยกรองประกอบภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของระดับชั้น เช่น นักเรียนชั้น ป.4 ให้แต่งนิทานส่งเสริมคุณธรรมคนละ 1 เรื่อง มีความยาวประมาณ 7-10 บรรทัด โดยไม่ให้เค้าโครงเรื่องซ้ำกับหนังสือที่ขาย แล้วคัดลงในกระดาศวาดเขียนเล่มเล็ก วาดภาพประกอบนิทานให้จบในแผ่นเดียว ผึ่งใส่ถุงพลาสติก วางไว้ให้แลกเปลี่ยนกันอ่าน
  14. พี่เขียนน้องอ่านเบิกบานใจ ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่งนิทานเป็นเล่มมีความยาวเนื้อเรื่อง 6 หน้า ทุกหน้ามีภาพประกอบ มีปกนอก มีปกใน มีคำนำ และทุกเรื่องต้องมีข้อคิดหรือคติเตือนใจ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรม นิทานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และนิทานพื้นบ้าน
  15. โทรฟรี นำโทรศัพท์ที่ชำรุดแล้วมาวางคู่กับสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ขององค์กรโทรศัพท์ จัดตกแต่งโต๊ะโทรศัพท์ด้วยแจกันดอกไม้ วาดภาพการ์ตูนและเขียนป้ายว่านี่โทรฟรี การค้นหาชื่อผู้ใช้โทรศัพท์ของนักเรียนจะเป็นพื้นฐานในการใช้พจนานุกรมต่อไป
- สรุปได้ว่า การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญ และประโยชน์ ตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องอ่าน เกิดความเพลิดเพลินและเกิดความพยายามในการอ่าน ทำให้พัฒนาไปถึงระดับการอ่านเป็น และอ่านจนเป็นนิสัย

3.5 การรณรงค์ให้เด็กไทยรักการอ่าน โดยถือเป็นวาระแห่งชาติ

รายงานจากสำนักสถิติแห่งชาติ พบว่า การอ่านหนังสือของเด็กไทยจากเดิม 52 นาทีต่อวัน เหลือเพียง 39 นาที เนื่องจากเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่ใช้เวลาไปกับการเล่นเกมคอมพิวเตอร์และดูโทรทัศน์มากขึ้น โดยจะต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กไทยรักการอ่านมากขึ้น เช่น การให้ความสำคัญกับการอ่านและการเขียนภาษาไทย ซึ่งนำไปสู่การให้คะแนนในการเรียนการสอน ในหลักสูตรใหม่ก็ได้กำหนดให้มีชั่วโมงส่งเสริมการอ่านและการเขียนไทย นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้จัดทำโครงการห้องสมุด 3 D ขึ้น ประกอบด้วย หนังสือดี บรรยากาศดี และบรรณารักษ์ดี โดยจะเริ่มในโรงเรียนทุกระดับ และสถาบันอาชีวศึกษา อีกทั้งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และรู้หนังสือ ภายในปี 2555 โดยได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ ให้คนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป สามารถอ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95 รวมถึงให้ค่าเฉลี่ยการอ่านหนังสือของคนไทยเพิ่มขึ้นจากปีละ 5 เล่ม เป็น 10 เล่ม ขณะเดียวกัน ให้เพิ่มแหล่งการอ่านครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง และสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อปลูกฝังการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนทุกรูปแบบ (มติให้ปี 52-61 เป็นทศวรรษการอ่านของประเทศ. 2552: ออนไลน์)

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เปิดเผยถึงผลการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 คือ เห็นชอบให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวัน พระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนี้

1. กำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ
2. กำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน
3. กำหนดให้ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ
4. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน เป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ เพื่อให้คนไทยได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและการรู้หนังสือ ภายในปี พ.ศ. 2555 ดังนี้

- 1) ประชากรวัยแรงงานที่เป็นผู้รู้หนังสือในระดับใช้งานได้ในชีวิตประจำวัน เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 97.21 เป็นร้อยละ 99
- 2) ประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สามารถอ่านออกเขียนได้มีเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 92.64 เป็นร้อยละ 95

3) ค่าเฉลี่ยในการอ่านหนังสือของคนไทย เพิ่มขึ้นจากปีละ 5 เล่ม เป็นปีละ 10 เล่มต่อคน

4) แหล่งการอ่านได้รับการพัฒนาและเพิ่มจำนวนให้สามารถจัดบริการได้ครอบคลุมทุกตำบล/ชุมชน อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

5) การสร้างภาคีเครือข่ายการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ 3 ด้านหลักในการผลักดันให้การส่งเสริมเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่

1) การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในการอ่าน โดยรณรงค์การอ่านเขียนภาษาไทย ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย รวมทั้งบริหารจัดการและสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของคนไทย

2) พัฒนาคนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน โดยปลูกฝังและสร้างทัศนคติคนไทยให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่านหนังสือและสื่อทุกรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเป็นภาคีเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน และกำหนดมาตรการจูงใจให้ภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริมการอ่านในสังคมไทย

3) สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน โดยแสวงหาภาคีเครือข่ายในการเสริมสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม พัฒนาและเพิ่มจำนวนแหล่งการเรียนรู้ให้สามารถจัดบริการได้ครอบคลุมทุกตำบล/ชุมชน อย่างทั่วถึง ทันสมัย และมีคุณภาพ เพื่อทำให้การอ่านเป็นที่สนใจมากขึ้น (กรม.มีมติส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ. 2552: ออนไลน์)

พรรณราย แยมบุญเรือง (2546: 16) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ดังนี้

1. เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา

2. เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3. เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งในส่วนปัจเจกบุคคล ชุมชนและสังคม โดยเน้นให้ตระหนักว่า “การอ่าน คือ เส้นทางสู่ความสำเร็จ”

4. เพื่อสนับสนุน สร้างเสริม และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งเผยแพร่ สร้างเสริมความรู้ วิธีการที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านและการเรียนรู้ในกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม

5. เพื่อสร้างเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านและการเรียนรู้ในทุกกลุ่มเป้าหมาย

6. เพื่อสนับสนุน สร้างเสริมการรับรู้อย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับ “ปีแห่งการส่งเสริม การอ่านและการเรียนรู้” ในกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม

พรรณราย แยมบุญเรือง (2546: 16-20) ยังได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมในปีแห่งการ ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เป็นการรวมพลังกันทั้งชาติ เพื่อปลูกฝังให้เด็กไทยรักการอ่าน หนังสือและสรรค์สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยจัดทั้งในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และ ระดับโรงเรียน ดังนี้

ระดับโรงเรียน จัดกิจกรรมที่ช่วยให้โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใน ปีการศึกษา 2546 บรรลุสู่เป้าหมายแห่งคุณภาพ โดยจัดโครงการ “วางทุกงาน อ่านทุกคน” วันละ อย่างน้อย 15 นาที และกำหนดจัดกิจกรรมอื่นๆ อย่างหลากหลายตลอดปีโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการอ่านให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดกิจกรรม “วางทุกงาน อ่านทุกคน” วันละ อย่างน้อย 15 นาที เวลาเข้าก่อนเข้าเรียน และ “ให้การบ้านปิดเทอมเป็นรายชื่อหนังสือที่ควรอ่าน” สำหรับนักเรียนทุกคน โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และชุมชนร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนและจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยมีแนวการจัดดังนี้

1. ให้ผู้บริหารจัดกิจกรรม “วางทุกงาน อ่านทุกคน” โดย

1.1 สร้างบรรยากาศ และจัดเวลาตอนเช้าก่อนเข้าเรียน ให้นักเรียน ครู และบุคลากรทุกคนอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์สาระใดก็ได้ตามความสนใจพร้อมกันทุกวัน อย่างน้อย วันละ 15 นาที อาจเปิดเพลงเป็นสัญญาณเริ่มอ่านและหยุดอ่าน

1.2 เตรียมสถานที่และจัดหาหนังสือหรือสำเนาบทความที่เป็นประโยชน์ น่าสนใจหรือได้ความเพลิดเพลิน เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ เลือกอ่านได้อย่าง หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอ

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่าง หลากหลายและสม่ำเสมอ ให้ได้ผลครอบคลุมทั้งด้านการฟัง การคิด การพูดและการเขียน (ส.จ.ป.ล)

3. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน และสร้างความรู้สึกละ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตั้งแต่เริ่มคิด เริ่มทำ และมีความผูกพันกับโครงการ

4. สร้างแรงจูงใจและชี้แนะให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ เด็กมีนิสัยรักการอ่าน

5. พัฒนาการอ่านของนักเรียนตั้งแต่ระดับอ่านออก อ่านเป็น อย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งอ่านจนเป็นนิสัย พร้อมทั้งติดตามประเมินผลพัฒนาการการอ่านของเด็ก

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 17) ได้เสนอให้ ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง พึงจัดการ เรียนรู้และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. จัดเวลาสำหรับอ่านหนังสือต่างๆ ไป และอ่านหนังสือเกี่ยวกับภาษาวรรณคดี และวรรณกรรมไทย วันละอย่างน้อย 15 นาที

2. เลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ ปีละไม่น้อยกว่า 6 เล่ม โดยเขียนหรือเล่าความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการอ่านด้วย
3. ท่องอาขยาน คำประพันธ์ร้อยกรองหรือร้อยแก้วที่มีคุณค่าทุกชั้น ตามที่หลักสูตรหรือสถานศึกษากำหนด อย่างเข้าใจความหมาย
4. เขียนลายมือที่อ่านง่าย ถูกแบบมาตรฐานตัวอักษรไทย
5. เขียนบันทึกประจำวัน บรรยายความรู้สึก ความรู้ และประสบการณ์จากการอ่านการฟัง และการศึกษาค้นคว้าอย่างน้อยวันละ 5 บรรทัด ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และไม่น้อยกว่า 10 บรรทัด ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป
6. เขียนเรียงความและย่อความแต่ละประเภท ปีละไม่น้อยกว่า 6 เรื่อง โดยแสดงความรู้ความสามารถได้เหมาะสม
7. ทำแบบฝึกหัดและผลงานส่งครูอย่างสม่ำเสมอทุกครั้ง กรณีที่ครูไม่ตรวจผลการทำงาน ให้สอบถามเพื่อการพัฒนาตนเอง
8. คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องของภาษา วรรณคดี และวรรณกรรมไทย หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน อย่างน้อย 1 คำถามทุกวัน
9. เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมภาษาไทยที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อปี
10. ร่วมอนุรักษ์ พัฒนาและสืบทอดภาษาไทยและวรรณคดีไทย

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยการระดมสรรพกำลัง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งองค์กรศาสนา เพื่อจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แต่ประหยัด

ระดับชาติ จัดกิจกรรมสร้างกระแสการเรียนรู้และการรักการอ่านให้เด็ก เยาวชนและคนไทยตระหนักว่า การอ่านหนังสือ คือสิ่งสำคัญในวิถีชีวิต โดยจัดปฏิทินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตลอดปี พร้อมทั้งจัดการแข่งขันระดับชาติชิงถ้วยรางวัลพระราชทาน และรางวัลครูที่ได้พัฒนานักเรียนที่เรียนอ่อนหรือผู้พิการ ฯลฯ ร่วมกับพันธมิตรภาคเอกชน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านระดับชาติ เป็นการสร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เช่น การสร้างเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การเสนอวิธีการที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่าน การรู้จักเลือกอ่านหนังสือที่ดี การรณรงค์ให้เกิดการผลิตหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน

สรุปได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2546 เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 48 พรรษา โดยให้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่องตลอดปี ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ และให้สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรการเพื่อส่งเสริมการอ่าน และจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านให้หลากหลาย เช่น กิจกรรมโดยครู ประกอบด้วย การจัดนิทรรศการหนังสือ การ

แนะนำหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ ฯลฯ และกิจกรรมโดยนักเรียนมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับหนังสือ การประกวดเขียนเรียงความหรือบทความ การประกวดการอ่าน ร้อยแก้วหรือร้อยกรอง เป็นต้น

3.6 บทบาทผู้บริหารในการสร้างนิสัยรักการอ่าน

ธีระ รุญเจริญ; ปราชญา กล้าผจญ; และสัมมา รชนิธย์ (2547: 36-39) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วยเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม และ สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหมวด 4 ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการ ปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการ ศึกษา

2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดย เน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ทั้ง หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิ ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ

3. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่างๆ เช่น ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและ การจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และ รู้จักแสวงหาความรู้

4. การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่าย ผู้สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มี ความรู้และประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนต้องการให้มาช่วยพัฒนาโรงเรียน ทรัพยากรด้านการเรียน การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การกีฬา สื่อ เกม และ เทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนา และไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก และเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นรวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

6. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่น และเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงาน และสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

7. การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

8. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน ของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหาร อาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

9. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้น

10. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2538: 154-158) ได้กล่าวถึงโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันแห่งแรกๆ ที่ให้การศึกษาอย่างมีระบบ จะต้องเตรียมให้พร้อมเพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้มากยิ่งขึ้น และมุ่งส่งเสริมให้คนไทยรักการศึกษาค้นคว้าไปตลอดชีวิต จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือผู้บริหารเป็นผู้รับนโยบาย และดูแลควบคุมการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมรักการอ่าน เพียงแต่ผู้บริหารปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่แน่นอนในการสอนโดยใช้ห้องสมุด ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามนโยบาย ผู้บริหารควรติดตามผลการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ หากมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารควรวางแผนเพื่อแก้ปัญหาต่อไป เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย อุปสรรคที่สำคัญคือ วัสดุห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และหลักสูตรขาดบรรณารักษ์

ที่มีความรู้ทางบรรณารักษ์ ขาดเครื่องมือช่วยค้นคว้าบริการ ขาดการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด และขาดความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์และครูผู้สอนในการจัดหาหนังสือ และวัสดุให้ความรู้อื่นๆ เข้าห้องสมุด

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดห้องสมุดโรงเรียน และสนับสนุนให้การดำเนินงาน และการให้บริการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น จัดหาเงินสนับสนุน โดยอนุมัติให้ใช้เงินบำรุงการศึกษาหรือเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินจากแหล่งอื่นที่พอจะหาได้ เช่น จากสมาคมศิษย์เก่าจากการบริการ ฯลฯ เพื่อซื้อหนังสือ ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น ตลอดจนสำหรับกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และบริการอื่นๆ

3. จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดโดยตรงและปฏิบัติงานเต็มเวลา อย่างน้อย 1 คนโดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้สมัครใจทำงานนี้มากกว่าใช้วิธีบังคับ และควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับงานห้องสมุดมาบ้าง หากผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดไม่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ แต่รักจะทำงาน ควรสนับสนุนให้มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานจากห้องสมุดอื่นๆ หรือสนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันที่เปิดสอนหรือจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุด เช่น ที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยซึ่งจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นในภาคฤดูร้อนเป็นประจำทุกปี

4. ให้ผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดมีส่วนร่วม ในการจัดงบประมาณและวางแผนการดำเนินงานห้องสมุด โดยการปรึกษาหารือร่วมกัน

5. ให้กำลังใจแก่ผู้ทำงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ เพราะลักษณะงานห้องสมุด เหมือนกับการปิดทองหลังพระ การให้กำลังใจทำได้หลายวิธี เช่น ชมเชยเมื่อทำดี ทักตักเมื่อเห็นว่าคุณควรแก้ไข แนะนำเมื่อเห็นว่าดีกว่า การกระทำเหล่านี้จะต้องทำด้วยความจริงใจ การเข้าไปใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอเป็นตัวอย่างแก่ครู อาจารย์ และนักเรียน ก็นับว่าเป็นวิธีให้กำลังใจที่ดีต่อผู้ทำงานห้องสมุด

สรุปได้ว่าผู้บริหารต้องให้ความสำคัญสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยสนับสนุน ด้านงบประมาณในกิจกรรมต่างๆ และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยส่งไปอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมการดำเนินงานของห้องสมุดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านงบประมาณ สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และบุคลากร โดยการวางแผนร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหาร ครู และบรรณารักษ์ โดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำด้วยความจริงใจและอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้แล้วยังกล่าวถึงในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือขึ้นในโรงเรียน ให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น เล่านิทาน อ่านหนังสือให้ฟังจัดประกวดการอ่าน เปลี่ยนวิธีสอนจากการฟังคำบอกเล่าของครูและให้อ่านหนังสือเล่มเดียวเป็นการสอน ให้รู้จักศึกษาหาความรู้จากหนังสือหลายๆ เล่ม ให้หนังสือเป็นรางวัลแก่นักเรียนที่ทำดี จัดเวลาให้นักเรียนไปใช้ห้องสมุดได้อย่างน้อยสัปดาห์ละคาบวิชา จัดโครงการแก้ไขนักเรียนที่มีปัญหา

ในการอ่าน หากทางให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจความสำคัญของการอ่าน ผู้บริหาร ครู อาจารย์ บรรณารักษ์จะต้องเป็นตัวอย่างนักอ่านที่ดี สนับสนุนคนงานภารโรงให้รักการอ่านด้วย

3.7 บทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่าน ไว่ดั่งนี้ วิเชียร เกษประทุม (2523: 219) ได้สรุปบทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ว่า ครูเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างนิสัยรักการอ่าน ในฐานะที่เป็นครู ครูจะต้องหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือจนติดเป็นนิสัย กล่าวคือ ให้เป็นนักอ่านมีเวลาว่าง ต้องหยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน และอ่านอย่างเต็มใจ ไม่ต้องมีใครมาบังคับ ถ้าเราสามารถปลูกฝังเด็กให้เป็นนักอ่านได้ ก็เชื่อได้ว่า เด็กจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้สมบูรณ์ขึ้น ดังนั้นครูจึงต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือ

ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 9) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือ นอกเหนือไปจากบทเรียน เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการอ่านกว้างขวางพอที่จะทำให้เด็กเกิดนิสัยรักหนังสือและรักการอ่านได้ การส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กมีความสำคัญไม่น้อยเพราะนอกจากจะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านแล้ว ยังทำให้เด็กมีประสบการณ์ในการอ่านกว้างขวาง และเกิดทักษะในการอ่านมากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูบรรณารักษ์ ผู้บริหารโรงเรียนผู้ปกครอง ควรเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน และจัดให้มีการส่งเสริมการอ่านขึ้นในโรงเรียน

บันลือ พฤษะวัน (2533: 3) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนไว้ว่า การจัดหาหรือเลือกใช้สื่อการสอนให้สนองความต้องการและความสนใจของเด็กผู้เรียน ใช้วิธีฝึกอ่านให้สอดคล้องกับความหมายของการอ่าน ตรวจสอบผล ช่วยเหลือ แก้ไข ให้กำลังใจ ให้ผู้เรียนสามารถใช้การผสมผสานของตัวอักษรเพื่อให้ได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง

ศรัรัตน์ เจริญจันทร์ (2538: 157-159) กล่าวว่า ครูผู้สอนมีส่วนผลักดันให้เด็กอ่านหนังสืออย่างมาก ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดได้ทุกวิชา โดยร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ การกำหนดให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆ ก็เท่ากับการบังคับให้นักเรียนไปอ่านหนังสือ เมื่อทุกวิชาทำเช่นนี้เด็กต้องอ่านหนังสือมากขึ้น จนกระทั่งเคยชินกับการอ่านและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หากครูผู้สอนสอนโดยมิได้มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านและศึกษาค้นคว้า ไม่นานนิสัยรักการอ่านที่ปลูกฝังมาจากครอบครัวก็จะหมดไป นอกจากนี้แล้วยังกล่าวถึงบทบาทของครูบรรณารักษ์ ไว่ดั่งนี้

1. การจัดห้องสมุดให้เร้าความสนใจน่าเข้าไป และมีเครื่องอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องสมุด การจัดห้องสมุดให้เร้าใจน่าเข้าไปควรยึดหลักการจัดแบบ 5 ส คือ สวยงาม สงบ เยียบ สะอาดตา สะดวกใช้ และสบายใจ

1.1 สวยงาม ทำได้โดยการจัดให้เป็นระบบระเบียบดูเรียบร้อย ระดับตกแต่งด้วยภาพต่างๆ ดอกไม้และต้นไม้แต่ไม่มากจนเกินไป

1.2 สงบเงียบ สร้างบรรยากาศที่สงบเงียบให้เกิดขึ้นในห้องสมุด เพราะการอ่านการศึกษาค้นคว้านั้นต้องใช้สมาธิอย่างมาก หากห้องสมุดอีกที่ก็ ส่งเสียงปรึกษาหารือหรือจนดั่งรบกวนคนอื่นจะต้องใช้ป้ายเตือนให้อยู่ในความสงบเงียบ หรือถ้าเป็นไปได้ควรจัดห้องสัมมนาย่อยที่เก็บเสียงสำหรับผู้ใช้ได้ใช้เมื่อต้องการปรึกษาหารือ

1.3 สะดวกใช้ การจัดวัสดุครุภัณฑ์ให้สะดวกในการใช้ จะช่วยให้ผู้ใช้มาใช้ห้องสมุดมากยิ่งขึ้น การจัดวัสดุครุภัณฑ์ห้องสมุดจะต้องมีการวางแผนและทดลองจัด หากมีปัญหาเมื่อจัดไปแล้วไม่สะดวกต่อการใช้ควรแก้ไขปรับปรุง อีกวิธีหนึ่งคือการจัดป้ายแนะนำที่อยู่ ลักษณะการจัดและวิธีใช้วัสดุห้องสมุดต่างๆ เช่น ทำแผนการจัดหมวดหมู่หนังสือ ทำป้าย อธิบายวิธีการใช้ บัตรรายการ การใช้ตราชื่อนวารสาร กฤตภาค จุลสาร และการรับบริการพิเศษอื่นๆ ที่ห้องสมุดมี

1.4 สบายใจ สร้างบรรยากาศที่รู้สึกสบายใจด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ของผู้ให้บริการ จัดมุมสบายๆ สำหรับนั่งอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดหาพัดลมเครื่องปรับอากาศเพื่อบรรเทาความร้อน เป็นต้น

2. จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ทำเครื่องมือในการค้นหาข้อมูล ความรู้จากหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น บัตรรายการที่ทันสมัย ตราชื่อนวารสาร บรรณานุกรม ฯลฯ บางห้องสมุดให้ความสะดวกโดยใช้คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังควรเขียนข้อแนะนำการใช้วัสดุห้องสมุดบางอย่างเพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้ พร้อมกับมีบริการตอบคำถามและบริการช่วยค้นคว้าแก่ผู้ใช้อย่างใกล้ชิด

3. จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมสำหรับจัดให้แก่เด็กศึกษานั้นได้แก่ การเสนอหนังสือ การอภิปราย หรือโต้วาที การแสดงละคร การประกวด และการแข่งขัน

4. ประชาสัมพันธ์ห้องสมุดทุกรูปแบบและวิธีการ เพื่อจะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดทราบถึงความสำคัญของห้องสมุด และการใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสมกับที่ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2541: 55) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่ได้เป็นกิจกรรมเฉพาะของบรรณารักษ์หรือครูภาษาไทยเท่านั้น ครูแนะแนวสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ดังนี้

1. ประสานงานกับบรรณารักษ์ในการจัดหา จัดทำ จัดซื้อหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการศึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพ

2. ทำจดหมายขอคู่มือหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนี้ต้องขอสม่ำเสมอเพื่อให้ข้อมูลทันสมัยอยู่เสมอ

3. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านที่มีผลต่อการพัฒนาตนเอง การเข้าใจตนเอง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
4. กำหนดระเบียบและวิธีในการยืมหรือให้บริการสื่อ หนังสือต่างๆ กับนักเรียน
5. จัดระบบการเก็บข้อสนเทศและบริการข้อมูลอย่างเป็นระบบ
6. ครูแนะแนวควรอยู่ประจำห้องแนะแนวช่วยค้นหาหรือตอบคำถามเมื่อนักเรียนค้นข้อมูลไม่พบหรือเกิดความสงสัย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 86) ได้กล่าวไว้ว่า ทั้งบ้าน โรงเรียน และชุมชน ควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ ล้วนแต่เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็กทั้งสิ้น ซึ่งสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1. บ้านหรือครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น ทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ ให้กับลูก เช่น เล่านิทาน เล่าเรื่อง หนังสือ อ่านหนังสือให้ลูกฟัง ฯลฯ

2. โรงเรียน โรงเรียนมีห้องสมุดที่น่าสนใจ นำเข้าไปอ่าน ครูและบรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ ทำให้เด็กอยากเข้าไปเรียน ไปอ่าน และอยากร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ครูและบรรณารักษ์จัดขึ้น เช่น เล่านิทาน จัดนิทรรศการ ประกวดการเล่านิทาน แข่งขันตอบปัญหา ใ้ตัวที่ แสดงละคร สนทนาเรื่องหนังสือ ฯลฯ

มานพ ศรีเทียม (2543: 49-51) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูกับการส่งเสริมการอ่านไว้ว่า ครูอาจารย์ทุกคนในโรงเรียนควรถือเป็นหน้าที่ที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของแต่ละรายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ครบถ้วนทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และทักษะกระบวนการของแต่ละรายวิชาที่ครูรับผิดชอบ จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ตลอดจนสามารถบูรณาการเนื้อหาและทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณค่า ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความหมายมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านเป็นเครื่องมือในการสร้างองค์แห่งความรู้และเป็นการศึกษาเพื่อชีวิตอย่างแท้จริง ทำให้เป็นคนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและรู้วิธีการแก้ปัญหาของสังคมได้อย่างแท้จริง การคาดหวังว่าครูที่สอนภาษาไทยจะต้องรับผิดชอบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพียงฝ่ายเดียวย่อมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องนัก การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องเริ่มต้นที่การส่งเสริมการอ่าน ครูอาจารย์ต้องให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง อย่างไรก็ตามครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องเป็นหลักที่จะรับผิดชอบการฝึกฝนทักษะการอ่านให้กับนักเรียน โดยฝึกให้อ่านตั้งแต่อ่านเอาเรื่อง อ่านจับใจความ จนถึงการอ่านตีความ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยส่งเสริมด้านการอ่านให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือ สนใจการอ่าน และรักการอ่าน โดยครูอาจารย์อาจจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายตามความสนใจหรือความสมัครใจของนักเรียน ดังนี้

1. การจัดตั้งชมรมหรือชุมนุมผู้อ่าน โดยรับสมัครสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จากนั้นจะให้คำแนะนำวิธีพัฒนาทักษะการอ่าน พร้อมกับให้นักเรียนอ่านหนังสือแล้วสรุปสาระสำคัญ ข้อคิดหรือคำคมจากเรื่องที่อ่าน ประกวดหรือจัดอันดับยอดนักอ่านประจำเดือน โดยมีเกณฑ์หรือ กติกาที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น ครูที่ปรึกษาชุมนุมเซ็นรับรองลงในแฟ้มหรือสมุดสะสมการอ่าน

2. การใช้กฎการประกอบการสอน ตามปกตินักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีความสามารถในงานประดิษฐ์และกิจกรรมการแสดง มีความคิดสร้างสรรค์ มีพลังและจินตนาการ การนำกิจกรรมการแสดง เช่น บทบาทสมมติ ให้เล่นละคร การขีดหุ่นกระบอก การขีดหนังตะลุง ฯลฯ มาประกอบในกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากจะช่วยให้การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน สนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังสามารถบูรณาการวิชาต่างๆ มาใช้อีกด้วย โดยนักเรียนจะช่วยกันไป อ่านเรื่องที่จะต้องมาแสดง ต้องช่วยกันรับผิดชอบ เขียนบทละคร แสดงสร้างตัวหุ่นหรือสร้างโรง ละคร ฯลฯ ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

3. การจัดนิทรรศการหนังสือหรือการปริทัศน์หนังสือ จะมีคุณค่าให้นักเรียนสนใจ การอ่าน อยากอ่านหนังสือ หรือทราบความเคลื่อนไหวต่างๆ ในวงการหนังสือ ก่อให้เกิดการ ขยายตัวในเรื่องการอ่านอย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มให้นักเรียนแต่ละชั้นรับผิดชอบในการ นำเสนอที่ป้ายนิเทศให้เพื่อนนักเรียนในโรงเรียนได้ทราบอย่างทั่วถึง

4. การจัดห้องสมุดและมุมหนังสือของหมวดวิชา เพื่อสะดวกที่จะให้นักเรียน สามารถเข้ามาศึกษาค้นคว้าตามความสนใจของแต่ละคน นอกจากจะช่วยให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรม สนับสนุนการอ่านได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชาที่ครูรับผิดชอบแล้ว ยังช่วยให้เกิด ความสะดวกในการเรียนการสอนให้สัมฤทธิ์ผล

5. ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยอาจให้ศึกษาค้นคว้า แล้วจัดทำเป็นรายงานวิชาการ เช่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม สารคดีท่องเที่ยวการ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ตำนานหรือประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น อาชีพและการทำมาหากิน ของชุมชนรอบโรงเรียน ฯลฯ เมื่อครูได้ตรวจให้คะแนนแล้วนำมาเก็บไว้ในห้องสมุดของหมวดวิชา หรือมุมหนังสือ นอกจากจะช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและผูกพันในท้องถิ่นแล้ว ยังทำให้นักเรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและนับเป็นกุศโลบายของครูในการฝึกทักษะการเขียน ให้กับนักเรียน

6. การจัดกิจกรรมรายงานข่าว สารคดีก่อนการสอนในแต่ละคาบของครู โดยให้นักเรียนแสดงข้อคิดเห็นหรือนำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนออกมารายงานอย่าง สั้นๆ หน้าชั้น ผลัดเปลี่ยนกันคนละประมาณ 2-4 นาที จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะไป ศึกษาหารายละเอียดเพิ่มเติม หรืออย่างน้อยนักเรียนที่ออกมานำเสนอก็ต้องไปอ่านหรือศึกษามา ล่วงหน้า และฝึกทักษะการพูดให้กับนักเรียนด้วยเช่นกัน

7. การจัดการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่มที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางที่ช่วยส่งเสริมการอ่าน เช่น การแบ่งกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าแล้วจัดทำรายงานเสนอ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทั้งทักษะการอ่าน การเขียน และการพูดอย่างกว้างขวาง หรือการจัดการเรียนรู้เป็นคู่ โดยนักเรียนจะจับคู่กันและอ่านหนังสือเรื่องเดียวกัน จากนั้นผลัดกันตั้งคำถามเพื่อถามคู่ของตนหากตอบผิดจะต้องเฉลยให้อีกฝ่ายทราบก่อน อาจมีการแข่งขันเพื่อเพิ่มความสนุกสนานก็ได้

8. กิจกรรมหยุดทุกอย่างเพื่ออ่านเท่านั้น กิจกรรมนี้ทำได้ไม่ยาก โดยครูผู้สอนได้ตั้งกฎเกณฑ์ว่าก่อนจะสอนจะอนุญาตให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่ชอบเป็นเวลา 5 นาที ทุกคนจะต้องอ่าน รวมทั้งครูผู้สอนให้อ่านอย่างมีสมาธิ เงียบสงบ จะช่วยฝึกสมาธิในการอ่านให้กับนักเรียน ช่วยปรับอารมณ์ของนักเรียนที่อาจมีความคั่งข้องใจจากวิชาอื่นที่เรียนมาก่อนหน้าหรือครูอาจชวนสนทนาหรือให้นักเรียนสรุปเรื่องที่นักเรียนอ่านมาสั้นๆ เพื่อทดสอบความเข้าใจหรือเป็นการขยายความรู้จากเรื่องที่อ่านให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้ทราบ

9. การจัดกิจกรรมประกวดการอ่าน หมวดวิชาภาษาไทยได้จัดกิจกรรมประกวดการอ่าน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ โดยเลือกบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่น่าสนใจให้นักเรียนอ่าน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน วิธีการนี้ครูผู้สอนจะได้ทราบว่านักเรียนมีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงในเรื่องการอ่านอย่างไรบ้าง หรือควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านใด

10. การนำกิจกรรมการพูดมาใช้ผสมผสานกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การโต้วาที การพูดอภิปราย การแสดงสุนทรพจน์ การยอวาทิ การแซววาทิ ฯลฯ โดยจัดญาติหรือหัวข้อให้เกี่ยวข้องกับบทเรียนหรือสัมพันธ์กับทักษะการใช้ภาษาไทย ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการศึกษาค้นคว้ามากขึ้น

11. การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนให้ความสนใจมาก โดยเลือกสถานที่ที่น่าสนใจและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียน เช่น พระบรมมหาราชวัง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สถานที่ท่องเที่ยวชายทะเล ฯลฯ ก่อนเดินทาง ครูอาจารย์แนะนำสถานที่ที่นักเรียนจะไปทัศนศึกษา ขณะไปเที่ยวครูอาจบรรยายเองหรือให้วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้บรรยายก็ได้ แล้วให้นักเรียนจัดทำรายงานส่งครูเพื่อนำมาเป็นสื่อส่งเสริมการอ่านในโอกาสต่อไป ซึ่งเจ้าของรายงานก็เกิดความภาคภูมิใจที่รายงานของเขาได้รับความสนใจให้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษา

12. การจัดค่ายเยาวชนเพื่อการอ่าน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักเรียนให้ความสนใจ เพราะกิจกรรมที่จัดให้ระหว่างอยู่ค่าย จะมีทั้งภาควิชาและภาคันทนาการ ได้รับทั้งความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้ท่องเที่ยวไปในสถานที่ที่มีบรรยากาศชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมที่จัดให้ระหว่างอยู่ค่าย เช่น ประกวดการอ่านบทกวี การตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่านแข่งขันการเขียนเรื่องหัวข่าวหนังสือพิมพ์เป็นเรื่องสั้น ฯลฯ

ศิริอร อินทร์ตลาดชุม (2545: 13) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูกับการส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. การจัดตั้งชมรมหรือชุมนุมรักอ่าน โดยรับสมัครสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม
2. ผลิตและส่งเสริมการอ่าน ด้วยการให้ครูจัดหาหนังสือนิทานเรื่องสั้นๆ หนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์บทละครโทรทัศน์ซึ่งกำลังอยู่ในความนิยมของเด็กๆ ก็จะช่วยได้มาก เพราะเป็นการกระตุ้นให้อยากอ่าน
3. การใช้นาฏการประกอบการสอน ตามปกตินักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีความสามารถในงานประดิษฐ์และกิจกรรมการแสดง มีความคิดสร้างสรรค์ มีพลังและจินตนาการ
4. การจัดนิทรรศการหนังสือหรือการปริทัศน์หนังสือ จะมีคุณค่าให้นักเรียนสนใจการอ่าน อยากอ่านหนังสือ หรือทราบความเคลื่อนไหวต่างๆ ในวงการหนังสือ
5. หมวดยุติการจัดห้องสมุดและมุมหนังสือของหมวดยุติ
6. ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยอาจให้ศึกษาค้นคว้าแล้วจัดทำเป็นรายงานวิชาการ เช่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม สารคดีท่องเที่ยว ฯลฯ
7. การจัดกิจกรรมประกวดการอ่าน ทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ
8. การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา
9. การจัดค่ายเยาวชนเพื่อการอ่าน

การุณนันท์ รัตนแสนวงษ์ (2546: 52) กล่าวว่า ระบบการศึกษาทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ และเนื่องจากสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบทางการศึกษาอยู่แล้ว เพราะเป็นหน้าที่หลัก ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน ผู้ดูแลสถานศึกษาครูอาจารย์นั้นมีส่วนสร้างสถานศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการอ่าน และการที่นักเรียน นักศึกษาเข้าไปเรียนอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกันเป็นจำนวนมาก อาจจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาสมรรถภาพการอ่านได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการอ่าน เช่น จัดนิทรรศการ ใต้วาที อภิปราย ประกวดอ่านบทร้อยแก้ว ร้อยกรอง หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือ เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ห้องสมุดเป็นสถานที่หรือหน่วยงานที่สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่างๆ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือบริการต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศของการอ่านมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดบริการในห้องสมุด โดยการจัดหนังสืออย่างเป็นระบบ มีห้องอ่านหนังสือที่สบายตา อากาศถ่ายเทสะดวก การบริการจอง ยืม คืน หนังสือที่เอื้ออำนวยต่อผู้อ่านหนังสือ บริการตอบคำถาม และการช่วยสืบค้นข้อมูล บริการแปล บริการยืมระหว่างห้องสมุดบริการสนเทศ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างนิสัยรักการอ่าน ครูจะต้องหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือจนติดเป็นนิสัย มีนิสัยรักการอ่าน เช่น จัดนิทรรศการ ใต้วาที อภิปราย ประกวดอ่านบทร้อยแก้ว ร้อยกรอง หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือ เป็นต้น

3.8 คุณภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

แม้นมาศ ชวลิต (2544: 218) ได้กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ระวัง บุคคลที่เป็นเป้าหมาย อาจเป็นคนเดียวหรือกลุ่มคนหรือคนทั่วไป ให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพตามที่ประสงค์หรือที่ผู้จัดกิจกรรมเห็นว่าควรอ่าน กิจกรรมจะชี้ให้เห็นว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็น มีความสำคัญ มีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม นานาประการ

2. จูงใจ ให้บุคคลที่เป็นเป้าหมายเกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ น่าสนุก ที่มีอยู่ในหนังสือ ตามที่ผู้จัดกิจกรรมนำมากล่าว

กรมวิชาการ. (2546: 77-78) ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การกระทำต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่านพยายามพัฒนาการอ่านของตนให้ถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ระวัง บุคคลที่เป็นเป้าหมาย อาจเป็นคนเดียวหรือกลุ่มคนหรือคนทั่วไป ให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพตามที่ประสงค์หรือที่ผู้จัดกิจกรรมเห็นว่าควรอ่าน กิจกรรมจะชี้ให้เห็นว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็น มีความสำคัญ มีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม นานาประการ

2. จูงใจ ให้บุคคลที่เป็นเป้าหมายเกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ น่าสนุก ที่มีอยู่ในหนังสือ ตามที่ผู้จัดกิจกรรมนำมากล่าว นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์แล้วยังเกิดความรู้สึกว่าความพยายามอ่านให้เข้าใจต้องแท้นั้นคุ้มค่า ให้ความรู้สึกเป็นอิสระเสรี ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นให้ช่วยอ่าน ช่วยตีความหมาย ซึ่งบางครั้งอาจคลาดเคลื่อนได้ เห็นความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนการอ่านและการใช้คู่มือช่วยการอ่าน เช่น พจนานุกรม ศัพท์วิชาเฉพาะ เป็นต้น ไม่เกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ที่จะต้องต่อสู้เอาชนะตนเองให้อาชนะหนังสือให้ได้

3. กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่างๆ ที่มีอยู่ในหนังสือมากมาย หลากอย่าง อยากรู้อยากเห็นรอบรู้และรู้สึกซึ่ง เปิดความคิดให้กว้าง เมื่ออ่านเรื่องหนึ่งแล้วก็อยากอ่านอีกเรื่องหนึ่งต่อไป มีความรู้สึกว่าการอ่านเป็นกิจกรรมประจำวันที่จะขาดเสียมิได้ เกิดความรู้สึกว่าหนังสือท้าทายให้อ่าน ให้วิจารณ์ ให้ประเมินค่า ให้อยากนำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างเขียนหนังสือทำนองเดียวกันนี้ให้ดีกว่าเล่มที่อ่านเหล่านี้ เป็นต้น

4. สร้างบรรยากาศการอ่านขึ้นในบ้าน ในโรงเรียนและในสังคม นอกจากกิจกรรมจะระวัง จูงใจให้อ่าน และกระตุ้นให้เกิดความคิดให้กว้างแล้ว กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะเกี่ยวข้องกับการผลิตวัสดุการอ่านให้เหมาะสม การสร้างและปรับปรุง แหล่งวัสดุการอ่านให้มีเพียงพอ การบูรณาการการอ่านเข้าไว้ในการเรียนการสอน และในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่างๆ

สรุปได้ว่า คุณภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะประสบผลสำเร็จหรือไม่นั้น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดต้องมีความเข้าใจ มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น น่าสนใจ ตลอดจนมีบรรยากาศที่ดี นักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรม ให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นอย่างดี และทำด้วยความเต็มใจไม่ใช่จากการบังคับ

4. ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย

การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดในเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1 ความหมายความพร้อม

ความพร้อมในการอ่านของเด็กจะมีพัฒนาการไปตามลำดับ อายุ ด้วยการเรียนรู้ พฤติกรรมใหม่ ๆ ตามวุฒิภาวะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พัฒนาตามวุฒิภาวะเหล่านี้ เป็นความพร้อมที่ทำให้เด็กไปสู่การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายของความพร้อมไว้หลายท่าน ดังนี้

พรณี ชูทัย (2533: 15) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาวะของบุคคลที่จะเรียนรู้ สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ การได้รับการฝึกฝนและการเตรียมตัว ความสนใจหรือแรงจูงใจ ความพร้อมในการเรียนกิจกรรมแต่ละอย่างมีต่าง ๆ กัน เช่น ความพร้อมในการอ่าน ความพร้อมในการคิดคำนวณ เป็นต้น

สุนา พานิช (2531: 36) กล่าวว่า ความพร้อมในการเรียน หมายถึง การที่เด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเพียงพอที่จะรับการเรียนรู้จาก สิ่งต่าง ๆ ได้โดยไม่มีสิ่งใดเป็นอุปสรรคก่อให้เกิดความพึงพอใจในการกระทำนั้น ๆ และเกิดผลดีต่อการเรียนรู้

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 141-143) กล่าวถึง ความพร้อมในการอ่านของนักเรียน ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา จากการวิจัยพบว่า เด็กที่มีสติปัญญาดีจะอ่านหนังสือมาก เป็น 3 – 4 เท่าของเด็กที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง
2. วุฒิภาวะและความพร้อม ในการเริ่มต้นสอนอ่านจะต้องนึกถึงความพร้อมและความสามารถของเด็กควบคู่กันไป เพราะการอ่านต้องอาศัยทักษะย่อยต่าง ๆ ประกอบกัน เช่น การใช้สายตา การใช้อวัยวะออกเสียง การที่รอให้เด็กพร้อมจะช่วยป้องกันความล้มเหลวในการอ่าน
3. แรงจูงใจที่จะทำให้เด็กอ่าน มีทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอก แรงจูงใจภายใน เกิดขึ้นจากการค้นพบคุณค่าของการอ่านด้วยตัวเอง เช่น ได้รับความรู้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน จากเรื่องที่อ่าน ส่วนแรงจูงใจภายนอกได้มาจากการส่งเสริมของพ่อแม่ ครูอาจารย์หรือเพื่อน ๆ ในรูปของการให้รางวัล คำชมเชย การรายงานความก้าวหน้า การแนะนำด้านการอ่าน
4. สภาพร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ จะเรียนได้ดีกว่าเด็กที่เจ็บป่วยประจำ

5. สภาพอารมณ์ เด็กที่มีความวิตกกังวล อารมณ์ไม่มั่นคง ทำให้พัฒนาการด้านการอ่านมีปัญหา

วราภรณ์ รักริฉัย (2533: 53) กล่าวว่า ความพร้อมของเด็กคือ ชั้นพัฒนาการของเด็กพัฒนามาถึงระดับหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความสามารถที่จะเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างง่ายดาย ซึ่งเป็นพื้นฐานให้เขาก้าวไปสู่การเรียนรู้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

หรรษา นิลวิเชียร (2535: 11) กล่าวว่า ความพร้อมเป็นความเจริญทางวุฒิภาวะอันจะส่งผลถึงความสามารถในการเรียนรู้ หรือทำสิ่งใหม่ ๆ อย่างได้ผล

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539: 2) กล่าวถึง ความพร้อมในการเรียนคือ ความสามารถในระดับหนึ่งจะช่วยให้การเรียนดำเนินไปด้วยดีโดยไม่มีอุปสรรคมากนักเรียนได้ในอัตราปกติสำหรับเด็กทั่วไป ความสามารถดังกล่าวอาจเกิดจากที่ผู้เรียนมีวุฒิภาวะหรือจากการเรียนรู้ การฝึกฝน หรือ เกิดจากอิทธิพลของทั้งสองสิ่งประกอบกัน ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนและปราศจากความขัดข้องทางกาย อารมณ์ ซึ่งความพร้อมในการเรียนเป็นผลรวมของพัฒนาการทุกด้านที่ประสานกันสนิท

พูนทรัพย์ นาคนาคา (2539: 31) กล่าวว่า ความสามารถและบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้อ่าน ซึ่งจะติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เพศ อายุ ระดับสติปัญญา และลักษณะเฉพาะอื่นๆ เช่น สายตาสั้นหรือยาว ตัวแปรต่างๆ ที่เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้ เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งบางตัวแปรอาจพัฒนาได้ดีขึ้นได้ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งที่แก้ไขไม่ได้

สวางค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2539: 75) ได้กล่าวถึง การอ่านที่เกิดปัญหาจากเด็ก ดังนี้

1. เด็กไม่รักการอ่าน เพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านถูกขัดขวางการอ่านหนังสือที่ชอบทำให้เด็กเบื่อที่จะอ่าน

2. เด็กขาดความพร้อมทั้งทางร่างกาย คือ ขาดความเจ็บแสบแหลมทางสายตาวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคมไม่พร้อม ขาดความสามารถในการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2544: 130) กล่าวถึง ความพร้อมในการอ่านของนักเรียน คือ

1. ทางด้านร่างกาย ได้แก่ ตา ปาก ลิ้น โดยสุขภาพของเด็กแตกต่างกัน ทำให้ทักษะการอ่านของเด็กแตกต่างกัน ครูควรเข้าใจและหาทางแก้ไข

2. ทางด้านสติปัญญา เด็กมองเห็นภาพ ความสัมพันธ์ของภาพและตัวอักษร การตีความ การแปลความและขยายความได้แตกต่างกัน ครูจึงต้องใช้กิจกรรมที่แตกต่างกันเพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้เหมาะสมกับเด็ก

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2548: 12-24) ได้สรุปวิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาของการอ่าน ปัญหาจากตัวเด็ก ดังนี้ เด็กวันนี้มีสมาธิสั้น และเด็กมีปัญหาจากครอบครัว เนื่องจากครอบครัวแตกแยก ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาจากการดำเนินชีวิตล้มเหลว

มอริสัน (हररषषष ढलवलเชयर. 2535: 11 ; อ้างอิงมาจาก Morrison. 1988: 25) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง ความสามารถของเด็กในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเรียนระยะเริ่มต้นที่เด็กต้องมีความพร้อมด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ธอร์นไคค์ (สุนษา พานิช. 2531: 36 ; อ้างอิงมาจาก Thorndike. N.d.) ผู้ซึ่งตั้งกฎของความพร้อม (Law of Readiness) กล่าวว่า ถ้าบุคคลบังเกิดความพร้อมในการกระทำและได้แสดงการกระทำนั้น ๆ ออกมาในเวลานั้น การเรียนรู้จะบังเกิดผลดี ผู้เรียนจะเกิดความพอใจ สุขใจ และในทำนองตรงกันข้าม หากผู้เรียนไม่พร้อมจะทำ แต่ต้องกระทำในขณะนั้นการเรียนจะไม่ได้ผล ผู้เรียนจะบังเกิดความไม่พอใจ กฎนี้ยอมรับกันมานานแล้วจนกระทั่งปัจจุบันเพราะการเรียนที่จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนนั่นเอง

แฮริส (Harris. 1976: 365) ได้อธิบายว่าความพร้อม หมายถึง ระดับวุฒิภาวะและความสามารถที่จำเป็นในการเรียนรู้การอ่าน หรือการฝึกฝนกิจกรรมนั้นๆ เช่น เด็กที่มีความพร้อมในการอ่าน หมายถึง ระดับวุฒิภาวะของเขาพร้อมที่จะแยกความคล้ายคลึงและความแตกต่างของตัวอักษรได้

นัททอล (Nuttall. 1996: 5-20) อธิบายถึง การที่เด็กได้อ่านแล้วนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกัน เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทำให้คนมีพฤติกรรมในการอ่านแตกต่างกันด้วย

สรุปได้ว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพขององค์กรที่มีความครบครันเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจการอ่านภาษาไทย มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ตลอดจนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ทำให้นักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน

4.2 องค์ประกอบของความพร้อม

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ประกอบด้วยความพร้อมในการส่งเสริมทางด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ดังนี้

4.2.1 ด้านผู้บริหาร

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ กรมสามัญศึกษา (2533: 1) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดนโยบายและชี้แนวปฏิบัติในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้วิเคราะห์นโยบายจากหน่วยเหนือ เพื่อนำมาเป็นนโยบายของสถานศึกษา พร้อมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ชัดเจนให้ผู้ถือปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ตรงกัน และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบของแผนงาน ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดกรอบของแผนงาน โครงการกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบายในขั้นตอนที่ 1 เพื่อให้สอดคล้องกับแผน โครงการ และกิจกรรมที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน งานโครงการ กิจกรรม ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาองค์กร และจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน หรือเป็นส่วนบุคคล ทุกขั้นตอนของนโยบาย แผนงาน งานโครงการ กิจกรรม โดยสามารถควบคุม ตรวจสอบติดตามงานได้ทุกกระยะขั้นตอน จนกว่างานนั้นจะสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 กระตุ้น เร่งรัด ผู้บริหารเป็นผู้พัฒนาด้วยการกระตุ้น เร่งรัดให้ผู้รับผิดชอบ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อให้งานนั้นดำเนินการตามนโยบายไป ตามกำหนดเวลาของแผน

ขั้นตอนที่ 5 การติดตามและนิเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องควบคุมติดตาม ดูแลและนิเทศ ช่วยแก้ปัญหา พัฒนางาน สร้างขวัญ และกำลังใจ เพื่อให้งานนั้นเป็นไปตามแผนและโครงการ

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลงาน การพัฒนาประชาสัมพันธ์ และรายงาน ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดรูปแบบแนวการประเมิน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประชาสัมพันธ์และรายงานผลต่อชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ธีระ รุญเจริญ; ประชาญา กล้าผจญ; และสัมมา ธรนิธย์ (2547: 36-39) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วยเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการ ปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการ ศึกษา

2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดย เน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ทั้ง หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิ ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ

3. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่าง ๆ เช่น ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและ การจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และ รู้จักแสวงหาความรู้

4. การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนต้องการให้มาช่วยพัฒนาโรงเรียน ทรัพยากรด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การกีฬา สื่อ เกม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนา และไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก และเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นรวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

6. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่น และเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงาน และสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

7. การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

8. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน ของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหาร อาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

9. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้น

10. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 56) ได้กำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ในหมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
 2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาบุคลากร
 ผู้เรียนและชุมชน

3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
4. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปลำดับ
6. ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
9. ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ
12. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

จากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 21-22) ในหมวด 1 คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 27 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2. พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
3. ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. จัดทำมาตรฐาน ภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นหรือตามที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

แมคเคลีย์รี; และเฮนเคลย์ (สมบูรณัฐ ฐุสินธุ์. 2539: 12 ; อ้างอิงจาก McCleary; & Hencley. 1970: 17) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่วางนโยบายทางการศึกษา คือการกำหนดนโยบายที่ต้องตอบคำถามว่า ผู้เรียนคือใคร จะสอนอะไรแก่ผู้เรียน บริการทางการศึกษาที่จัดให้มีอะไรบ้าง เป็นงานที่เกี่ยวกับการกำหนดทิศทางและนโยบายทางการศึกษาและการบริหารเป็นงานแปลงนโยบายออกมาเป็นกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องทำงานร่วมกับครู และเป็นงานเทคนิคการจัดทำตารางสอน การมอบหมายงาน การอำนวยความสะดวก การงบประมาณ การควบคุมตรวจสอบ ซึ่งเป็นงานส่งเสริมการเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและงานบริการ

กริฟฟิธส์; และคนอื่น ๆ (งามพิศ คุณสอน. 2542: 71; อ้างอิงจาก Griffiths; and other.1962: 172) กล่าวว่า ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 ประการคือ (1) การปรับปรุงโปรแกรมการศึกษา (2) การคัดเลือกและพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ (3) การทำงานร่วมกับชุมชน (4) การจัดการกิจของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งหมด

ฮาร์ท; และควิน (อาคม วัตโธสง. 2547: 71-72; อ้างอิงจาก Hart; & Quinn. 1993: 543-575) กล่าวถึงบทบาทของผู้ผู้นำไว้ 4 บทบาท คือ

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องเป็นคนฉลาด มีความคิดก้าวไกลกว่าคนทั่วไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอยู่ไปทางที่ควรจะเป็น
2. กระตุ้นจิตใจ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องกระตุ้นใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความกระตือรือร้นทำงาน ซึ่งการกระตุ้นใจก็ต้องอาศัยปัจจัยจูงใจทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน
3. นักวิเคราะห์ ผู้นำทางการศึกษาต้องรู้จักวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์งานแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติแต่ละวัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำทางการศึกษา เพราะปัจจุบันการบริหารงานทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
4. วางแผนงาน ผู้นำทางการศึกษาจะต้องวางแผนงานเกี่ยวกับบุคคล วิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณการเงิน ธุรการ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ยิ่งในปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาจะเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารยังต้องร่วมกับบุคลากรของโรงเรียนและชุมชน ในการวางแผนงานโรงเรียน

คราจิวิสกี้; มาติน; และวอลเดน (Krajewski; Martin; & Walden. 1983: 60-291) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

1. จัดคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานให้เพียงพอกับภารกิจของสถานศึกษา
2. เป็นผู้นำพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนาปรับปรุงครูให้เป็นครูมืออาชีพ
3. เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร โดยมีการประเมินหลักสูตร ปรับปรุงเนื้อหาปรับปรุงสื่อปรับปรุงตารางการสอนของครู ปรับปรุงวิธีการสอนและกิจกรรม

4. จัดบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
5. จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อให้ความสามารถด้านสังคม การทำงาน และ
การเป็นผู้ผู้นำ
6. มีการประเมินครูอาจารย์เป็นระยะ
7. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
8. บริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
9. ดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณด้วยการจัดขอ จัดหาและใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีผลต่อคุณภาพการศึกษา
10. จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์และปัจจัยอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 154-158) ได้กล่าวถึงโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันแห่งแรกที่ให้การศึกษาอย่างมีระบบ จะต้องเตรียมให้พร้อมเพื่อการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้มากยิ่งขึ้น และมุ่งส่งเสริมให้คนไทยรักการศึกษาค้นคว้าไปตลอดชีวิต จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือผู้บริหารเป็นผู้รับนโยบาย และดูแลควบคุมการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมรักการอ่าน

(กฤษณะ คำสุวรรณ. 2550: บทคัดย่อ) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากข้อความและงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่กำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดงบประมาณซื้อหนังสือ สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่านและมีการติดตาม นิเทศและประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4.2.2 ด้านบุคลากร

กรมวิชาการ (2539: 13) ได้กล่าวว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งในระบบการจัดการศึกษาเพราะจะเป็นส่วนสำคัญในการที่จะเปลี่ยนผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ

กรมสามัญศึกษา (2542: 24-26) ได้กล่าวถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูอย่างมาก ในสารบัญญัติเพื่อการพัฒนาครู การควบคุมรักษามาตรฐานครู และด้านการจัดสวัสดิการครู รวมทั้งให้ตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาครู เพื่อให้ระบบการศึกษามีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนี้

1. ในกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ มีหลักการส่งเสริมวิชาชีพ ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. ให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา
3. ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างพอเพียง
4. ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกหรือเบิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนายาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา
5. ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
6. ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทยการที่จะเป็นครูมืออาชีพได้นั้น ต้องมีการเรียนการฝึกฝนอย่างมืออาชีพ มีมาตรฐานของหลักสูตร มีการประเมินผล มีระยะเวลาและการกระทำที่เหมาะสม รู้เรื่องงานของครู รู้และเข้าใจเรื่องการเรียนรู้ร่วมกันในสังคมของโรงเรียน และมีความรู้ความสามารถด้านหลักสูตรที่เหมาะสม (Scribner. 1999: 240) ความเป็นครูมืออาชีพจะเกิดจากการตกลงใจของครูที่จะพัฒนาการศึกษาเป็นสิ่งที่เกิดจากรู้สึกในใจของครูในความใส่ใจในการสอนเพราะครูต้องเอาใจใส่นักเรียน รู้จักมาตรฐานการตัดสินของสังคม มีความรู้สึก (Sense) อย่างมากในธรรมชาติของการเรียนการสอนและสนใจปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้เสมอ (Green. 1998: 201-202) จรรยาบรรณของวิชาชีพครูจะส่งผลถึงจริยธรรมและพฤติกรรมของครู โดยมีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมพื้นฐานและความคิดรวบยอดที่เกิดมาจากการฝึกหัดเพื่อให้เกิดคุณลักษณะครูมืออาชีพที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ฝึกยากกว่านักกฎหมาย

ออร์ตรัน (Ortrun. 1992: 21) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการศึกษา
ระดับสูง เรียกว่า CRASP ประกอบด้วย

1. เจตคติที่สำคัญ (Critical attitude)
2. การวิจัยเพื่อการสอน (Research into teaching)
3. การตรวจสอบ (Accountability)
4. การประเมินตนเอง (Self-evaluation)
5. การเป็นครummืออาชีพ (Professionalism)

สคริบเนอร์ (Scribner. 1999: 246) ได้เสนอสิ่งที่ครูต้องพัฒนา คือ

1. ความรู้ในเนื้อหา
2. ทักษะความเป็นครู โดยเฉพาะทักษะด้านการสอนเพื่อเกิดผลต่อเด็กโดยตรง
3. การจัดการห้องเรียนที่ทำหาย
4. การศึกษาช่องว่างในความรู้ของนักเรียน

อารีรัตน์ วัฒนสิน (2543: 2) กล่าวว่า ครู คือ บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียน
การสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาได้ครบทุกด้าน ทั้งความดี ความเก่ง สุขภาพกายแข็งแรง
มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีพื้นฐานในการศึกษาต่อ และพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถ
ออกแบบการเรียนรู้ได้ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

ธีรศักดิ์ คงเจริญ (2545: 30) กล่าวว่า ครู หมายถึง ผู้ที่มีงานประจำเพื่อเลี้ยงชีพใน
การสอนหรือส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ด้วยความตระหนัก ด้วยความรู้
ด้วยความสามารถ และมีทักษะในการให้การศึกษ

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2547: ออนไลน์) ได้สรุปคำกล่าวของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ว่าครummืออาชีพ คือครูที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ที่จะเป็นครู คือ มีความรู้ความสามารถมีทักษะใน
การให้การศึกษาบรมศิษย์ในทุก ๆ ด้าน มีความพุดติดี วางตัวดี เอาใจใส่ดูแลศิษย์ดี มีวิญญูณ
ของความเป็นครู และปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญูณของความเป็นครู

คำหามาณ คนไค (2543: 93-105) ได้กล่าวถึงความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะที่
ครูกควรฝึกให้เป็นถ้าทำได้ชำนาญก็ยั้งเป็นประโยชน์ต่องานวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ได้แก่ พุดและเขียนไทยได้ถูกต้อง ชัดเจน กระชับ
กะทัดรัด สื่อความหมายได้ตรงประเด็น
2. ถ่ายทอดความคิดให้เข้าใจง่าย สามารถแปลงความรู้ความคิด ความรู้สึก
ประสบการณ์และจินตนาการ เป็นภาษาพุด ภาษาเขียนได้ถูกต้องตรงกับที่รู้ที่คิด
3. ถ่ายทอดทักษะเป็น ได้แก่ ความสามารถในการถ่ายทอดทักษะการปฏิบัติให้
ผู้เรียน “ทำเป็น” นับตั้งแต่ทักษะในการดูแลตนเอง เช่น ตัดเล็บ แปรงฟัน จนถึงทักษะพื้นฐานของ
การทำงานและ

อาชีพ การสอนทักษะแต่ละอย่างมีขั้นตอนการปฏิบัติ ที่สำคัญคือแสดงตัวอย่างด้วยการกระทำหรือสาธิต แล้วให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การฝึกหัด ฝึกฝน ฝึกซ้อม ถ้าฝึกมากและถูกวิธีจะทำให้เกิดความชำนาญมาก

4. เขียนกระดานเป็น ได้แก่ การใช้ชอล์กหรือเครื่องเขียนอย่างอื่นเขียนข้อความ ตัวเลขหรือรูปภาพสัญลักษณ์บนแผ่นกระดานดำ หรือแผ่นโปสเตอร์

5. วาดภาพเป็น ครูควรวาดภาพลายเส้นหรือภาพประกอบข้อความได้บ้าง ในกรณีที่มีเทคโนโลยีทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องวาดภาพ ครูควรศึกษาวิธีใช้และเทคโนโลยีเหล่านั้นในการวาดภาพเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้

6. เขียนตัวอักษรประดิษฐ์เป็น การเขียนตัวอักษรประดิษฐ์ คือการวาดภาพตัวอักษร และตัวเลขให้มีรูปร่างและสีสันต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจอยากเรียนรู้มากกว่าตัวอักษรแบบธรรมดา ในกรณีที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ ครูควรใช้เทคโนโลยีเหล่านั้นสร้างภาพหรือตัวอักษรประดิษฐ์เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้

7. ถามเป็น ตอบเป็น ถามเป็น หมายถึง ใช้คำถามที่ทำให้อยากตอบ อยากคิด วิเคราะห์และแสวงหาคำอธิบายเพิ่มเติม ครูต้องใช้คำถามให้เหมาะกับผู้เรียน เริ่มต้นด้วยคำถามที่คาดว่าผู้เรียนจะตอบได้ หรือคำถามที่ง่ายสำหรับผู้เรียน นอกจากคำถามประเภท ใช่หรือไม่ ครูต้องใช้คำถาม ใครอะไร ที่ไหน เมื่อไร เท่าไร อย่างไร ทำไม ตามความเหมาะสมและโอกาส ในกรณีตอบคำถาม ครูต้องตอบให้ผู้เรียนอยากถามและอยากเรียนรู้ต่อไป

8. สาธิตเป็น การสาธิตคือการทำให้หรือแสดงให้ดู เพื่อให้เข้าใจหรือเพื่อถือเป็นแบบอย่าง

9. ให้รางวัลและลงโทษเป็น การให้รางวัลและลงโทษเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของการพัฒนาคนครูต้องรู้และสามารถใช้วาทะ กิริยาท่าทางและวัตถุสิ่งของในการให้รางวัลหรือลงโทษ ต้องแสดงให้เห็นให้ผู้รับและผู้อื่นเข้าใจตรงกันว่ามีเจตนาดี ไม่ลำเอียง

10. การใช้เทคโนโลยีเป็น ครูมืออาชีพต้องสามารถใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือเทคโนโลยีอื่นได้ตามสมควร เช่น พิมพ์ดีด โทรศัพท์ โทรสาร ถ่ายเอกสาร ถ่ายรูป คอมพิวเตอร์

11. ใช้พจนานุกรมเป็น คือการเปิดค้นหาคำตอบที่ต้องการเพื่อดูความหมาย การออกเสียงและการใช้คำ

12. อ่านหนังสือเป็นและอ่านเป็นนิสัย ครูควรอ่านหนังสือต่าง ๆ ฝึกอ่านจับใจความ อ่านเร็วจดบันทึกเป็นและบันทึกงานเป็นนิสัย

13. เล่นกีฬาและร้องเพลงได้

14. เข้าใจและใช้ภาษาอังกฤษได้ ปัจจุบันภาษาอังกฤษเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนมากขึ้น ในฐานะที่เป็นครู แม้ไม่ได้สอนวิชาภาษาอังกฤษครูก็ควรรู้และใช้ภาษาอังกฤษได้บ้าง อย่างน้อยสามารถอ่านเขียนและถามตอบประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน

15. พูดในที่ชุมชนได้

16. พัฒนาสุขภาพและบุคลิกภาพอยู่เป็นนิจ
17. สามารถควบคุมอารมณ์และการแสดงออกได้
18. แสดงความเป็นมิตรและไม่ถือตัว
19. มองโลกในแง่ดีและมีอารมณ์ขัน
20. ทำและใช้แบบทดสอบเป็น
21. วิจัยในโรงเรียนได้

ชนาธิป พรกุล (2543: 6-7) เสนอว่าครูควรมีคุณสมบัติที่สรุปได้ดังนี้

1. มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างลุ่มลึก ครูต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ สกัดเอาแก่นของความรู้มาเสนอได้อย่างแม่นยำ และสามารถสังเคราะห์นำความรู้มาใช้ให้เป็น ประโยชน์กับการเรียนการสอน ทำให้ศาสตร์ที่สอนมีความมีความเข้มข้นและเข้มข้น
2. ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา ครูจึงต้องเป็นสมาชิกของ สมาคมหรือชมรมทางวิชาชีพ เช่น สมาคมครูคณิตศาสตร์ ชมรมครูภาษาไทย หรือชมรมครูทาง อินเทอร์เน็ตนอกจากนี้การติดตามอ่านวารสารทางการศึกษาจะช่วยให้ครูทราบเทคนิควิธีการสอน ใหม่ ๆ และนำมาใช้ในการเรียนการสอนของตนในชั้นเรียน
3. เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ ครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอย่างมาก การกระทำของครูจะอยู่ในสายตาของผู้เรียนตลอดเวลา ผู้เรียนจะเรียนแบบครูโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นหากครูต้องการให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างไร คิดอย่างไร ครูควรนำสิ่งเหล่านี้มาสะสมไว้ในตัว ครูขณะทำการสอน
4. เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดี รู้ว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถอย่างไร สนใจและถนัดในเรื่องใด ต้องการอะไร ทำอย่างไรจึงจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ก้าวทันความรู้และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้
5. เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูต้องเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ ๆ รู้วิธีและใช้ เครื่องมือค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ รวมถึงความสามารถในการนำโปรแกรมการศึกษา ต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
6. เป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ ครูปัจจุบันไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใด หรือ สาขาวิชาใดไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยจากอินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย หากครูยังคงใช้ตำรา ภาษาไทย ซึ่งแปลความรู้มาจากหนังสือภาษาอังกฤษ เท่ากับครูกำลังศึกษาความรู้เมื่อ 10 ปีก่อน
7. เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ครูต้องเป็นผู้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุกวันของครู คือการเรียนรู้ การเรียนรู้คือการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งนำไปสู่การ พัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544: 17; อ้างอิงจาก อมรวิรัช นาคทรพ. 2539: 121-123) รายงานสรุปว่าครูในโลกยุคโลกาภิวัตน์นั้น ต้องเป็นทั้งผู้ให้ความรู้ ผู้ให้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และผู้จุดไฟแห่งการเรียนรู้ ฉะนั้นครูจะต้องเป็นผู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชา ครูจะต้องแตกฉานในทักษะและวิธีหาความรู้สมัยใหม่ และเป็นผู้ที่มีหูตากว้างขวางเกี่ยวกับแหล่งความรู้ต่าง ๆ อีกทั้งยังต้องเป็นนักจิตวิทยาชั้นดีที่สามารถกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เด็ก ๆ ได้อีกด้วย ดังนี้

1. ครูไทยในอนาคตต้องเป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศไปในตัวด้วย เป็นเทคโนโลยีที่เป็นสหายนิยมกับการศึกษาในปัจจุบัน และการเข้าถึงความรู้ใหม่ ๆ ในปัจจุบันล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีด้านนี้ทั้งสิ้น

2. ครูในอนาคตจะต้องเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ อันเป็นภาษาสากลภาษาเดียวที่จะช่วยถอดรหัสความรู้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่นใด

3. ครูในอนาคตจะต้องติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ในอนาคตอาจมีสภาพาแอฟอินเทอร์เน็ต ที่เปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคนิคใหม่ ๆ ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

4. ครูในอนาคตต้องเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ชั้นเลิศ ที่สามารถพัฒนาศิษย์ให้ก้าวทันความรู้ และปรับตัวกับชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ได้ แนวคิดใหม่ ๆ ในวงการจิตวิทยาการเรียนรู้ เช่นแนวคิดเกี่ยวกับ ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ในการเผชิญการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของมนุษย์อาจกลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ของคนในอนาคต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547: 7-8) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของความเป็นมืออาชีพ มีอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. มีความรู้อย่างแท้จริงในเรื่องที่ทำ รู้หลักวิชา ที่ไปที่มาของเรื่องที่ทำการรอบด้าน และสามารถคาดคะเนเพื่อหาทางแก้ไขได้ในกรณีที่มีเหตุผิดปกติกเกิดขึ้น

2. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถนี้จะเกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ ไหวพริบ ปฏิภาณ จนกลายเป็นความเชี่ยวชาญพิเศษที่คนทั่วไปไม่มี

3. มีความสามารถในการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับบริการ สื่อสารทำความเข้าใจได้ดี มีการสนทนาที่สร้างสรรค์ รู้จักอดทน อดกลั้นเพื่อที่จะได้ทำผลงานที่ตอบสนองความต้องการได้ถูกต้อง

นอกจากนั้น บทบาทที่เปลี่ยนไปของภาครัฐในยุคปัจจุบันที่กำลังเข้าสู่สังคมแห่งความรู้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบราชการในบทบาทใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารข้อมูล ก็จำเป็นต้องพัฒนาความรู้ความสามารถของข้าราชการ ให้สามารถทำงานอย่างมืออาชีพ และมีความเชี่ยวชาญในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งต้องการความสามารถ เพิ่มอีกอย่างน้อย 3 เรื่อง ได้แก่

1. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้ทำงานได้เบ็ดเสร็จด้วยตนเอง เช่น รู้จักการใช้งานโทรศัพท์ โทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตเพื่อการติดต่อสื่อสารและนำเสนอได้เอง
2. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสาร และนำไปสู่แหล่งความรู้ที่สำคัญของโลกปัจจุบัน
3. ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ จากการรับทราบข่าวสารข้อมูลความเคลื่อนไหวทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว เพื่อสร้างทางเลือกเชิงนโยบายให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ดิเรก พรสีมา; และคนอื่น ๆ (2547: ออนไลน์) ได้สรุปจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะของครูดี พบว่าครูที่ดีควรมีคุณลักษณะที่จำเป็น 3 ด้านต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะ

- 1). มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และพร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนอยู่เสมอ
- 2). ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน ทั้งด้านศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัย และอุปนิสัย ตลอดจนมีความเป็นประชาธิปไตย
- 3). ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 4). มีความเมตตาแก่ศิษย์ และเห็นคุณค่าของศิษย์
- 5). มีสุขภาพสมบูรณ์
- 6). มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ และสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้
- 7). มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน และสามารถเป็นผู้นำชุมชนได้
- 8). สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ภาษา และการวิจัยเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง

9) สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูแบบใหม่ในระบบสากลได้ คือ

9.1 เป็นครูที่เน้นความหลากหลายเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนเป็นหลัก
แนะนำผู้เรียนสามารถพัฒนาเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและสร้างสรรค์ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

9.2 รู้วิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เพราะการศึกษายุคใหม่เป็นการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

9.3 เป็นครูที่ต้องไปหานักเรียนมากขึ้น เข้าเยี่ยมชุมชนได้มากขึ้น

2. ด้านความรู้ของครู

- 1) มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีในศาสตร์ความรู้มาสู่การปฏิบัติได้ ทั้งการปฏิบัติในระดับสากลและในระดับท้องถิ่น

2) มีความรู้ด้านการวิจัย วิทยาการคอมพิวเตอร์และภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

3) มีความรู้ด้านเทคนิคการสอน จิตวิทยา การวัดและประเมินผล และสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4) รู้ข้อมูลข่าวสารรอบตัว และเรื่องราวในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ห้วิจารณ์ได้

3. ด้านการถ่ายทอดความรู้

1) สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงความรู้นั้นสู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

2) สามารถอบรมปมนิสัยให้ผู้เรียนมีศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัย และอุปนิสัยรวมทั้งรักในความเป็นประชาธิปไตย เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

3) สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนใฝ่รู้ และก้าวทันเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถใช้ภาษาสื่อสารกันได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

4) สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมองกว้าง คิดไกล และมีวิจรรย์ญาณที่จะวิเคราะห์และเลือกใช้ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้

5) พัฒนาให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของชุมชน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาชุมชน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 55) ได้กำหนดข้อบังคับมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู ดังนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์

ฮอย และมิสเกล (Hoy; & Miskel. 2001: 116-117) กล่าวว่าการสอนเป็นงานระดับมืออาชีพ ซึ่งคุณลักษณะพื้นฐานในความเป็นครูมืออาชีพนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 ประการ คือ

1. มีความรู้และเทคนิคการสอนเฉพาะสาขาวิชานั้น ๆ อย่างชำนาญ
2. ยึดมั่นในเป้าหมายและมองไปข้างหน้า
3. เป็นผู้เข้าถึงได้ง่ายและมีความยุติธรรม
4. การให้บริการแก่ลูกค้า
5. มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน
6. สามารถปกครองตนเอง กล้าตัดสินใจในการทำงาน
7. กำหนดมาตรฐานของการควบคุมตนเอง

พุนทรัพย์ นาคานาคา (2539: 31) ได้จำแนกปัจจัยด้านครูต่อการอ่านว่า ปัจจัยด้านสภาพการเรียนการสอนอ่านในโรงเรียน ตัวแปรที่รวมอยู่ในกลุ่มนี้มีอยู่หลายตัวแปรเช่น ครูหลักสูตร วิธีการสอนอ่าน สื่อต่างๆ ในห้องสมุดของโรงเรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ ในโรงเรียน ตัวแปรต่างๆ ที่เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้จะมีผลต่อการพัฒนา ความสามารถทางภาษา นิสัยการอ่านและวิธีการอ่านของนักเรียน

สวางค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2539: 75) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการอ่านที่เกิดจากปัญหาจากตัวครูว่า วิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนเพียงอย่างเดียว และระบบการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดความเป็นปฏิปักษ์กับหนังสือเมื่อทราบปัญหาการอ่านของนักเรียนแล้ว ครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนการอ่าน จึงควรคิดค้นวิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ซึ่งการนำกิจกรรมมาช่วยสอนจะเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จทั้งครูและศิษย์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการอ่านในปัจจุบัน การสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพราะมีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูผู้สอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการอ่าน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยา การอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะสิ่งเหล่านี้ ควรมีการสอดแทรกความรู้ในหลักสูตรระดับปริญญาทางการศึกษา เพื่อจะนำความรู้มาพัฒนาตนเองและนักเรียนด้วย

วรรณิ โสมประยูร (2544: 130-132) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านด้านตัวครู คือ

1. บุคลิกภาพของครู ครูผู้สอนอ่านจะต้องมีบุคลิกภาพในการพูดภาษาไทย ถูกต้อง ชัดเจน อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี รวมทั้งความแต่งกายให้ประณีตและสวยงาม

2. ความรู้ของครู ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของภาษาไทยให้ถูกต้องอย่างดี มีความรู้เรื่องหลักสูตรภาษาไทย รู้จุดมุ่งหมายของการอ่าน มีความรู้กลวิธีการสอน มีความเข้าใจความหมายของการอ่าน รู้ความต้องการและความสนใจของเด็ก มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการในการอ่านภาษาของเด็กและสภาพแวดล้อมของเด็ก จะช่วยให้การสอนอ่านประสบความสำเร็จ

3. ความสามารถของครู ครูจะต้องมีความสามารถในการอ่าน การร้อง การเล่น การคิดอย่างสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นผู้นำที่จะช่วยให้เด็กรักศรัทธาและเรียนรู้ได้ดี

4. ภาษาและสำเนียงการพูดของครู ครูจะต้องพูดให้สุภาพ อ่อนโยน และรู้จักใช้จิตวิทยาในการพูด

5. ความศรัทธาในการสอนและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครู หน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ หากครูมีสิ่งเหล่านี้ดีก็จะมีผลไปถึงเรื่องการสอนอ่านได้ด้วย

6. การปกครองของครู ครูจะต้องยุติธรรม ใช้วิธีการแบบประชาธิปไตยมาปกครองเด็ก และมีความเป็นกันเองกับเด็ก

7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีการเสริมแรง มีบรรยากาศสนุกสนานและเป็นธรรมชาติ รู้จักสร้างอารมณ์เป็นสุขและความคิดสร้างสรรค์โดยการใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน

8. วิธีการสอน วิธีการสอนอ่านมีหลายวิธี แต่ละวิธีมีข้อดีและข้อบกพร่องแตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละวิธี เพื่อเลือกวิธีอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการพัฒนาในตัวผู้เรียน นอกจากนี้ครูต้องเข้าใจวิธีบูรณาการวิธีสอนเพื่อทำให้วิธีสอนเกิดความสมบูรณ์ โดยนำวิธีที่ดีต่างๆ มาผสมผสานหรือบูรณาการเข้าด้วยกัน เช่น วิธีการอ่านแบบแจกลูก วิธีสอนอ่านแบบสะกดคำ วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค และวิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์

9. สื่อการสอน สื่อหรืออุปกรณ์ต่างๆ มีความสำคัญมากสำหรับการสอนทักษะทางภาษา สื่อที่ใช้อาจเป็นหนังสือ เอกสาร บทความ เรื่องราว เรื่องสั้น ภาพ บัตรคำ บัตรประโยค เป็นต้น

10. การประเมินผล การวัดผลการอ่านจึงควรวัดตามวิธีที่สอนอ่าน เช่น สอนอ่านแบบหารายละเอียด เวลาทดสอบก็ให้หารายละเอียด การวัดผลควรวัดเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อดูการพัฒนาทักษะการอ่านของเด็ก

ศิวกันท์ ปทุมสูติ (2548: 12-24) ได้สรุปวิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาของการอ่าน ปัญหาจากตัวครู ดังนี้ ครูให้เวลากับการฝึกทักษะการอ่านและการเรียนไม่เพียงพอ ครูสอนผิดวิธีแห่งการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติของภาษาไทย ครูขาดการวิเคราะห์ทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีความอ่อนด้อยในตนเอง ครูไม่มีความสุขในการสอน ครูมีปัญหส่วนตัว

4.2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

ทิพวัลย์ มาแสง (2532: 73) กล่าวถึง อุปกรณ์การสอนว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประโยชน์ของอุปกรณ์นั้นมีมากมาย เช่น

1. ใช้ดึงดูดความสนใจ
2. ใช้อธิบายความหมายของคำ โดยไม่ต้องแปลภาษาไทย
3. ใช้ช่วยสรุปบทเรียน
4. ทำให้บทเรียนน่าสนใจ
5. ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
6. ใช้ประกอบคำอธิบายของครู
7. ช่วยเสริมคำอธิบาย เสริมทักษะ และเสริมประสบการณ์ของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542: 8) ได้ให้ความหมายของวัสดุอุปกรณ์ ไว้ว่า หมายถึงการจัดสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมที่มีคุณภาพ และเพียงพอต่อการเรียนการสอนโดยมีระบบการจัดการและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการบริการและส่งเสริม การใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 62) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนว่า หมายถึงวัสดุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่างๆ ที่ใช้ในการประกอบการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี สื่อการสอนมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียน แต่ในปัจจุบันนิยมใช้คำว่าสื่อ การสอนมากกว่า เพราะมีความหมายกว้างขวางมิใช่หมายถึงเพียงสิ่งที่ใช้ประกอบการสอนแล้วเกิดความเข้าใจง่าย รวดเร็ว ชัดเจน เรียกว่าสื่อการสอนทั้งสิ้น

รัตนา ธรรมวงศ์ (2541: 15) กล่าวถึงสื่อและอุปกรณ์ว่า เป็นสื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจ และช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมในการสอน

วราพรธณ เครื่องพินัด (2541: 14-15) กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอน แต่ละประเภทมีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างน่าสนใจ สิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้การเรียนการสอนพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว นอกเหนือจากหนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู และแถบบันทึกเสียงแล้ว สื่อภาษาอังกฤษที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Material) เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นภาพ ป้ายโฆษณา แบบฟอร์มต่างๆ นอกจากนี้สื่อของจริงที่พบเห็นรอบๆ ตัว หรือถ้าโรงเรียนใดมีความพร้อมก็สามารถใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ วิกิตักษ์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning Center) เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างรวดเร็ว โดยสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ ดังกล่าว ผู้สอนสามารถเลือกใช้หรือสร้างขึ้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน สภาพ ห้องเรียน ความพร้อม ระดับความรู้และพื้นฐาน ทางภาษาของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องแสวงหา

ความรู้เกี่ยวกับสื่อและเลือกใช้สื่อ นำสื่อแต่ละชนิดมาประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540: 124-128) กล่าวถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนจึงควรมีความหลากหลาย ซึ่งได้แก่ วัสดุ เครื่องมือ คน และสถานที่

สุภัทธา ทวีศรี (2545: 3) กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึงสื่ออุปกรณ์ที่ดำเนินการในชั้นเรียน เช่น สิ่งพิมพ์ เพลง เกม รูปภาพ และของจริง

สรุปได้ว่า วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งโรงเรียนมีสื่อ วัสดุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ หนังสือ แหล่งการเรียนรู้และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย

4.2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน

วิเชียร เกษประทุม (2523: 219) ได้สรุปบทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ว่า ครูเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างนิสัยรักการอ่าน ในฐานะที่เป็นครู ครูจะต้องหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือจนติดเป็นนิสัย กล่าวคือ ให้เป็นนักอ่านมีเวลาว่าง ต้องหยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน และอ่านอย่างเต็มที่ ไม่ต้องมีใครมาบังคับ ถ้าเราสามารถปลูกฝังเด็กให้เป็นนักอ่านได้ ก็เชื่อได้ว่า เด็กจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้สมบูรณ์ขึ้น ดังนั้นครูจึงต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือ

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข (2525: 12) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนอ่าน ดังนี้

1. การพัฒนาเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะต้องพัฒนาควบคู่กันไปทั้งด้านร่างกาย ด้านความสามารถหรือสติปัญญา ด้านคุณธรรมหรือลักษณะนิสัย และสังคมนิสัย
2. จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของเด็กวัยนี้เน้นความสามารถและทักษะในการหาความรู้ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาของตนและสังคม
3. เด็กเรียนรู้ตลอดเวลาไม่ว่าอยู่ที่ใดกับใคร ในสถานการณ์ใดการเรียนรู้สอดคล้องกับประสบการณ์ ความสนใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้
4. ควรเปิดโอกาสการเรียนรู้ วิธีการและเวลาให้ยืดหยุ่นได้ เพราะเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา และความสนใจ

บันลือ พฤกษ์วัน (2533: 3) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนไว้ว่า การจัดหาหรือเลือกใช้สื่อการสอนให้สนองความต้องการและความสนใจของเด็กผู้เรียน ใช้วิธีฝึกอ่านให้สอดคล้องกับความหมายของการอ่าน ตรวจสอบผล ช่วยเหลือ แก้ไข ให้กำลังใจ ให้ผู้เรียนสามารถใช้การผสมผสานของตัวอักษรเพื่อให้ได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 157-159) กล่าวว่า ครูผู้สอนมีส่วนผลักดันให้เด็กอ่านหนังสืออย่างมาก ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดได้ทุกวิชา โดยร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ การกำหนดให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆ ก็เท่ากับการบังคับให้นักเรียนไปอ่านหนังสือ เมื่อทุกวิชาทำเช่นนี้เด็กต้องอ่านหนังสือมากขึ้น จนกระทั่งเคยชินกับการอ่านและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หากครูผู้สอนสอนโดยมิได้มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านและศึกษาค้นคว้า ไม่นานนิสัยรักการอ่านที่ปลูกฝังมาจากครอบครัวก็จะหมดไป นอกจากนี้แล้วยังกล่าวถึงบทบาทของครูบรรณารักษ์ ไว้ดังนี้

1. การจัดห้องสมุดให้เร้าความสนใจน่าเข้าไป และมีเครื่องอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องสมุด การจัดห้องสมุดให้เร้าใจน่าเข้าไปควรยึดหลักการจัดแบบ 5 ส คือ สวยงาม สงบเงียบ สะอาดตา สะดวกใช้ และสบายใจ

1.1 สวยงาม ทำได้โดยการจัดให้เป็นระบบระเบียบดูเรียบร้อย ประดับตกแต่งด้วยภาพต่างๆ ดอกไม้และต้นไม้แต่ไม่มากจนเกินไป

1.2 สงบเงียบ สร้างบรรยากาศที่สงบเงียบให้เกิดขึ้นในห้องสมุด เพราะการอ่านการศึกษาค้นคว้านั้นต้องใช้สมาธิอย่างมาก หากห้องสมุดอีกที่ก็ ส่งเสียงปรึกษาหารือจนดังรบกวนคนอื่นจะต้องใช้ป้ายเตือนให้อยู่ในความสงบเงียบ หรือถ้าเป็นไปได้ควรจัดห้องสัมมนาย่อยที่เก็บเสียงสำหรับให้ผู้ใช้ได้ใช้เมื่อต้องการปรึกษาหารือ

1.3 สะดวกใช้ การจัดวัสดุครุภัณฑ์ให้สะดวกในการใช้ จะช่วยให้ผู้ใช้มาใช้ห้องสมุดมากยิ่งขึ้น การจัดวัสดุครุภัณฑ์ห้องสมุดจะต้องมีการวางแผนและทดลองจัด หากมีปัญหาเมื่อจัดไปแล้วไม่สะดวกต่อการใช้ควรแก้ไขปรับปรุง อีกวิธีหนึ่งคือการจัดป้ายแนะนำที่อยู่ ลักษณะการจัดและวิธีใช้วัสดุห้องสมุดต่างๆ เช่น ทำแผนการจัดหมวดหมู่หนังสือ ทำป้ายอธิบายวิธีการใช้ บัตรรายการ การใช้ดรรชนีวารสาร กฤตภาค จุลสาร และการรับบริการพิเศษอื่นๆ ที่ห้องสมุดมี

1.4 สบายใจ สร้างบรรยากาศที่รู้สึกสบายใจด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ของผู้ให้บริการ จัดมุมสบายๆ สำหรับนั่งอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดหาพัดลมเครื่องปรับอากาศเพื่อบรรเทาความร้อน เป็นต้น

2. จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ทำเครื่องมือในการค้นหาข้อมูล ความรู้จากหนังสือสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น บัตรรายการที่ทันสมัย ดรรชนีวารสาร บรรณานุกรม ฯลฯ บางห้องสมุดให้ความสะดวกโดยใช้คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังควรเขียนข้อแนะนำการใช้วัสดุห้องสมุดบางอย่างเพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้ พร้อมกับมีบริการตอบคำถามและบริการช่วยค้นคว้าแก่ผู้ใช้อย่างใกล้ชิด

3. จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมสำหรับจัดให้แก่ศึกษานั้นได้แก่ การเสนอหนังสือ การอภิปราย หรือโต้วาที การแสดงละคร การประกวด และการแข่งขัน

4. ประชาสัมพันธ์ห้องสมุดทุกรูปแบบและวิธีการ เพื่อจะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดทราบถึงความสำคัญของห้องสมุด และการใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสมกับที่ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

พูนทรัพย์ นาคานาคา (2539: 31) ได้กล่าวถึง สภาพการเรียนการสอนอ่านในโรงเรียนว่า ตัวแปรที่รวมอยู่ในกลุ่มนี้มีอยู่หลายตัวแปรเช่น ครู หลักสูตร วิธีการสอนอ่าน สื่อต่างๆ ในห้องสมุดของโรงเรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ ในโรงเรียน ตัวแปรต่างๆ ที่เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้จะมีผลต่อการพัฒนา ความสามารถทางภาษา นิสัยการอ่านและวิธีการอ่านของนักเรียน

สอากค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2539: 75) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนเพียงอย่างเดียว และระบบการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดความเป็นปฏิปักษ์กับหนังสือเมื่อทราบปัญหาการอ่านของนักเรียนแล้ว ครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนการอ่าน จึงควรคิดค้นวิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ซึ่งการนำกิจกรรมมาช่วยสอนจะเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จทั้งครูและศิษย์

กัลยา ยวนมาลัย (2539: 153-155) กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาบุคคลและทรัพยากรมนุษย์ ตามแนวความคิดใหม่ สถานศึกษาไม่เน้นเฉพาะการให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาวิชาต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของตนเท่านั้น ยังเน้นพัฒนาการของทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้ไปตลอดชีวิตในการแสวงหาความรู้ต่อเนื่องหลังจากจบการศึกษาในระบบแล้ว ทักษะพื้นฐานนี้ คือ ทักษะทางภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด รวมทั้งการถาม การอ่าน การเขียนและทักษะทางคำนวณ ซึ่งรวมแล้วก็เป็นทักษะที่เพิ่มพูนสติปัญญาความคิด การตัดสินใจที่ถูกต้องและการปฏิบัติงานหรือกระทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ดังมุ่งหมายหรือใกล้เคียงกับความมุ่งหมาย หากไม่บรรลุก็สามารถไตร่ตรองวินิจฉัยหาสาเหตุของความล้มเหลวและหาทางแก้ไขได้เนื่องจากสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน มีหน้าที่รับผิดชอบในการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการอ่านจึงเป็นไปในลักษณะบังคับ เพราะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโรงเรียนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน สถาบัน ผู้สอน หรือบรรณารักษ์อาจมีส่วนในการสร้างสถานศึกษาให้เป็นสังคมการอ่าน สร้างความสำนึกให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการอ่าน การที่นักเรียนนักศึกษาเข้าไปอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก อาจเป็นการกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาสมรรถภาพการอ่านให้ดีขึ้น

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2541: 55) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่ได้เป็นกิจกรรมเฉพาะของบรรณารักษ์หรือครูภาษาไทยเท่านั้น ครูแนะแนวสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ดังนี้

1. ประสานงานกับบรรณารักษ์ในการจัดหา จัดทำ จัดซื้อหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการศึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพ

2. ทำจดหมายขอคู่มือหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนี้ต้องขอสม่ำเสมอเพื่อให้ข้อมูลทันสมัยอยู่เสมอ

3. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านที่มีผลต่อการพัฒนาตนเอง การเข้าใจตนเอง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

4. กำหนดระเบียบและวิธีในการยืมหรือให้บริการสื่อ หนังสือต่างๆ กับนักเรียน

5. จัดระบบการเก็บข้อสนเทศและบริการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

6. ครูแนะแนวควรอยู่ประจำห้องแนะแนวช่วยค้นหาหรือตอบคำถามเมื่อนักเรียนค้นข้อมูลไม่พบหรือเกิดความสงสัย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 86) กล่าวถึง การเรียนการสอนอ่านว่า โรงเรียนมีห้องสมุดที่น่าสนใจ นำเข้าไปอ่าน ครูและบรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ ทำให้เด็กอยากเข้าไปเรียน ไปอ่าน และอยากร่วมกิจกรรมต่างๆที่ครูและบรรณารักษ์จัดขึ้น เช่น เล่านิทาน จัดนิทรรศการ ประกวดการเล่านิทาน แข่งขันตอบปัญหา ใ้ว่าที่ แสดงละคร สันทนาการเรื่องหนังสือ ฯลฯ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึง การสอนอ่านจำเป็นที่ครูจะต้องให้นักเรียนเข้าใจและรับรู้ความหมายของ คำก่อน เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่างๆ ได้ การอ่านที่ดีจะต้องให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร และครูจะต้องมีเป้าหมายในการสอนว่าต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านทางด้านใดบ้าง ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ซึ่งการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพราะมีปัญหาคำสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูผู้สอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการอ่าน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน และวิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมาย

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2548: 12-24) ได้สรุปวิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาของการอ่าน ปัญหาจากตัวครู ดังนี้ ครูให้เวลากับการฝึกทักษะการอ่านและการเรียนไม่เพียงพอ ครูสอนผิดวิธีที่แห่งการเรียนรู้อันเป็นธรรมชาติของภาษาไทย ครูขาดการวิเคราะห์ทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีความอ่อนด้อยในตนเอง ครูไม่มีความสุขในการสอน ครูมีปัญหาส่วนตัว

อัจฉรา ประดิษฐ์ (2550: 27) กล่าวถึง งานส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนจะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน ตลอดจนดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และประสบผลสำเร็จเพียงใด ประการแรกและอาจจะสำคัญที่สุดอันจะเอื้อให้เกิดงานด้านนี้ได้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนนั้นๆ จะต้องมิวิสัยทัศน์ และสนใจงานด้านการอ่านอย่างจริงจัง ทั้งในแง่การเป็นคนรักการอ่าน และเล็งเห็นความสำคัญของการ

สร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็ก ๆ นักเรียน เพราะการรักและเข้าใจความสำคัญของการอ่านจะทำให้ผู้บริหารวางแผนนโยบาย เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีทิศทางชัดเจน รวมทั้งช่วยหนุนให้บุคลากรคนทำงาน มีกำลังใจในการทำงาน และพร้อมฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงานให้ลุกล่วงไปสู่ผลสำเร็จ

แฮริส (Harris. 1976: 365) ได้อธิบายถึงตัวแปรที่เป็นปัจจัยต่อการอ่านว่าจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ว่าขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ ครูคอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ก็จะช่วยให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการทางการอ่านดีขึ้น

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและมีมุมหนังสือที่เอื้อต่อการอ่าน มีการจัดนิทรรศการหนังสือให้กับนักเรียน มีการจัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่านทุกช่วงชั้น ทุกกลุ่มสาระ มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4.2.5 ด้านนักเรียน

องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย (วารภรณ์ รักวิชัย. 2533: 54; อ้างอิงจาก สุมนา พานิช. 2531: 37)

1. องค์ประกอบด้านร่างกาย ได้แก่ ความเจริญเติบโตทั่วไปทางร่างกาย เช่น การมีสุขภาพอนามัยที่ดี การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อต่าง ๆ ตลอดจนประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำงานสัมพันธ์กันดี
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ การรู้จักควบคุมอารมณ์ ความสนใจ ความอยาก رؤ้อยากเห็น ความต้องการ การเรียนรู้และความมั่นคงทางอารมณ์
3. องค์ประกอบด้านสังคม ได้แก่ ความสนใจในการมีเพื่อน รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสามารถปรับตัวได้ดีทั้งส่วนตัวและสังคม
4. องค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ ความสามารถด้านความคิด การแก้ปัญหา ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ เปรียบเทียบ รู้จักการนับ รู้ค่าจำนวน ความสามารถในการรับรู้

ประสาท อิศรปริดา (2522: 135) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของนักเรียนที่จะทำให้เกิดความพร้อมในการอ่านภาษาไทย ดังนี้

1. ความสนใจหรือความใส่ใจ (Attention Set) เป็นลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็นชุด จึงมีชื่อเรียกว่า Attention Set หรือชุดที่ทำให้เกิดความใส่ใจ กล่าวคือ สิ่งแรกที่สุดจะต้องมีสิ่งเร้ามาเร้า เช่น การที่ครูชี้ตัวอักษรให้เด็กดูเด็กจะเกิดความสนใจในสิ่งที่ครูชี้ ความรู้สึกสนใจหรือใส่ใจมิได้มีเพียงแต่มองตามที่ครูชี้เท่านั้น แต่เด็กจะเกิดการตอบโต้ขึ้น โดยอาจฝึกตามไปหรือออกเสียงตามไปเบา ๆ ในใจ หรือออกเสียงดัง ๆ ตามครู การตอบสนองนี้จะเกิดขึ้นสืบเนื่องกันเป็นลูกโซ่ตลอดไปในขณะที่มีความใส่ใจอยู่ นอกจากนี้แล้วเด็กยังมีความรู้สึกหรือความคิดต่าง ๆ ตามไปด้วย เช่น การจัดอันดับก่อน – หลัง เป็นต้น

2. แรงจูงใจที่จะเรียน (Motivation) เป็นผลสืบเนื่องมาจากความใส่ใจในการเรียน คือ เมื่อความใส่ใจในการเรียนมีมากขึ้น ก็จะมีผลให้เกิดความต้องการอยากรู้ อยากเห็นและเกิดความอยากเรียนหรือเกิดแรงจูงใจในการเรียนของเด็กมีสองลักษณะ คือ แรงจูงใจที่ใฝ่งาน (Task Motivation) และแรงจูงใจที่จะได้รับผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

3. สภาพของพัฒนาการ (Developmental Status) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อ ระบบประสาท และสติปัญญา การเรียนรู้ที่ง่าย ๆ จะเกิดขึ้นตั้งแต่วัยยังเป็นเด็กเล็ก ๆ การที่เด็กเรียนรู้อะไรมาก่อนเข้าโรงเรียนเป็นการสร้างผลสะสม (Cumulative Effect) ให้แก่เด็ก ทำให้เด็กสามารถรับรู้และดัดแปลงการเรียนรู้ของตนตามที่ได้เรียนรู้มาแล้วให้เข้ากับความรู้ใหม่ที่รับรู้ได้อย่างต่อเนื่องกัน

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข (2525: 12) ได้กล่าวถึงอิทธิพลในการอ่านของนักเรียน ดังนี้

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางบ้าน ครอบครัวนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสติปัญญา ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนเป็นอย่างมาก เพราะสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ แต่ในทางตรงกันข้ามสิ่งแวดล้อมที่ด้อยจะส่งผลให้เด็กไม่สามารถพัฒนาสติปัญญาเท่าที่ควรสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่สำคัญต่อเด็ก ดังนี้

1.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ได้แก่ อาชีพและรายได้ของครอบครัว ซึ่งส่งผลต่อขนาดของบ้าน จำนวนบุตร อาหาร การพักผ่อน การอบรมเลี้ยงดูบุตร เศรษฐกิจของครอบครัวจะเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีเกี่ยวกับการเรียนของเด็กและผลสัมฤทธิ์

1.2 ฐานะทางสังคมของครอบครัว หมายถึง การจัดกลุ่มหรือการจัดชั้นของครอบครัว มีการจัดตำแหน่งของสมาชิกในสังคม ว่าใครเป็นพวกใคร ใครเด่น ใครด้อย ซึ่งแสดงถึงความไม่เท่าเทียมกันในสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ อำนาจ อิทธิพล แบบแผน ในการดำเนินชีวิต ความสะดวกสบาย ความมีหน้ามีตา ความมั่งคั่ง ชาติตระกูล และบางสังคมก็ใช้วรรณะด้วย

1.3 คุณภาพชีวิตของครอบครัว หมายถึง ความเป็นไปภายในครอบครัวของแต่ละครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อจิตใจ อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพของเด็กมาก ครอบครัวมีหน้าที่วางรากฐานต่าง ๆ ไว้ให้เด็กทั้งสิ้น

1.4 โภชนาการ ความสำคัญของโภชนาการเป็นการยอมรับกันทุกฝ่ายว่าอาหารมีความสำคัญต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตทั้งทางตรงและทางอ้อม อันตรายจากการขาดอาหารมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านร่างกาย และสติปัญญาด้วย

2. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน

2.1 การพัฒนาเพื่อให้เป็นมนุษยชาติสมบูรณ์จะต้องพัฒนาควบคู่กันไปทั้งด้านร่างกาย ด้านความสามารถหรือสติปัญญา ด้านคุณธรรมหรือลักษณะนิสัย และสังคมนิสัย

2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของเด็กวัยนี้เน้นความสามารถและทักษะในการหาความรู้ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาของตนและสังคม

2.3 เด็กเรียนรู้ตลอดเวลาไม่ว่าอยู่ที่ใดกับใคร ในสถานการณ์ใดการเรียนรู้ สอดคล้องกับประสบการณ์ ความสนใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้

2.4 ควรเปิดโอกาสการเรียนรู้ วิธีการและเวลาให้ยืดหยุ่นได้ เพราะเด็กแต่ละ คนมีความแตกต่างกันทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา และความสนใจ

อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินท์ ชูชม (2530: 11- 40) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่ ส่งผลต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมที่บ้านหรือสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการอ่านของนักเรียนเนื่องจากความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน ฐานะเศรษฐกิจที่อยู่อาศัย และความคาดหวังของบิดามารดา

วรรณิ โสมประยูร (2544: 131-133) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก คือ สิ่งแวดล้อมทั้งที่บ้าน ทางโรงเรียน และในชุมชนของเด็กแตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ความ เข้าใจ เพื่อจะหาวิธีจัดประสบการณ์ส่วนที่ขาดให้กับเด็กบางกลุ่มและหากิจกรรมที่จะช่วยเด็กที่อยู่ใน สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้สูงขึ้น

แฮริส (Harris. 1976: 365) ได้อธิบายถึงว่าครอบครัวและโรงเรียน สภาพแวดล้อมอาจ ส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนก็ได้ ครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษา และรู้คุณค่าของการอ่าน มีหนังสือดีๆ ประกอบกับทางโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็น ประจำ ครูคอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ก็จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางการอ่านดีขึ้น

ศิวากานท์ ปทุมสูติ (2548: 12-24) ได้วิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาของการอ่านว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการอ่านของนักเรียน ซึ่งเด็กวันนี้มีสมาธิสั้น และเด็กมีปัญหาจากครอบครัว เนื่องจากครอบครัวแตกแยก ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาจากการดำเนินชีวิตล้มเหลว

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 141-143) กล่าวถึง เด็กที่มาจากครอบครัวที่รักการอ่าน เด็กที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอ และรู้คุณค่าของการอ่าน จะมีความรอบรู้ความชำนาญมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่สนใจการอ่าน ส่วนสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน เช่น จำนวนหนังสือที่มีอยู่ ประเภทของหนังสือ และการสนับสนุนของครู จะมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กมาก

พูนทรัพย์ นาคานาคา (2539: 31) ได้กล่าวว่า สิ่งที่มีผลต่อการอ่าน คือ ปัจจัยพื้นฐาน ทางครอบครัว รวมถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่บ้าน ซึ่งอาจเอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความสามารถและนิสัย การอ่านได้

สอองค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2539: 75) ได้กล่าวถึงอิทธิพลด้านการอ่านที่เกิดจากปัญหา จากครอบครัวว่า ผู้ปกครองที่ไม่เห็นคุณค่าของการอ่านไม่มีการฝึกให้เด็กรักการอ่าน จะทำให้เด็ก ไม่รัก การอ่าน เพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านถูกขัดขวางการอ่านหนังสือที่ชอบทำให้ เด็กเบื่อที่จะอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึงการอ่านในปัจจุบันเป็นปัญหาด้าน ครอบครัว เพราะนักเรียนมาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกัน และมีระดับความสามารถในการอ่าน แตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัวไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ในทาง

ตรงกันข้าม ก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดามารดาและผู้ปกครองเอาใจใส่ดี เมื่อมาอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่าน และประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อมแตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะ และความสามารถของแต่ละคน

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียน หมายถึง การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนโดยการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการอ่านหนังสือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและมีความกระตือรือร้นต่อการอ่าน มีความสนใจเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและใช้กระบวนการอ่านแก้ปัญหาของสังคม

5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 141-143) กล่าวถึงสิ่งที่มีปัจจัยต่อการอ่านสรุปได้ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา จากการวิจัยพบว่า เด็กที่มีสติปัญญาดีจะอ่านหนังสือมากเป็น 3 – 4 เท่าของเด็กที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง
2. วุฒิภาวะและความพร้อม ในการเริ่มต้นสอนอ่านจะต้องนึกถึงความพร้อมและความสามารถของเด็กควบคู่กันไป เพราะการอ่านต้องอาศัยทักษะย่อยต่างๆ ประกอบกัน เช่น การใช้สายตา การใช้ช่วยระอออกเสียง การที่รอให้เด็กพร้อมจะช่วยป้องกันความล้มเหลวในการอ่าน
3. แรงจูงใจที่จะทำให้เด็กอ่าน มีทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอก แรงจูงใจภายในเกิดขึ้นจากการค้นพบคุณค่าของการอ่านด้วยตัวเอง เช่น ได้รับความรู้ความเพลิดเพลิน สนุกสนานจากเรื่องที่อ่าน ส่วนแรงจูงใจภายนอกได้มาจากการส่งเสริมของพ่อแม่ ครูอาจารย์หรือเพื่อนๆ ในรูปของการให้รางวัล คำชมเชย การรายงานความก้าวหน้า การแนะนำด้านการอ่าน
4. สภาพร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ จะเรียนได้ดีกว่าเด็กที่เจ็บป่วยประจำ
5. สภาพอารมณ์ เด็กที่มีความวิตกกังวล อารมณ์ไม่มั่นคง ทำให้พัฒนาการด้านการอ่านมีปัญหา
6. สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียน จะมีผลกระทบต่ออ่านของเด็ก เด็กที่มาจากครอบครัวที่รักการอ่าน เด็กที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอ และรู้คุณค่าของการอ่าน จะมีความรอบรู้ความชำนาญมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่สนใจการอ่าน ส่วนสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน เช่น จำนวนหนังสือที่มีอยู่ ประเภทของหนังสือ และการสนับสนุนของครู จะมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กมาก

พูนทรัพย์ นาคานาคา (2539: 31) ได้จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านไว้เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. ปัจจัยที่เป็นความสามารถและบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้อ่าน ซึ่งจะติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น เพศ อายุ ระดับสติปัญญา และลักษณะเฉพาะอื่นๆ เช่น สายตาสั้นหรือยาว ตัว

แปรต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้ เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งบางตัวแปรอาจพัฒนาได้ดีขึ้นได้ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งที่แก้ไขไม่ได้

2. ปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัว ซึ่งรวมถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน ซึ่งอาจเอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความสามารถและนิสัยการอ่านได้

3. ปัจจัยด้านสภาพการเรียนรู้การสอนอ่านในโรงเรียน ตัวแปรที่รวมอยู่ในกลุ่มนี้มีอยู่หลายตัวแปรเช่น ครู หลักสูตร วิธีการสอนอ่าน สื่อต่างๆ ในห้องสมุดของโรงเรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ ในโรงเรียน ตัวแปรต่างๆ ที่เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้จะมีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษา นิสัยการอ่านและวิธีการอ่านของนักเรียน

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโดยเฉพาะ ซึ่งรวมถึงความสามารถทางภาษา ความสามารถในการอ่าน วิธีการอ่าน นิสัยการอ่าน และความสนใจในการอ่าน ตัวแปรที่เป็นปัจจัยในกลุ่มนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นปัจจัยกลาง เพราะเป็นผลมาจากตัวแปรในสามกลุ่มแรกและในขณะเดียวกันปัจจัยในกลุ่มนี้มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน

5. ปัจจัยที่เป็นลักษณะของสื่อที่ใช้อ่าน เช่น ความยากง่ายของภาษา ลักษณะของเนื้อหาเป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านเช่นเดียวกัน

สวอนค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2539: 75) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่าน ดังนี้

1. เด็กไม่รักการอ่าน เพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านถูกขัดขวางการอ่านหนังสือที่ชอบทำให้เด็กเบื่อที่จะอ่าน

2. เด็กขาดความพร้อมทั้งทางร่างกาย คือ ขาดความเฉียบแหลมทางสายตาดูมิภาวะทางอารมณ์ และสังคมไม่พร้อม ขาดความสามารถในการอ่าน

3. วิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนเพียงอย่างเดียว และระบบการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดความเป็นปฏิปักษ์กับหนังสือเมื่อทราบปัญหาการอ่านของนักเรียนแล้ว ครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนการอ่าน จึงควรคิดค้นวิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ซึ่งการนำกิจกรรมมาช่วยสอนจะเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จทั้งครูและศิษย์

4. ปัญหาจากครอบครัว ผู้ปกครองที่ไม่เห็นคุณค่าของการอ่านไม่มีการฝึกให้เด็กรักการอ่าน จะทำให้เด็กไม่รักการอ่าน

วรรณี โสมประยูร (2544: 130-132) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน ดังนี้

1. ตัวเด็ก

1.1 ทางด้านร่างกาย ได้แก่ ตา ปาก ลิ้น โดยสุขภาพของเด็กแตกต่างกัน ทำให้ทักษะการอ่านของเด็กแตกต่างกัน ครูควรเข้าใจและหาทางแก้ไข

1.2 ทางด้านสติปัญญา เด็กมองเห็นภาพ ความสัมพันธ์ของภาพและตัวอักษร การตีความ การแปลความและขยายความได้แตกต่างกัน ครูจึงต้องใช้กิจกรรมที่แตกต่างกันเพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้เหมาะสมกับเด็ก

1.3 ทางด้านสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมทั้งที่บ้าน ทางโรงเรียน และในชุมชนของเด็กแตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะหาวิธีจัดประสบการณ์ส่วนที่ขาดให้กับเด็กบางกลุ่มและหากิจกรรมที่จะช่วยเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้สูงขึ้น

2. ตัวครู

2.1 บุคลิกภาพของครู ครูผู้สอนอ่านจะต้องมีบุคลิกภาพในการพูดภาษาไทย ถูกต้อง ชัดเจน อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี รวมทั้งความแต่งกายให้ประณีตและสวยงาม

2.2 ความรู้ของครู ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของภาษาไทยให้ถูกต้องอย่างดี มีความรู้เรื่องหลักสูตรภาษาไทย รู้จุดมุ่งหมายของการอ่าน มีความรู้กลวิธีการสอน มีความเข้าใจความหมายของการอ่าน รู้ความต้องการและความสนใจของเด็ก มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการในการอ่านภาษาของเด็กและสภาพแวดล้อมของเด็ก จะช่วยให้การสอนอ่านประสบความสำเร็จ

2.3 ความสามารถของครู ครูจะต้องมีความสามารถในการอ่าน การร้อง การเล่น การคิดอย่างสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นผู้นำที่จะช่วยให้เด็กรักศรัทธาและเรียนรู้ได้ดี

2.4 ภาษาและสำเนียงการพูดของครู ครูจะต้องพูดให้สุภาพ อ่อนโยน และรู้จักใช้จิตวิทยาในการพูด

2.5 ความศรัทธาในการสอนและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครู หน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ หากครูมีสิ่งเหล่านี้ดีก็จะมีผลไปถึงเรื่องการสอนอ่านได้ด้วย

2.6 การปกครองของครู ครูจะต้องยุติธรรม ใช้วิธีการแบบประชาธิปไตยมาปกครองเด็ก และมีความเป็นกันเองกับเด็ก

2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีการเสริมแรง มีบรรยากาศสนุกสนานและเป็นธรรมชาติ รู้จักสร้างอารมณ์เป็นสุขและความคิดสร้างสรรค์โดยการใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน

3. วิธีการสอน วิธีการสอนอ่านมีหลายวิธี แต่ละวิธีมีข้อดีและข้อบกพร่องแตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละวิธี เพื่อเลือกวิธีอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการพัฒนาในตัวผู้เรียน นอกจากนี้ครูต้องเข้าใจวิธีบูรณาการวิธีสอนเพื่อทำให้วิธีสอนเกิดผลสมบูรณ์ โดยนำวิธีที่ดีต่างๆ มาผสมผสานหรือบูรณาการเข้าด้วยกัน เช่น วิธีการอ่านแบบแจกลูก วิธีสอนอ่านแบบสะกดคำ วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค และวิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์

4. สื่อการสอน เนื่องจากการเรียนภาษาในระดับประถมศึกษาเป็นการเรียนภาษาศิลป์ ซึ่งเป็นทักษะทางภาษา ไม่มีเนื้อหา ดังนั้นสื่อหรืออุปกรณ์ต่างๆ มีความสำคัญมากสำหรับการสอนทักษะทางภาษา สื่อที่ใช้อาจเป็นหนังสือ เอกสาร บทความ เรื่องราว เรื่องสั้น ภาพบัตรคำ บัตรประโยค เป็นต้น วัสดุสิ่งของต่างๆ เหล่านี้นับว่าจำเป็นสำหรับการสอนอ่านอย่างยิ่ง

5. การประเมินผล การวัดผลการอ่านจึงควรวัดตามวิธีที่สอนอ่าน เช่น สอนอ่านแบบหารายละเอียด เวลาทดสอบก็ให้หารายละเอียด การวัดผลควรวัดเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อดูการพัฒนาทักษะการอ่านของเด็ก

สุหนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 9) กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูสอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัวไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดา มารดา ในทางตรงกันข้ามก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดา มารดา และผู้ปกครองเอาใจใส่อย่างดี เมื่อมาอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อมแตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะกับลักษณะและความสามารถของแต่ละคน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมิใช่จะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น บางคนยังมีปัญหาทางด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้การอ่านไม่พัฒนาตามระดับชั้นเรียน และอายุของนักเรียน

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน เช่น วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านไม่เพียงพอ รัฐไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ควรจะคิดริเริ่มหาสื่อในทางอื่นมาช่วยพัฒนาการอ่านให้มากขึ้น

ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2548: 12-16) กล่าวว่า เหตุแห่งปัญหาที่ส่งผลต่อการอ่าน ได้แก่

1. ปัญหาจากตัวครู ปัญหาที่เกิดจากตัวครู ได้แก่

1.1 ครูให้เวลากับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนไม่เพียงพอ ซึ่งอาจเป็นเพราะครูมีงานมาก มีเวลาเข้าห้องสอนน้อย หรือให้ความสำคัญกับกิจกรรมอื่นๆ เกินจำเป็น

1.2 ครูสอนผิดวิธีแห่งการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติของภาษาไทย หรือผิดขั้นตอนกระบวนการ หรือถูกบ้างผิดบ้าง โดยรวมๆ แล้วทำให้การเรียนการสอนไม่สัมฤทธิ์ผล ไม่เกิดทักษะ

การอ่านการเขียนที่พึงประสงค์

1.3 ครูขาดการวิเคราะห์ทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง

1.4 ครูมีความอ่อนด้อยในตนเอง เช่น มีองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยไม่ดีพอ พูดและอ่านคำไทยไม่ชัด ไม่รักการอ่าน ไม่ใฝ่หาความรู้ ไม่มีศิลปะในการสอน ไม่มีความวิริยะอุตสาหะในการทำหน้าที่ ไม่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่แท้จริง และไม่อาจจริงใจในการสอน

1.5 ครูไม่มีความสุขในการสอน ไม่มีแรงจูงใจให้กระตือรือร้นในการสร้างสรรค์ และพัฒนาการเรียนการสอน ขาดขวัญกำลังใจ และขาดการส่งเสริมสนับสนุนที่ดีจากผู้บริหาร

1.6 ครูมีปัญหาส่วนตัว ขาดสภาวะทางปัญญาในการทำหน้าที่ของครูที่ดี ขาดวุฒิภาวะในการแก้ไขปัญหา จนกระทั่งปัญหาส่วนตัวนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการสอนและการทำหน้าที่ของครูที่ดี

2. ปัญหาจากตัวเด็ก ปัญหาที่เกิดจากตัวเด็ก ได้แก่

2.1 เด็กวันนี้มีสมาธิสั้น เหตุมาจากเด็กดูโทรทัศน์ในช่วงวัยก่อน 6 ขวบอย่างเป็นประจำในชีวิตประจำวัน ภาพซึ่งมีความเร็วเกินธรรมชาติในโทรทัศน์จะกระตุ้นภาวะการรับรู้ของเด็กให้เคลื่อนที่เร็วตามตลอดเวลา ส่งผลให้เกิดภาวะจิตไม่นิ่งตั้งแต่วัยเด็กเล็ก คือมีสภาวะสมาธิสั้นกว่าเด็กที่ในช่วงวัยดังกล่าวไม่ได้ดูโทรทัศน์ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นประจำ

2.2 เด็กมีปัญหาจากครอบครัว เกิดจากปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาเศรษฐกิจ หรือบางที่อาจมีปัญหาจากการดำเนินชีวิตที่ผิดพลาด ล้มเหลว ตกอยู่ในสภาวะที่ไร้ปัญญา ขาดศีลธรรม ฯลฯ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเด็กในลักษณะต่างๆ เช่น ความผิดปกติทางอารมณ์ ความซึมเศร้าหมอง และความอ่อนด้อยทางสติปัญญา

3. ปัญหาจากตัวผู้บริหาร ปัญหาที่เกิดจากผู้บริหารมีบางประเด็นปัญหา ดังนี้

3.1 ผู้บริหารไม่เข้าใจถึงเหตุแห่งปัญหา เหตุแห่งปัญหาจากตัวครูและตัวเด็ก ดังกล่าวข้างต้น หรืออาจจะเข้าใจบ้าง แต่ไม่เข้าใจทั้งองค์รวมของปัญหาก็เลยไม่สามารถกำหนด ยุทธวิธีในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพได้

3.2 ผู้บริหารทำงานแบบสร้าง “ภาพ” มากกว่าสร้าง “ผล” ซึ่งพฤติกรรมการบริหารแบบนี้จึงไม่อาจเข้าถึงเหตุแห่งปัญหา และไม่สามารถแก้ปัญหาได้ หรือไม่รู้ว่าด้วยซ้ำว่าการสร้างผลให้เกิดขึ้นได้จริงนั้นต้องทำอย่างไร

3.3 ผู้บริหารไม่รักการอ่าน เมื่อผู้บริหารไม่รักการอ่าน ไม่เปิดวิสัยทัศน์ให้กว้างไกล ไม่กระตือรือร้นที่จะสร้างวิธีการใหม่ ๆ ก็ยังคงบริหารจัดการกันไปแบบเดิม ๆ ที่ไม่อาจก้าวทันต่อสภาพปัญหาและผลภาวะทางปัญญาที่ถาโถมเข้ามาครอบงำ

3.4 บริหารขาดศิลปะในการบริหารจัดการ ทั้งการจัดวางตัวบุคลากรที่ไม่เหมาะสมกับงาน ใช้คนไม่เป็น ขาดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนขาดสภาพปัญญาและวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำที่ดี

กู๊ดแมน (Goodman. 1979: 25-27) และแซบแมน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2536: 24; อ้างอิงจาก Chapman.1987) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จที่คล้ายกันดังนี้

1 ความรู้ทางภาษา ในขั้นแรกผู้อ่านจะต้องเริ่มเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษรและความหมายของคำแต่ละคำ ต่อมาเมื่อมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้นและอ่านได้ดีขึ้นก็สามารถอ่านเพื่อความเข้าใจหรือตีความได้

2 ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน รวมไปถึงความรู้และความพร้อมในเนื้อหาที่ผู้อ่านมีต่อสิ่งที่อ่านด้วย

3 การสร้างมโนทัศน์หรือความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรือข้อเขียน ความสามารถทางการอ่านจะเกิดขึ้นได้ยากถ้าเรื่องที่อ่านนั้นไม่มีเนื้อความที่สมบูรณ์ในตัวเอง ยกเว้นกรณีที่ผู้อ่านมีความพร้อมในเนื้อหาที่กำลังอ่านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์จากการเรียนรู้

4 ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของข้อเขียน งานเขียนแต่ละประเภทมีลักษณะโครงสร้างที่แตกต่างและยังสะท้อนความเชื่อตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ถ้างานเขียนนั้นเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เขียนและผู้อ่านต่างกัน

แฮริส (Harris. 1986: 365) ได้อธิบายถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการอ่านว่าจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ว่าขึ้นอยู่กับตัวแปรต่างๆ ด้านนักเรียน ดังนี้

1. วุฒิภาวะเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดระดับของการอ่าน ผู้มีวุฒิภาวะสูงย่อมอ่านได้ดีกว่าผู้ที่มีวุฒิภาวะต่ำ วุฒิภาวะและความพร้อมเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกันยาก เพราะความพร้อมหมายถึง ระดับวุฒิภาวะและความสามารถที่จำเป็นในการเรียนรู้การอ่าน หรือการฝึกฝนกิจกรรมนั้นๆ เช่น เด็กที่มีความพร้อมในการอ่าน หมายถึง ระดับวุฒิภาวะของเขาพร้อมที่จะแยกความคล้ายคลึงและความแตกต่างของตัวอักษรได้

2. อายุ เด็กที่มีอายุมากจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าและเร็วกว่าเด็กที่มีอายุน้อย

3. เพศในระดับประถมศึกษาเด็กผู้หญิงจะอ่านได้ดีกว่าเด็กผู้ชายเป็นส่วนใหญ่

4. ประสบการณ์เดิม มีอิทธิพลต่อการอ่านมาก จะเห็นได้ชัดในเรื่องการถ่ายโอนการเรียนรู้ (transfer of learning) การเรียนรู้ด้านการอ่านสิ่งใหม่ดีขึ้นหรือเลวลงขึ้นอยู่กับการถ่ายโอนความรู้จากสิ่งที่เคยพบในอดีต

5. ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น อวัยวะในการอ่านบกพร่อง

6. แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้ทำกิจกรรม

7. สภาพแวดล้อมทั้งในครอบครัวและโรงเรียน สภาพแวดล้อมอาจส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนก็ได้ ครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาและรู้คุณค่าของการอ่าน มีหนังสือดีๆ ประกอบกับทางโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ ครูคอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ก็จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการอ่านดีขึ้น

นัททอลล์ (Nuttall. 1996: 5-20) อธิบายถึงผู้อ่านกับกระบวนการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีต ทั้งในการเรียนรู้เพื่อการอ่านและรู้จักวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับตัวเอง ซึ่งมีปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. อิทธิพลของครอบครัว โดยเฉพาะพ่อ แม่ และญาติผู้ใหญ่ในบ้าน จะเป็นผู้ให้แบบอย่าง นิสัย และทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านแก่เด็ก

2. อิทธิพลของสังคม เข้ามาเกี่ยวข้องกับการอ่านเนื่องจากเป็นการสร้างประสบการณ์ชีวิตที่เป็นพื้นฐานของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเกิดค่านิยมตามได้

3. อิทธิพลของโรงเรียน การที่เด็กได้อ่านแล้วนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกัน เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทำให้คนมีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันด้วย

4. อิทธิพลของวัฒนธรรมในแต่ละวัฒนธรรมมีความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกันทำให้คนมีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกันด้วย

5. อิทธิพลของบุคลิกภาพส่วนบุคคล ครอบครัว สังคม โรงเรียน และวัฒนธรรมทำให้บุคลิกภาพต่างกัน ดังนั้นวิธีการและความสนใจรวมถึงวิธีการอ่านของแต่ละบุคคลย่อมไม่เหมือนกัน

จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านด้านผู้เรียนข้างต้น สรุปได้ว่า ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีผลต่อการอ่าน รวมทั้งความพร้อม วุฒิภาวะ ระดับสติปัญญา ความรู้สึก หรือทัศนคติต่อการอ่าน ประสบการณ์ การถ่ายโอนความรู้ สภาพร่างกาย อายุ เพศ สภาพอารมณ์ สภาพแวดล้อม ทั้งในครอบครัวและในโรงเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนล้วนแต่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการอ่านของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านนักเรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

มาลา ชูเชิด (2539: 40) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ด้านเข้าใจในการอ่านของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพ ผลการศึกษพบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน จากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพฝึกด้านความเข้าใจในการอ่านกับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง จากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพฝึกความเข้าใจในการอ่านกับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลางจากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพฝึกความเข้าใจในการอ่านกับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำจากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพฝึก ความเข้าใจในการอ่านกับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อรัญญา เชื้อทอง (2546: 67) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก โดยใช้บัตรย่อยกรอง พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งคล้องจองกับสมมุติฐาน ข้อ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน เป็นผลจากการใช้แบบฝึกทักษะในการสอนอ่าน โดยใช้บัตรย่อยกรอง ผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

เสาวนีย์ แซ่กุ (2547: 68-71) ได้ทำการสร้างแบบฝึกโคลซเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ช่วงชั้นที่ 1) ของโรงเรียนแอ๊ดเวนตีสเอกมัย จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบฝึกโคลซแบบเลือกตอบจากข้อความที่กำหนด และเป็นแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกแบบโคลซมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชนี บุญรัมย์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำหลังการสอนโดยใช้ชุดการสอนสรุปลงอยู่ในระดับดี และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดการสอนสรุปลง พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจรงค์ ปั่นคล้าย (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัยได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุน ด้านการอ่านของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดและห้องเรียน การสนับสนุน ด้านการอ่านของครู 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัยได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง:ต่ำกว่าปริญญาตรี และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุนด้านการอ่านของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดและห้องเรียน

นิตา การุญ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า 1) เจตคติต่อการอ่าน นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน ความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดและความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง 2) ตัวแปรเจตคติต่อการอ่าน นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่านความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอด มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) คำนำหน้าหน้าสำคัญของตัวแปร เจตคติต่อการอ่าน นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่านและความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอด ส่งผลในทางบวกต่อความสามารถ

ในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พินเตอร์ (Pinter. 1977: 710-711) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำที่สอนโดยใช้เกมการศึกษา และสอนโดยใช้ตำรากับนักเรียนระดับ 3 จำนวน 94 คน ในรัฐเพนซิลวาเนีย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำของกลุ่มที่ใช้เกมการศึกษายิ่งสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้ตำรา

ฟราลิ่ง (Fraling. 1981: 437-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเพิ่มทักษะความเข้าใจในการอ่านโดยการยึดการเรียนรู้ที่มีการเตรียมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ The union for experimenting colleges and university ในสหรัฐอเมริกาผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ยึดการเรียนรู้โดยการเตรียมการอ่านประสบความสำเร็จในการเพิ่มทักษะความเข้าใจในการอ่านโดยมีความแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่ได้ยึดการเรียนรู้ที่มีการเตรียมการอ่าน

รอส (Ross. 1993: 188) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสอนอ่านเป็นคำไว้ว่า การสอนวิธีอ่านเป็นคำนี้ ใช้ได้ดีทั้งเด็กพิเศษและเด็กปกติ ซึ่งดีในด้านการจำคำ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่าและใช้เวลาน้อยกว่าการเรียนรู้โดยปกติ

สตีเวนส์ (Steven. 1980: 365) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน จากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความสนใจตั้งแต่ 1-7 เลือกที่นักเรียนสนใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่าน พบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ

แบบส์ (Babbs. 1983: 174-A) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้ยุทธวิธีโดยการตัดเตือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจด้านความรู้ที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจ และการระลึกได้ในการอ่าน จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินโครงการพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับ 4 เกี่ยวกับกระบวนการอ่านและการสอน โดยใช้ยุทธวิธีในการตัดเตือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 47 คน เครื่องมือที่ใช้กลุ่มควบคุมให้อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา เพื่อตอบคำถาม ส่วน กลุ่มทดลองให้อ่านแผนการสอน เช่น เตือนตนเองว่าการอ่านเป็นกระบวนการคิด กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน เป็นต้น ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความเข้าใจและการระลึกได้ในการอ่านไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และกลุ่มควบคุมความรู้เกี่ยวกับวิธีอ่านได้ผลระดับต่ำ การใช้บัตรตัดเตือนเป็นวิธีการที่มีผลดีในการชักชวนให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน

สมิท; และคนอื่น ๆ (Smit; & others. 1995: Abstract) ได้ศึกษางานวิจัยทางการอ่านที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับความสำคัญ มิติต่าง ๆ และผลของการรับรู้เสียงที่มีต่อกระบวนการเข้าใจจากการอ่าน การศึกษาวิจัยชิ้นนี้ยังได้นำเสนอความเหมือนและความต่างระหว่างผู้อ่าน ในระดับปกติที่ประสบความสำเร็จในการอ่าน กับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ ขอบเขตของเนื้อหาวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ความสามารถในการออกเสียงที่ใช้ในการจำแนกความแตกต่างได้อย่างชัดเจน ระหว่างผู้อ่านเก่งและผู้อ่านไม่เก่ง 2) ความสามารถในการตระหนักหรือรับรู้เสียงต่อการอ่านลักษณะต่างๆ 3) ความสามารถในการตระหนักหรือรับรู้เสียงที่ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น แต่ไม่เพียงพอต่อการรับรู้ในความเข้าใจจากการอ่าน 4) ความสามารถในการตระหนักหรือรับรู้เสียงที่ถือว่าเป็นสิ่งที่สามารถสอนกันได้และเสริมได้โดยเอาใจใส่ต่อตัวแปรต่างๆ ที่เป็นคำสั่ง คำแนะนำ นอกจากนี้ งานวิจัยยังได้กล่าวถึงการสร้างความเที่ยงตรง ความสำคัญของการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดความตระหนักหรือรับรู้เสียง คุณค่าของการประสานการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดความตระหนักหรือรับรู้เสียง กับการสอนให้นักเรียน เกิดการออกเสียงพยัญชนะ และคุณค่าของการจัดการสอนที่ชัดเจนและมุ่งเน้นในความตระหนักหรือรับรู้เสียงสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ที่อาจมีความบกพร่องในการอ่าน

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิตเพราะการอ่านมักมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อย และอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่าน เพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรม ทุกประเภท ทุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกัน ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่าน เพื่อความเข้าใจในเนื้อหาต่างๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 154 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 154 คน เลือกแบบเจาะจงครูผู้สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียน จำนวน 106 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 20 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
ครู ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน
ภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร
ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับการปฏิบัติมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ให้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะต่อความพร้อมในการส่งเสริม
การอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการ
ส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน
ผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด และนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ
ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน
ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการ
วิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต
และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 3 คน เพื่อนำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามในแต่ละตอนโดยให้เนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยาม
ศัพท์เกี่ยวกับความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัด
เพชรบุรี แบบสอบถามครู ใช้สอบถามใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ
อุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ให้ถูกต้องเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาและการใช้ภาษาในแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข) พิจารณา เพื่อตรวจสอบ และแก้ไข ประเด็นข้อคำถาม

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียน ราษฎร์วิทยา จังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient. 1970: 202) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8269 ด้านบุคลากร จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8300 ด้านวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8260 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8031 และด้านนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8300 และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ จำนวน 50 ข้อ เท่ากับ .8225

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไปจัดทำเป็นแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ (แบบสัมภาษณ์) ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด และนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการ วิจัย

2. สร้างแบบสัมภาษณ์โดยให้เนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เกี่ยวกับ ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใช้สอบถามใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ใช้สอบถามด้านนักเรียน

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ให้ถูกต้องเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาและการใช้ภาษาในแบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือ ไปยังผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์วิทยา จังหวัดเพชรบุรี เพื่อไปทดลองใช้ (Try out) และผู้บริหาร โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อขอเก็บข้อมูลจากครู

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ครูด้วยตนเอง และกำหนดให้ส่งคืนภายใน 2 วัน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามครู ผู้วิจัยได้มาคัดเลือกตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1.1 แบบสอบถาม ตรวจให้คะแนนคำตอบซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, หรือ 1 คะแนน เมื่อครูตอบในช่อง มากที่สุด มากปานกลาง น้อย หรือ น้อยที่สุด แล้วแต่กรณี

2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามครู โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

2.1 แบบสอบถาม หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านนักเรียน โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ เพื่อนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน

ภาษาไทย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน

ภาษาไทย อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน

ภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน

ภาษาไทย อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน

ภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียนแล้วสรุปเป็นแนวเรื่องเพื่อนำเสนอแบบความเรียง

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

3.1. สถิติที่ใช้ในการหาคคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

3.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item- Objective Congruence: IOC) เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

3.1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

3.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.2.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน โดยคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตาราง 1 – 6

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน ตามความคิดเห็นของครู

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้บริหาร	3.85	.61	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.71	.61	มาก
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.73	.69	มาก
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.71	.70	มาก
5. ด้านนักเรียน	3.69	.67	มาก
รวม	3.74	.55	มาก

จากตาราง 1 แสดงว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม มีความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= .55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= .61) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= .69) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= .61) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= .70) และด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= .67)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู
จำแนกเป็นรายข้อ

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านผู้บริหาร			
1. การกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน	4.08	.83	มาก
2. การกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน	4.08	.81	มาก
3. การจัดงบประมาณซื้อหนังสือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน	3.89	.83	มาก
4. การสนับสนุนการจัดโครงการพัฒนาการอ่าน	3.82	.95	มาก
5. การสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน	3.83	.77	มาก
6. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือ	3.71	.95	มาก
7. การส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม การอ่าน	3.70	.78	มาก
8. การกำหนดตัวชี้วัดการส่งเสริมการอ่าน	3.75	.85	มาก
9. การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการอ่าน	3.81	.80	มาก
10. การติดตามนิเทศและประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.79	.79	มาก
รวม	3.85	.61	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม มีความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.=.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของครู
จำแนกเป็นรายข้อ

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร			
1. การส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/ โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.70	.82	มาก
2. การส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสื่อ สิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน	3.72	.87	มาก
3. การส่งเสริมให้ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอ่านหนังสือ	3.75	.83	มาก
4. การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.69	.87	มาก
5. การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความเข้าใจ มี แรงจูงใจ และน่าสนใจ	3.72	.78	มาก
6. ครูส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเหนือไปจาก บทเรียน	3.58	.99	มาก
7. ส่งเสริมให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่าน	3.75	.95	มาก
8. ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีเวลาในการส่งเสริมการอ่าน	3.70	.85	มาก
9. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน	3.75	.84	มาก
10. ส่งเสริมให้ครูชักจูงให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.79	.81	มาก
รวม	3.71	.61	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิ
รัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม มีความพร้อมใน
การส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D.=.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรม จังหวัดเพชรบุรี ด้านวัสดุอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของครู
จำแนกเป็นรายชื่อ

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านวัสดุอุปกรณ์			
1. โรงเรียนมีสื่อในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.80	.88	มาก
2. โรงเรียนมีวัสดุในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.64	.93	มาก
3. โรงเรียนมีสิ่งของในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.62	.94	มาก
4. โรงเรียนมีภาพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.67	.98	มาก
5. โรงเรียนมีเครื่องมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.73	.94	มาก
6. โรงเรียนมีเครื่องใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.81	.92	มาก
7. โรงเรียนมีสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.75	.84	มาก
8. โรงเรียนมีหนังสือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.58	.91	มาก
9. โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.85	.81	มาก
10. โรงเรียนมีเอกสารประกอบการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	3.86	.77	มาก
รวม	3.73	.69	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรม จังหวัดเพชรบุรี ด้านวัสดุอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม มีความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D.=.69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมูร์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายข้อ

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
1. การส่งเสริมให้ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.72	.84	มาก
2. การส่งเสริมให้จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งอ่านหนังสือ	3.82	.75	มาก
3. การส่งเสริมให้จัดหาหนังสือใหม่ๆ ตามความต้องการของนักเรียน	3.84	.82	มาก
4. การส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน	3.62	.95	มาก
5. การส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนให้มีมุมหนังสือที่ส่งเสริมการอ่าน	3.83	.84	มาก
6. การส่งเสริมให้ครูจัดนิทรรศการหนังสือให้กับนักเรียนสนใจการอ่าน	3.58	.94	มาก
7. การส่งเสริมจัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่านทุกช่วงชั้นทุกกลุ่มสาระ	3.83	.89	มาก
8. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาความรู้โดยการอ่าน	3.72	.89	มาก
9. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.51	1.02	มาก
10. การส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.66	.87	มาก
รวม	3.71	.70	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมูร์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมมีความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D.=.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
ของโรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู
จำแนกเป็นรายข้อ

ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านนักเรียน			
1. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดย การอ่านหนังสือ	3.58	.94	มาก
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจเห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของการอ่านภาษาไทย	3.54	.97	มาก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.57	.90	มาก
4. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้	3.78	.92	มาก
5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน	3.72	.96	มาก
6. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	3.61	.93	มาก
7. ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	3.64	.88	มาก
8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการอ่าน	3.58	.93	มาก
9. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน	4.02	.84	มาก
10. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการอ่านเรียนรู้วิธี แก้ปัญหาของสังคม	3.87	.81	มาก
รวม	3.69	.67	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิ
รัฐรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม มีความพร้อมใน
การส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D.=.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ด้านนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของ
โรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้าน
วัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน**

1. ด้านผู้บริหาร

การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูด้านผู้บริหาร สามารถสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

ครูจำนวนมาก (18 คนใน 20 คน) มีความเห็นว่า ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยโดยมีการประชุมกับคณะกรรมการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ให้นักเรียนรักการอ่าน มีการสร้างแรงจูงใจและชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ด้วยการประชุมและสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง แล้วนำมากำหนดแผนจัดโครงการพัฒนาการอ่าน ให้ครูประจำชั้นวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล มีการประเมินแยกผู้เรียนเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน ทั้งยังจัดให้มีโครงการส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะทางการอ่านรวมทั้งแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ให้กว้างไกล และเป็นต้นแบบที่ดีในการรักการอ่านจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

ในประเด็นการจัดงบประมาณในการจัดหาหนังสือเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยนั้น ครูจำนวนมาก (17 ใน 20 คน) มีความเห็นว่ามี การดำเนินการกำหนดนโยบายแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อหนังสืออย่างสม่ำเสมอ โดยให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สำรวจซื้อหนังสือที่ต้องการใช้ในการจัดกิจกรรมแล้วทำการจัดซื้อให้ตรงกับความต้องการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ส่วนประเด็นการสนับสนุนความพร้อมของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูจำนวนมาก (17 คนใน 20 คน) มีความเห็นว่าผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อสามารถนำความรู้มาประยุกต์และปรับปรุงในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยให้ดีขึ้น

2. ด้านบุคลากร

การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูด้านบุคลากร สามารถสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูทุกคน (20 คนใน 20 คน) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาการอ่านของ

ตนเองโดยครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะและวัดผลประเมินผลการอ่านของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน ครูทุกคน (20 คนใน 20 คน) มีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่านโดยครูมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการ สั่งซื้อหนังสือเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังที่ครูผู้สอน

สำหรับประเด็นการจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความเข้าใจ มีแรงจูงใจและน่าสนใจนั้น ครูจำนวนมาก(17 คนใน 20 คน) ได้จัดกิจกรรมการอ่านที่มีความหลากหลายโดยใช้สื่อและนวัตกรรมประกอบการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยมีการส่งเสริมให้ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอ่านหนังสือจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความเข้าใจ และน่าสนใจ สนับสนุนให้ครูส่งเสริมนักเรียนอ่านหนังสือ นอกเหนือไปจากบทเรียน ส่งเสริมให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมและชักจูงนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์

การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูด้านวัสดุอุปกรณ์ สามารถสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

ครูทุกคน (20 คนใน 20 คน) มีความเห็นว่าโรงเรียนมีสื่อสำหรับใช้ประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและกิจกรรมเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ อย่างหลากหลายและพอเพียง โดยเฉพาะสื่อประเภทตำราเรียน หรือหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สามารถหาได้ในห้องสมุดหรืออาจสั่งซื้อเพิ่มเติมได้ หากเห็นว่าเหมาะสมและมีความจำเป็น ส่วนสื่อประเภทวัสดุ บัตรคำ บัตรภาพ สามารถผลิตหรือยืมได้จากห้องสื่อของโรงเรียน

ประเด็นการใช้สื่ออย่างไรในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ครูทุกคน (20 คนใน 20 คน) ใช้สื่อประเภทตำรา แบบเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ให้ครูใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น รูปภาพ บัตรคำ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อประเภทเทคโนโลยีประกอบการจัดกิจกรรม โดยสื่อต่าง ๆ ส่วนใหญ่โรงเรียนจะจัดเตรียมจัดหาให้ตามความต้องการที่ครูแจ้งความจำเป็นมาในแบบสำรวจความต้องการใช้สื่อและนวัตกรรม และเมื่อใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสมแล้วก็จะทำให้กิจกรรมต่าง ๆ มีความน่าสนใจ

ส่วนประเด็นการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูทุกคน (20 คนใน 20 คน) ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ได้แก่ ตำรา แบบเรียน หนังสือ เป็นสื่อหลักในการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งมีแหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4. ด้านการจัดการเรียนการสอน

การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูด้านการจัดการเรียนการสอน สามารถสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาไทยนั้นครูทุกคน (20 คนใน 20 คน) จะดำเนินการสอนโดยเริ่มจากการสำรวจความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน ก่อนทุกครั้งแล้ววิเคราะห์ผู้เรียนและแบ่งผู้เรียนเป็นสามกลุ่มดังนี้ กลุ่มอ่านไม่ออก กลุ่มอ่านไม่คล่อง และกลุ่มอ่านคล่องเพื่อจะได้จัดกิจกรรมส่งเสริมได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

ประเด็นการใช้เทคนิควิธีการเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยนั้น ครูจำนวนมาก (18 คนใน 20 คน) ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การสนทนา การบรรยาย การอธิบายประกอบสื่อการเรียนการสอน การทำกิจกรรมกลุ่ม การเล่านิทาน การเล่าเรื่อง เทคนิควิธีการสอนดังกล่าวสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนและเกิดความสนุกสนานในการเรียนอย่างยิ่ง มีการส่งเสริมให้ครูจัดนิทรรศการหนังสือให้กับนักเรียน มีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่าน ทุกช่วงชั้น ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย

ส่วนประเด็นการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูจำนวนมาก (18 คนใน 20 คน) ได้จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยจัดให้มีมุมหนังสือส่งเสริมการอ่านและจัดหาหนังสือใหม่ๆ มาเพิ่มเติมตามความต้องการของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและรักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ และแต่ละห้องเรียนยังได้จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับวันสำคัญ ข่าวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีการจัดตะกร้าหนังสือวางไว้ตามโต๊ะต้นไม้หรือตามมุมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถหยิบอ่านได้สะดวกตามความสนใจ บริเวณทางเดินและบนต้นไม้ก็จะมีป้ายต้นไม้พูดได้ที่จะชวนป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับสำนวนสุภาษิต พุทธศาสนสุภาษิตให้นักเรียนได้อ่าน

5. ด้านนักเรียน

การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูด้านนักเรียน สามารถสรุปใน แต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นนักเรียนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่านภาษาไทย ครูจำนวนมาก (18 คนใน 20 คน) เห็นว่านักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านภาษาไทยเพราะเมื่อครูสอนอ่านและนักเรียนอ่านได้แล้ว นักเรียนก็สามารถนำความรู้ไปใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะด้านการเรียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และนักเรียนที่รักการอ่านจะมีความรู้กว้าง ฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ส่งผลถึงอนาคตการทำงานที่ก้าวไกลกว่าคนที่ไม่รักการอ่าน

ส่วนประเด็นนักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ครูจำนวนมาก (18 คนใน 20 คน) มีความเห็นว่านักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย โดยเฉพาะกิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรม เพราะเป็นกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนานควบคู่ไปกับการให้ความรู้ อีกทั้งยังมีรางวัลเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วย เมื่อนักเรียนอ่านได้ อ่านคล่อง ก็เป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสนใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

สำหรับประเด็นนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ครูจำนวนปานกลาง (11 คนใน 20 คน) เห็นว่านักเรียนกลุ่มอ่อนยังไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และยังไม่มีความรักการอ่าน เนื่องจากยังอ่านไม่คล่องและใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการเล่น ส่วนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเก่งอ่านได้อ่านคล่องก็จะมีนิสัยรักการอ่านเมื่อมีเวลาว่างก็มักจะอ่านหนังสือโดยเฉพาะหนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน รวมถึงแบบเรียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ

การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองด้านนักเรียน สามารถสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นนักเรียนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่านภาษาไทย ผู้ปกครองจำนวนมาก (17 คนใน 20 คน) เห็นว่านักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านภาษาไทย เพราะเมื่อนักเรียนอ่านได้แล้ว นักเรียนก็สามารถนำความรู้ไปใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะด้านการเรียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และนักเรียนที่รักการอ่านจะมีความรู้กว้าง ฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ส่งผลถึงอนาคตการทำงานที่ก้าวไกลกว่าคนที่ไม่รักการอ่าน

ส่วนประเด็นนักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ผู้ปกครองจำนวนมาก (18 คนใน 20 คน) มีความเห็นว่าการอ่านภาษาไทย กระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย

สำหรับประเด็นนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผู้ปกครองจำนวนปานกลาง (11 คนใน 20 คน) เห็นว่านักเรียนยังไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และยังไม่มีความรักการอ่าน เนื่องจากยังอ่านไม่คล่องและใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการเล่น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ตาราง 7 ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียน
ปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ปัญหาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	ความถี่	ร้อยละ
1. นักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่คล่อง	5	16.13
2. นักเรียนกลุ่มอ่อนไม่สนใจการอ่าน	5	16.13
3. นักเรียนไม่สนใจในการใช้ว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการอ่านหนังสือ	4	12.91
4. ห้องสมุดมีขนาดไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4	12.91
5. ครูผู้สอนมีภาระงานมาก	3	9.67
6. งบประมาณไม่เพียงพอ	3	9.67
7. เครื่องมือ เครื่องใช้ สื่อ วัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านยังไม่ทันสมัย	2	6.45
8. ครูใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่านไม่หลากหลาย	2	6.45
9. นักเรียนไม่สนใจและกระตือรือร้นในการเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	2	6.45
10. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านยังไม่เหมาะสมกับวัย ของนักเรียน	1	3.23
รวม	31	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่าปัญหาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียน
ปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหานักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่คล่องและนักเรียนกลุ่มอ่อน
ไม่สนใจการอ่านมากที่สุด ร้อยละ 16.13 รองลงมานักเรียนไม่สนใจในการใช้ว่างให้เป็นประโยชน์
โดยการอ่านหนังสือและห้องสมุดมีขนาดไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ร้อยละ 12.91

ตาราง 8 ค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของ
โรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน ภาษาไทย	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรพัฒนาในด้านการอ่านให้แก่นักเรียนกลุ่มอ่อน มากขึ้น	5	20.00
2. ผู้บริหารควรมีนโยบายเพิ่มงบประมาณในการขยาย ห้องสมุด	5	20.00
3. ควรเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ เพิ่มขึ้นทุกปี	4	16.00
4. ครูควรแนะนำกลุ่มอ่อนอย่างใกล้ชิด	3	12.00
5. ครูควรมีการวางแผนจัดเตรียมการเรียนการสอน	3	12.00
6. ควรหามาตรการให้นักเรียนใช้เวลาว่างโดยการอ่าน หนังสือ	3	12.00
7. ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง	2	8.00
รวม	25	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่าข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของ
โรงเรียนปรีดิตรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี มีข้อเสนอแนะควรพัฒนาในด้านการอ่านให้แก่
นักเรียนกลุ่มอ่อนมากขึ้นและผู้บริหารควรมีนโยบายเพิ่มงบประมาณในการขยายห้อง
สมุดมากที่สุด ร้อยละ 20.00 รองลงมาควรเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
ที่เพิ่มขึ้นทุกปี ร้อยละ 16.00

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ได้สรุปไว้โดยลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 154 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 154 คน เลือกแบบเจาะจงครูผู้สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียน จำนวน 106 คน ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 20 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน (สัมภาษณ์เฉพาะด้านนักเรียน)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด เพื่อศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

1. แบบสอบถาม สำหรับสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ จำนวน 50 ข้อ เท่ากับ .8225 ตอนที่ 3 ให้เสนอปัญหา และข้อเสนอแนะต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุมัติและเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

4.2 นำหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ เพื่อขออนุมัติในการเก็บข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

4.3 ผู้วิจัยได้กำหนดวันเวลาขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 106 ฉบับ จากแบบสอบถามจำนวน 106 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดและสัมภาษณ์ผู้บริหารจำนวน 10 คน ครูจำนวน 20 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 10 คน

5. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน ตามความคิดเห็นของครู พบว่า โดยภาพรวม มีความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) จำแนกตามรายด้านดังนี้

1.1 ด้านผู้บริหาร ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย โดยมีการประชุมกับคณะกรรมการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

1.2 ด้านบุคลากร ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาการอ่านและเสริมสร้างนิสัยการรักการอ่านของนักเรียน

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ครูทุกคนมีสื่อนวัตกรรมในการประกอบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจรวดเร็วและง่ายยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย

1.5 ด้านนักเรียน ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านภาษาไทย มีความสนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่

2.1 ด้านผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารมีนโยบายในการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านยังไม่ครอบคลุม มีข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านบุคลากร พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ แต่ครูผู้สอนมีภาระงานมาก บางครั้งจึงไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย มีข้อเสนอแนะว่าครูควรมีการวางแผนจัดตารางเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย

2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าห้องสมุดมีขนาดเล็กไม่เพียงพอ ได้มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีการเพิ่มงบประมาณในการขยายห้องสมุด

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน แต่นักเรียนกลุ่มอ่อนยังไม่สนใจการอ่าน มีข้อเสนอแนะว่าควรให้ครูเพิ่มกิจกรรมด้านการอ่านสำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อนให้มากขึ้น

2.5 ด้านนักเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มอ่อนไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีมาตรการให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และต้องให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการฝึกอ่านด้วย

6. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านนักเรียน มีประเด็นซึ่งควรนำมาอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินงานตามแผน โดยจัดให้มีการจัดทำโครงการพัฒนาการอ่าน โครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา โครงการส่งเสริมรักการอ่านกับห้องสมุด (กิจกรรมทางเดินเพลินพารู้ กิจกรรมคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้สู่โลกกว้าง กิจกรรมตอบปัญหาพาสุนัข กิจกรรมวันสำคัญสานฝันวัฒนธรรม กิจกรรมแฟนพันธุ์แท้ยอดนักอ่าน กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน กิจกรรมหนังสือพระราชนิพนธ์ กิจกรรมอ่านคล่องจากซองขนม กิจกรรมตะกร้าหุ่นน้อย กิจกรรมบรรณนิทัศน์ กิจกรรมประกวดการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมไทย) สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2533: 1) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ขั้นตอน คือ กำหนดนโยบายและชี้แนวปฏิบัติในสถานศึกษา กำหนดกรอบของแผนงาน ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดกรอบของแผนงาน โครงการกิจกรรมต่าง ๆ กำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน กระตุ้น เร่งรัด ผู้บริหารเป็นผู้พัฒนาด้วยการกระตุ้น เร่งรัดให้ผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการ กิจกรรม ดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อให้งานนั้นดำเนินการตามนโยบายไปตามกำหนดเวลาของแผน การติดตามและนิเทศ และการประเมินผลงาน ดังที่แมคเคลีย์รี; และเฮนเคลย์ (สมบุญธน์ ชุวลินธุ์. 2539: 12; อ้างอิงจาก McCleary; & Hencley. 1970: 17) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่วางนโยบายทางการศึกษา และฮาร์ท; และควิน (อาคม วัดไชยสง. 2547: 71-72; อ้างอิงจาก Hart; & Quinn. 1993: 543-575) กล่าวถึงบทบาทของผู้นำไว้ 4 บทบาท คือ กำหนดวิสัยทัศน์ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องเป็นคนฉลาด มีความคิดก้าวไกลกว่าคนทั่วไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอยู่ไปทางที่ควรจะเป็น กระตุ้นจิตใจ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องกระตุ้นจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความกระตือรือร้นทำงาน ซึ่งการกระตุ้นจิตใจก็ต้องอาศัยปัจจัยจิตใจทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน นักวิเคราะห์ ผู้นำทางการศึกษาต้องรู้จักวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์ทั้งงาน แผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติแต่ละวัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำทางการศึกษา เพราะปัจจุบันการบริหารงานทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และวางแผนงาน ผู้นำทางการศึกษาจะต้องวางแผนงานเกี่ยวกับบุคคล วิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณการเงิน ชุรการ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ยิ่งในปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาจะเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารยังต้องร่วมกับบุคลากรของโรงเรียนและชุมชน ในการวางแผนงานโรงเรียน

1.2 ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอในการส่งเสริมการอ่านโดยเน้นให้ครูที่ทำการฝึกสอนเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยที่ดีสอดคล้องกับคำหามาน คนใด (2543: 93-105) ได้กล่าวถึงความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะที่ครูควรฝึกให้

เป็นถ้าทำได้ชำนาญก็ยิ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิชาชีพ เช่น ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องถ่ายทอดความคิดให้เข้าใจง่าย ถ่ายทอดทักษะเป็น เขียนกระดานเป็น วาดภาพเป็น เขียนตัวอักษรประดิษฐ์เป็น ถามเป็น ตอบเป็น ถามเป็น สาธิตเป็น ให้รางวัลและลงโทษเป็น การใช้เทคโนโลยีเป็น ใช้พจนานุกรมเป็น คือการเปิดค้นหาคำตอบที่ต้องการเพื่อดูความหมาย การออกเสียงและการใช้คำ และอ่านหนังสือเป็นและอ่านเป็นนิยาย ดังที่ ชนาธิป พรกุล (2543: 6-7) เสนอว่าครูควรมีคุณสมบัติที่สรุปได้ดังนี้ มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างลุ่มลึก ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(2547: 7-8) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของความเป็นมืออาชีพ มีอย่างน้อย 3 ประการ คือ มีความรู้อย่างแท้จริงในเรื่องที่ทำ มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ได้เหมาะสม และมีความสามารถในการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับบริการ สื่อสารทำความเข้าใจได้ดี มีการสนทนาที่สร้างสรรค์ รู้จักอดทน อดกลั้น เพื่อที่จะได้ทำผลงานที่ตอบสนองความต้องการได้ถูกต้อง

1.3 ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ได้แก่ ตำรา แบบเรียนของนักเรียนในชั้นเรียน รูปภาพ ซีดีเกี่ยวกับการอ่านภาษาไทย เพาเวอร์พ้อย ซึ่งวัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย และเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมอีกทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น สอดคล้องกับรัตนา ธรรมวงศ์ (2541: 15) กล่าวถึงสื่อและอุปกรณ์ว่า เป็นสื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจ และช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมในการสอน ดังที่ วราพรณ เครื่องพนัด (2541: 14-15) กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอน แต่ละประเภทมีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างน่าสนใจสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนการสอนพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว นอกเหนือจากหนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู และแถบบันทึกเสียงแล้ว สื่อภาษาอังกฤษที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Material) เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นภาพ ป้ายโฆษณา แบบฟอร์มต่างๆ นอกจากนี้สื่อของจริงที่พบเห็นรอบๆ ตัว หรือถ้าโรงเรียนใดมีความพร้อมก็สามารถใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ วิกิพีเดีย ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning Center) เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างรวดเร็ว โดยสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ดังกล่าว ผู้สอนสามารถเลือกใช้หรือสร้างขึ้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน สภาพห้องเรียน ความพร้อม ระดับความรู้และพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสื่อและเลือกใช้สื่อ นำสื่อแต่ละชนิดมาประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540: 124-128) กล่าวถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและ

ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนจึงควรมีความหลากหลาย ซึ่งได้แก่ วัสดุ เครื่องมือ คน และสถานที่

1.4 ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัด เพชรบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ด้านการจัดการเรียนการสอนมีวิธีการอย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้และแนะนำนักเรียนกลุ่มอ่อนอย่างใกล้ชิด สร้างแบบฝึกอ่านสำหรับให้นักเรียน ฝึกอ่าน โดยให้นักเรียนได้เป็นผู้คิดเอง ปฏิบัติเองรวมถึงต้องมีการประเมินอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับ วิเชียร เกษประทุม (2523: 219) ได้สรุปบทบาทของครูในการสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ว่า ครูเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างนิสัยรักการอ่าน ในฐานะที่เป็นครู ครูจะต้องหาวิธีการที่จะ ส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือจนติดเป็นนิสัย กล่าวคือ ให้เป็นนักอ่านมีเวลาว่าง ต้องหยิบหนังสือ ขึ้นมาอ่าน และอ่านอย่างเต็มที่ ไม่ต้องมีใครมาบังคับ ถ้าเราสามารถปลูกฝังเด็กให้เป็นนักอ่านได้ ก็ เชื่อได้ว่า เด็กจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้สมบูรณ์ขึ้น ดังนั้นครูจึงต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือ ดังที่ บันลือ พุกพะวัน (2533: 3) ได้กล่าวถึงบทบาทของ ครูผู้สอนไว้ว่า การจัดหาหรือเลือกใช้สื่อการสอนให้สนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ผู้เรียน ใช้วิธีฝึกอ่านให้สอดคล้องกับความหมายของการอ่าน ตรวจสอบผล ช่วยเหลือ แก้ไข ให้ กำลังใจ ให้ผู้เรียนสามารถใช้การผสมผสานของตัวอักษรเพื่อให้ได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง และศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 157-159) กล่าวว่า ครูผู้สอนมีส่วนผลักดันให้เด็กอ่านหนังสือ อย่างมาก ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดได้ทุกวิชา โดยร่วมมือกับ ครูบรรณารักษ์ การกำหนดให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆ ก็เท่ากับการบังคับให้นักเรียนไป อ่านหนังสือ เมื่อทุกวิชาทำเช่นนี้เด็กต้องอ่านหนังสือมากขึ้น จนกระทั่งเคยชินกับการอ่านและ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หากครูผู้สอนสอนโดยมิได้มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านและศึกษาค้นคว้า ไม่นานนิสัยรักการอ่านที่ปลูกฝังมาจากครอบครัวก็จะหมดไป

1.5 ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัด เพชรบุรี ด้านนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียน ปริยัติรังสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับ นักเรียนที่ขาดความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ และนักเรียนกลุ่มที่ยังอ่านไม่คล่องควรได้รับการพัฒนา ในด้านการอ่านให้มาก ครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและฝึกนักเรียนให้มีพัฒนาการอ่านที่ดีขึ้น สอดคล้องกับอัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530: 11- 40) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่ ส่งผลต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้านหรือสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการอ่านของนักเรียนเนื่องจากความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน ฐานะเศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย และความคาดหวังของบิดามารดา ดังที่วรรณิ์ โสมประยูร (2544: 131-133) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก คือ สิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้าน ทางโรงเรียน และในชุมชนของเด็ก แตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะหาวิธีจัดประสบการณ์ส่วนที่ขาดให้กับเด็กบาง

กลุ่มและหากิจกรรมที่จะช่วยเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้สูงขึ้น และแฮริส (Harris. 1976: 365) ได้อธิบายถึงว่าครอบครัวและโรงเรียน สภาพแวดล้อมอาจส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริม ความสามารถในการอ่านของนักเรียนก็ได้ ครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาและรู้คุณค่าของการอ่าน มีหนังสือดีๆ ประกอบกับทางโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ ครูคอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือก็จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการอ่านดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะใน 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรพัฒนาในด้านการอ่านภาษาไทยให้แก่แก่นักเรียนกลุ่มอ่อนที่อ่านหนังสือไม่คล่อง และไม่สนใจการอ่านให้มากขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูควรคำนึงถึงลักษณะกิจกรรมที่จัดให้มีความเหมาะสมกับวัย และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์. (2546, ตุลาคม). อ่านอักษรก่อนจะสาย. วารสารวิชาการ. 6(10): 44.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2539). การประกันคุณภาพการศึกษา.
กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2529). สรุปรายงานและเอกสารงานวิชาการการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.
กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- (2545ก). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
กรมวิชาการ.
- (2545ข). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- (2546). ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ 2546. กรุงเทพฯ: องค์การคำ
คุรุสภา.
- (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
กรมสามัญศึกษา. (2533). ขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- (2542). ครูแกนนำ: ต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). การเรียนการสอนภาษาไทย ปัญหาและแนวทางแก้ไข.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2546). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2545ข). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือ
การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.

- (2548). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง(ฉบับที่ 4) พ.ศ.2547. กรุงเทพฯ: สไตลครีเอทีฟเฮ้าส์.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ไชสิริ ปราโมช ณ อยุธยา; และคนอื่นๆ. (2535). ภาษาไทย 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539) “เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 2,”ความพร้อมในการเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คำหมาน คนไค.(2543).ทางก้าวหน้าของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- งามพิศ คุณสอน. (2542). ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาภายใต้สภาวะการณ์ปกติและวิกฤต. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- จิรพร วัฒนวิทยกิจ. (2535, มิถุนายน – กันยายน). ปัญหาและกลวิธีในการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษา.สารพัฒนาหลักสูตร. 12(11): 48 – 55.
- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. (2531). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- ชนาธิป พรกุล.(2543). แดทซ์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิดา ชื่นวัต. (2549). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปฏิรูปสถานศึกษา โรงเรียนวัดคลองชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชบา เด็ดดวง. (2549). การศึกษาการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชมแข พงษ์เจริญ. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมน ศรีแก้ว. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดารกา ดันคลองจันทร์. (2545, พฤศจิกายน). ทำอย่างไรให้เด็กไทยรักการอ่าน. วารสารวิชาการ. 5(11) : 6 - 7.
- ดร.นวรรณ ด่านพิทักษ์. (2535). บทบาทของครูผู้ปกครองในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ดิเรก พรสีมา; และคนอื่นๆ. (2547). การพัฒนาวิชาชีพครู. สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2547, จาก <http://www.moe.go.th>
- ทัศน์ัย ศุภเมธี. (2534). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรีสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ทิพวัลย์ มาแสง. (2532). การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชนพล เจ็ดเจริญ. (2547). การศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ จังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2520). บริการห้องสมุด. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.
- ธีระ รุญเจริญ; ประชาญา กล้าผจญ; และสัมมา รธนันท์. (2547). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีรศักดิ์ ดงเจริญ. (2545). การประเมินคุณลักษณะครูอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 7. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544). ความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: พลพิมพ์.

- นิตา การุญ. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1*. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นพดล จันท์เพ็ญ. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ 1999 .
- นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข. (ตุลาคม, 2525). "ปัจจัยทางสภาพสิ่งแวดล้อมและความพร้อมในการเรียน". *วารสารประถมศึกษา*. 34(3): 7-20 .
- นงนุช พิเศษฐ์พันธ์. (2528). *การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณรักษ์และผู้บริหารโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2533). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจรงค์ บันคล้าย. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาพันธ์. (2530). *หลักการสอนภาษาในชั้นประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กราฟิการ์ต.
- ปราณี ตันดิตระกุล. (2546). *การศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมเครือข่าย จังหวัดราชบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี.
- เปลื้อง ณ นคร. (2538). *ศิลปะแห่งการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ผอบ โปษะกฤษณะ.(2538). *ลักษณะเฉพาะภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์.
- พัชนี บุญรัตมี. (2549). *การศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้ชุดการสอนสรระลดรูป*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์สวัสดิ์ วงศ์ประชา. (2543). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับผลสำเร็จการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.

- พรณิชา ชาศะพันธ์. (2549). การใช้สารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตยานนาวา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณราย แยมบุญเรือง. (2546, มีนาคม). ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา. วารสารวิชาการ. 6(3): 14 – 20.
- พรณิ ชุทัย. (2533). “ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม” ในจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- พริ้มเพรา คงชนะ. (2543, ตุลาคม). การพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้. วารสารวิชาการ. 3(10): 5.
- เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. (2541, กุมภาพันธ์). งานแนะแนวกับการส่งเสริมการอ่าน. วารสารวิชาการ. 1(2) : 55.
- เพราพรรณ เปลี่ยนภู. (2540). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พูนทรัพย์ นาคานาคา. (2539, ตุลาคม). การพัฒนาสื่อการเรียนเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์และวารสารภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พูนทรัพย์ พวงนาคพันธ์. (2548). การศึกษาคณะลักษณะของครูโรงเรียนอุดมวิทยา ตามแนวปฏิรูปการศึกษา อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภูริภัทร ทิศร. (2543, กรกฎาคม). การอ่านมีประโยชน์โปรดมารักการอ่าน. วารสารวิชาการ. 3(7) : 10 – 14.
- มาลา ชูเชิด. (2539). ผลการเรียนรู้ด้านความเข้าใจการอ่านของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการใช้แบบฝึกหัดรูปภาพ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มานพ ศรีเทียม. (2543, กรกฎาคม). สร้างวัฒนธรรมคนรุ่นใหม่ให้เป็นนักอ่าน. วารสารวิชาการ. 3(7) : 48 – 51.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2529). การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- (2540). ภาษาอังกฤษสำหรับครู. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- แมนมาศ ซวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไร่ไทยไร่ไทยเพรส จำกัด.

- รัตนา ธรรมวงศ์. (2541). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อำเภอเมืองลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนปรีดิตรังสรรค์. (2552). แผนปฏิบัติการโรงเรียนปรีดิตรังสรรค์. เพชรบุรี: โรงเรียน. อัดสำเนา.
- (2551). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนปรีดิตรังสรรค์. เพชรบุรี: โรงเรียน. อัดสำเนา.
- (2551, 22 กุมภาพันธ์). รายงานการประชุมฝ่ายวิชาการ ครั้งที่ 8/2551 เรื่อง การดำเนินโครงการฝ่ายวิชาการ. อัดสำเนา.
- (2551). รายงานผลการดำเนินโครงการอ่านเสริมเพิ่มปัญญา. เพชรบุรี: โรงเรียน. อัดสำเนา.
- (2551). รายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมรักการอ่านกับห้องสมุด. เพชรบุรี: โรงเรียน. อัดสำเนา.
- (2551). รายงานผลการดำเนินโครงการรักการอ่าน. เพชรบุรี: โรงเรียน. อัดสำเนา.
- ศิริอร อินทร์ตลาดชุม. (2545, พฤศจิกายน). การสร้างนิสัยรักการอ่าน. วารสารวิชาการ. 5(11): 11 – 13.
- สนิท ตั้งทวี. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- สมคิด บุญบูรณ์. (2546). การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีสอนอ่านตามแบบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ ฐวสินธุ์. (2539). การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2547). ครูอาชีพกับอาชีพครู. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2547, จาก <http://www.moe.go.th/main2/article-somsak/article-somsak04.htm>
- สันทัต อินทริกันนท์ และคณะ. (2522). รายงานวิชาพัฒนาการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). *การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็น
สื่อในการสอนในโรงเรียนเอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *ปัญหาปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:
พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). *รายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนปรีดิรังสรรค์*.
กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- (2549). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ. 2549-2553) โรงเรียนปรีดิรังสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *การพัฒนาองค์กรและ
บุคลากรแนวคิดใหม่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). *การส่งเสริมการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
วิทยาเขตกรณ.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพจน์ เต็มแี่ยม. (2541). *การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้าน
การสอนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทธา ทวีศรี. (2545). *เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนบ้านเมืองนะ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว).
เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). *การส่งเสริมการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
วิทยาเขตกรณ.

- สุนีย์ บุญทิม. (2542). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในช่วงปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2539-2550)ตามความคาดหวังของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพงษ์ เศรษฐภักดี. (2543). ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอหนองพอง จังหวัดขอนแก่น. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. (การประถมศึกษา).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุมนทนา พรหมบุญ. (2539). เอกสารประกอบการอบรมการสร้างอัจฉริยภาพในการอ่าน.
กรุงเทพฯ: สมาคมอนุบาลแห่งประเทศไทย.
- เสาวนีย์ แซ่กู่.(2547). การสร้างแบบฝึกโคลซเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ช่วงชั้นที่ 1) ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนนา พานิช. (2531). การเตรียมความพร้อมเด็กเล็ก. ม.ป.ท.
- วราพรรณ เครื่องพัด. (2541). ความคิดเห็นของครูและความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษา อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การประถมศึกษา). เชียงใหม่:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ รักวิจัย. (2533). การศึกษาก่อนวัยเรียน.; เอกสารประกอบการสอน.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์. (2522). การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิชชุตา บัวคลี. (2550). การศึกษาการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี.
สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2552, 19 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย ทองดี ดวงรัตน์ ที่โรงเรียนปรีดิรัฐรังสรรค์ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี.
- วิเชียร เกษประทุม. (2523). การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. นครสวรรค์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2538). การอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.

- ศศิธร วงศ์ชาติ. (2542). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศันสนีย์ จัตรคุปต์. (2544). ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี : ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2548) เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้ย่นิดเดียว. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด นวสาส์นการพิมพ์.
- อเนก ธรรมนิธ. (2549). การศึกษาการพัฒนาทางวิชาการของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาคม วัดโธสง.(2547).หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: การกิจการผลิตเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. (2543, กันยายน). ครูอาชีพตามแนวปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ. 3(9) :2-3.
- อรัญญา เชื้อทอง. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้ทรัพยากรอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา นาคทรัพย์. (2546). การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัยวรรณ ชิดสูงเนิน. (2533). การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). ชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน: ถ่ายเอกสาร.

- Babbs, Patricia Joan. (1983, December). The Effects of Instruction in the use of a Metcognitive Comprehension Monitoring Strategy Upon Fourth Grader's Reading Comprehension and Performance. *Dissertation Abstracts International*. 44: 174-A.
- Cooper , David J. and other. (1988). *To What and How of Reading*. Instruction 2 nd Ohio: Merrill Publishing Company.
- Fraling, Clara C. (1981). "A Study to Improving the Reading Comprehension Skill Through The Use of Prepared Reading Learning Stations", *Dissertation Abstracts International*. 42(10) : 4377 A ; April.
- Goodman , Kenneth S. (1979). "Reading : Psycholinguistic Guessing Game", *Journal of the Reading Specialist* . 4(5) : 5-11; May.
- Grellet, Françoise. (1994). *Developing Reading Skills*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harris, Larry A. and Carl B. Smith. (1986). *Reading Instruction Diagnostic Teaching in the Classroom*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Hoy, Wayne K. & Miskel, Cecil G. (2001). *Educational Administration : Theory Research and Practice*. 6th ed. New York: McGraw – Hill.
- Krajewski, Robert J.; Martin John S.; & Walden John C. (1983). *The Elementary School Principalship for the 1980S*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Nuttall, Christine. (1996). *From Reader to Reading Teacher*. Massachusetts : Allyn and 106 Bacon.
- Ortrun Zuber Skerritt. (1992). *Professional Development in Higher Education : A Theoretical Framework for Action Research*. London : Kogan Page.
- Pinter, D.K. (1977, August). The Effects of an Academic Game on the Spelling Achievement of Third Grade. *Dissertation Abstracts International*. 32 (2): 710-A 711-A.
- Ross Bender and William N. (1993). *Teaching Students with Mild Disabilities*. Massachusetts : Allyn and Bacon, A Simon & Schuster Company.
- Rubin, Dorothy. (1993). *A Practical Approach to Teaching Reading*. New York : A Simon & Schuster, Inc.
- Scribner, Jay Paredes. (1999, April). Professional Development : Untangling The Influence of Work Context on Teacher Learning. *Educational Administration Quarterly*. 35(2): 238-266.

Smith, Sylvia Barrus, et al. (1995, February). *Synthesis of Research on Phonological Awareness: Principles and Implications for Reading Acquisition*. Eugene, OR : National Centre to Improve the Tools of Educators.

Steven, Kathleen S. (1980, July-August). *The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Students*. *Journal of Educational Research*. 6: 365-367.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์
จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ดังนั้นคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน และข้อมูลเหล่านี้จะนำเสนอในภาพรวม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขในเรื่องความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

นางทองดี ดวงรัตน์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

( ) ผู้บริหาร

( ) ครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของ

โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกับความ เป็นจริงเกี่ยวกับความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือของท่าน (หนึ่งข้อความตอบเพียง หนึ่งคำตอบ) ซึ่งมี 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านผู้บริหาร					
1.	การกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน					
2.	การกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน					
3.	การจัดงบประมาณซื้อหนังสือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน					
4.	การสนับสนุนการจัดโครงการพัฒนาการอ่าน					
5.	การสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน					
6.	การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือ					
7.	การส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการอ่าน					
8.	การกำหนดตัวชี้วัดการส่งเสริมการอ่าน					
9.	การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการอ่าน					

ข้อที่	ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านผู้บริหาร (ต่อ)					
10.	การติดตามนิเทศและประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
	ด้านบุคลากร					
11.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/ โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
12.	การมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน					
13.	ครูสามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอ่านหนังสือ					
14.	บุคลากรสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
15.	บุคลากรสามารถจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความเข้าใจ มีแรงจูงใจและน่าสนใจ					
16.	ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเหนือไปจากบทเรียน					
17.	บรรณารักษ์สามารถจัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่าน					
18.	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีเวลาในการส่งเสริมการอ่าน					
19.	ครูและบุคลากรสามารถเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
20.	ครูสามารถชักจูงให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน					
	ด้านวัสดุอุปกรณ์					
21.	โรงเรียนมีสื่อในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
22.	โรงเรียนมีวัสดุในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
23.	โรงเรียนมีสิ่งของในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
24.	โรงเรียนมีภาพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
25.	โรงเรียนมีเครื่องมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
26.	โรงเรียนมีเครื่องใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
27.	โรงเรียนมีสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
28.	โรงเรียนมีหนังสือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
29.	โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					
30.	โรงเรียนมีเอกสารประกอบการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย					

ข้อที่	ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการจัดการเรียนการสอน					
31.	ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
32.	การส่งเสริมให้จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งอ่านหนังสือ					
33.	การส่งเสริมให้จัดหาหนังสือใหม่ๆ ตามความต้องการของนักเรียน					
34.	ครูสามารถจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน					
35.	ครูสามารถจัดห้องเรียนให้มีมุมหนังสือที่ส่งเสริมการอ่าน					
36.	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการหนังสือให้กับนักเรียนสนใจการอ่าน					
37.	การส่งเสริมจัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่านทุกช่วงชั้นทุกกลุ่มสาระ					
38.	ครูจัดกิจกรรมค่ายรักการอ่าน					
39.	ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน					
40.	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
	ด้านนักเรียน					
41.	นักเรียนอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง					
42.	นักเรียนมีความสนใจเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านภาษาไทย					
43.	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
44.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
45.	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน					
46.	นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					
47.	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
48.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการอ่าน					
49.	นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน					
50.	นักเรียนใช้กระบวนการอ่านเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาของสังคม					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

แบบสัมภาษณ์

งานวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์
จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพชรบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนักเรียน

2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ดังนั้นคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน และข้อมูลเหล่านี้จะนำเสนอในภาพรวม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขในเรื่องความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

นางทองดี ดวงรัตน์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของ
โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี**

ข้อคำถามสำหรับผู้บริหาร

ด้านผู้บริหาร

1. ท่านมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านมีการจัดงบประมาณในการจัดหาหนังสือเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านได้สนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านคิดว่าสิ่งใดเป็นข้อขัดข้องและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของท่านบ้าง
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยอย่างไร
บ้าง

ด้านบุคลากร

1. ท่านได้ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านได้ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านได้ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความเข้าใจ มีแรงจูงใจ และน่าสนใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
4. บุคลากรในสถานศึกษาของท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านบุคลากรหรือไม่อย่างไร

ด้านวัสดุอุปกรณ์

1. ท่านเห็นว่าโรงเรียนมีสื่ออะไรบ้างในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
2. ท่านใช้สื่ออย่างไรในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
3. ท่านใช้สื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านวัสดุอุปกรณ์หรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ครูผู้สอนในโรงเรียนของท่านดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาไทยอย่างไร
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนของท่านใช้เทคนิควิธีการเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย อย่างไร
3. ครูผู้สอนในโรงเรียนของท่านจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
4. ครูผู้สอนในโรงเรียนของท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

ด้านนักเรียน

1. ท่านเห็นว่านักเรียนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านเห็นว่านักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่อย่างไร
3. ท่านเห็นว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่อย่างไร

ข้อคำถามสำหรับครู

ด้านผู้บริหาร

1. ท่านเห็นว่าผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านเห็นว่าผู้บริหารมีการจัดงบประมาณในการจัดหาหนังสือเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านเห็นว่าผู้บริหารสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านคิดว่าสิ่งใดเป็นข้อขัดข้องและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของผู้บริหารบ้าง
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยอย่างไรบ้าง

ด้านบุคลากร

1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/ โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านสามารถจัดกิจกรรมการอ่านให้มีความเข้าใจ มีแรงจูงใจ และน่าสนใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

ด้านวัสดุอุปกรณ์

1. ท่านเห็นว่าโรงเรียนมีสื่ออะไรบ้างในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
2. ท่านใช้สื่ออย่างไรในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
3. ท่านใช้สื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านวัสดุอุปกรณ์หรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาไทย อย่างไร
2. ท่านใช้เทคนิควิธีการเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย อย่างไร
3. ท่านจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

ด้านนักเรียน

1. ท่านเห็นว่านักเรียนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านเห็นว่านักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านเห็นว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

ข้อคำถามสำหรับผู้ปกครอง

ด้านนักเรียน

1. ท่านเห็นว่านักเรียนในความปกครองของท่านเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านเห็นว่านักเรียนในความปกครองของท่านมีความสนใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านเห็นว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
4. ท่านเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยด้านนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยให้แก่ นักเรียนหรือไม่อย่างไร

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นายเขมณัฏฐ์ จันทร์วงศ์ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1
4. นายถวัลย์ สนธิอนุเคราะห์ อดีตศึกษาธิการ จังหวัดเพชรบุรี
และกรรมการสถานศึกษา
5. นายสุพล อนามัย ผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียนปรีดิ์รังสรรค์

ภาคผนวก ค
หนังสือราชการ

ที่ ศธ 0519.12/ 1409

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายวัลย์ สนธิอนุเคราะห์

เนื่องด้วย นางทองดี ดวงรัตน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ในด้านนักเรียน และ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการจัดการเรียนการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางทองดี ดวงรัตน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-0135-184

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/416

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางทองดี ดวงรัตน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีชัตริ่งสรรค จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีชัตริ่งสรรค จังหวัดเพชรบุรี ในค่านักเรียน และ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีชัตริ่งสรรค จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการจัดการเรียนการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางทองดี ดวงรัตน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่   ศธ 0519.12/411

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง   ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท คร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง

เนื่องด้วย นางทองดี ดวงรัตน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ในด้านนักเรียน และ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการจัดการเรียนการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางทองดี ดวงรัตน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศษ 0519.12/4/2

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๕ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายเฉลิมเกียรติ จันทรวงศ์

เนื่องด้วย นางทองดี ดวงรัตน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ในด้านนักเรียน และ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐธรรมศักดิ์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการจัดการเรียนการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางทองดี ดวงรัตน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-0135-184

ที่ ศธ 0519.12/14/3

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนปรีดีรังสรรค์

เนื่องด้วย นางทองดี ดวงรัตน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดีรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดีรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ในด้านนักเรียน และ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดีรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการจัดการเรียนการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางทองดี ดวงรัตน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-0135-184

ที่ ศธ 0519.12/3943

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชบุรีวิทยา

เนื่องด้วย นางทองดี ดวงรัตน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีชดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอนนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง คอบแบบสอบถามความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีชดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางทองดี ดวงรัตน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-013-5184

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางทองดี ดวงรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	26 พฤษภาคม 2500
สถานที่เกิด	58/1 หมู่ 5 ตำบลทับคาง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี 76000
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	84/32 หมู่ 9 ตำบลธงชัย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ เลขที่ 57 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรพิเศษการศึกษา(พ.กศ.) จาก กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พม.) จาก กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2530	ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) จาก วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร